ORVOSKARI HIRMONDÓ

Pécs, 2013. április

Ferencz Gabriella fényképei

A Kari Tanács ülése

2013. március 13.

1. Szervezeti egységvezetői pályázatok véleményezése
Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel támogatta a szervezeti egységvezetői pályázatokat.

Név	Dékáni véleményező B.	Intézeti szavazás	Tanulmányi Bizottság	Tudományos Bizottság	Igazgatói értekezlet	Kari Tanács
Dr. Berki Tímea Immunológiai és Biotech. Intézet	egyhangúlag támogatva	7, 0, 0	9, 0, 0	9, 0, 0	34, 0, 0	**79, 1, 2**
Dr. Botz Lajos Gyógyszerészeti Intézet	egyhangúlag támogatva	5, 0, 0	9, 0, 0	9, 0, 0	32, 0, 2	**78, 3, 2**
Dr. Miseta Attila Laboratóriumi Medicina Intézet	egyhangúlag támogatva	14, 0, 0	9, 0, 0	9, 0, 0	32, 0, 2	**81, 1, 1**
Dr. Pintér Erika Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	egyhangúlag támogatva	18, 0, 0	9, 0, 0	9, 0, 0	33, 0, 1	**81, 2, 0**
Dr. Reglődi Dóra Anatómiai Intézet	egyhangúlag támogatva	14, 0, 0	9, 0, 0	9, 0, 0	34, 0, 0	**82, 0, 1**
Dr. Tornóczky Tamás Patológiai Intézet	egyhangúlag támogatva	12, 0, 1	9, 0, 0	6, 0, 3	33, 0, 1	**83, 0, 0**

2. Docensi pályázatok véleményezése
Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel támogatta az egyetemi docensi pályázatokat.

Név	Dékáni véleményező B.	Tanulmányi Bizottság	Tudományos Bizottság	Igazgatói értekezlet	Kari Tanács
Dr. Debreceni Balázs Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	egyhangúlag támogatva	9, 0, 0	8, 0, 1	31, 0, 2, 1	**76, 3, 4**
Dr. Halmosi Róbert I. sz. Belgyógyászati Klinika	egyhangúlag támogatva	8, 0, 1	9, 0, 0	32, 0, 2	**79, 1, 3**

A fenti táblázatokban lásd a korábbi szavazások eredményeit is. A szavazatok sorrendje mindenhol: igen, nem, tartózkodás, érvénytelen – a szerk.

3. Címzetes egyetemi docensi cím adományozása
Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel támogatta a címzetes egyetemi docensi cím adományozását.

Név	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Higyisán Ilona főgyógyszerész	79	0	3

4. A PTE ÁOK 2013. évi költségvetési terve
Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az ÁOK 2013. évi költségvetési tervének sarokszámait megtárgyalta és egyhangúlag elfogadta a tervben szereplő összegek figyelembevételével, 59 MFt-os negatív egyenleggel a Szenátus általi tárgyalásra alkalmasnak találta.
Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta azt a kiegészítő javaslatot, mely szerint az utólag benyújtandó konszolidációs tervet a Kari Tanács jóváhagyása nélkül, a dékáni vezetés hagyja jóvá.

5. A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat módosítása
Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat módosítására tett javaslatot

6. A 2013/2014-es tanév időbeosztása
Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a 2013/2014-es tanév időbeosztására tett javaslatot.

7. A Klinikai Neuroradiológiai nem önálló Tanszék nevének megváltoztatása
Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Kísérletes Idegtudományi Képalkotó és Klinikai Neuroradiológiai nem önálló Tanszék elnevezésre tett javaslatot.

A PTE Klinikai Központ Tanácsa 2013. évi üléseinek napirendi pontjai

2013. február 18., napirendi pontok:

1. Intézetigazgatói pályázatok véleményezése *(dr. Decsi Tamás)*
2. Docensi pályázat véleményezése *(dr. Decsi Tamás)*
3. Tájékoztatás a TIOP 2.2.6. pályázatról *(dr. Kollár Lajos, 15 perc)*
4. A 2013. évi költségvetés előkészítése *(dr. Botz Lajos, Zemplényi Antal,* 15 perc)
5. Egyebek

2013. március 11., napirendi pontok:

1. Betegjogi képviselő beszámolója *(dr. Szendy Erzsébet)*
2. Panaszkezeléssel kapcsolatos tájékoztatás *(dr. Endrei Dóra)*
3. A 2013. évi gazdasági terv irányszámainak elfogadása *(dr. Botz Lajos, Zemplényi Antal)*
4. Egyebek

2013. március 27., napirendi pontok:

1. Tájékoztatás a 2012. évi gazdálkodás eredményéről *(dr. Botz Lajos, Zemplényi Antal)*
2. Minősített munkahely projekt megtárgyalása (meghívott vendég: *dr. Bilonka Béla* jogi igazgató) *(dr. Decsi Tamás)*
3. Az ügyeleti beosztásokkal kapcsolatos legújabb tapasztalatok *(dr. Saághy Andrea)*
4. Egyebek

2013. április 10., napirendi pontok:

1. Tájékoztatás a 2013. évi tervtárgyalások eredményeiről *(dr. Botz Lajos, Zemplényi Antal)*
2. Várólisták a PTE Klinikai Központban *(dr. Endrei Dóra)*
3. A PTE Klinikai Központ SzMSz-ének módosítása (vonatkozó jogszabályoknak, egyetemi rendelkezéseknek megfelelő aktualizálás, KK vezetők megbízása szabályainak egységesítése) *(dr. Decsi Tamás)*
4. Felhasználói jogosultságok a Medsolution rendszerben *(Csillik László, dr. Somoskeöy Szabolcs)*
5. Egyebek

SZENÁTORVÁLASZTÁS

2013. március 19-én a PTE Klinikai Központ oktató, kutató, közalkalmazotti státuszú szenátorának megválasztása érdekében *megismételt Választói Értekezletre* került sor az alábbiak szerint.

Időpont és helyszín: 2013. március 19. (kedd), 15.00-16.00 óra,
PTE Klinikai Központ Főigazgatói Hivatal Tanácsterem
(7623 Pécs, Rákóczi u. 2., „G" épület, 216. sz.).

A Választási Bizottság tagjai:

Elnök: *Dr. Berke Gyula* (PTE ÁJK – dékán)
Tagok : *Dr. Gőbel Annamária,*
Richterné Radóczy Csilla (PTE KK Főig. Hiv.)

A szavazás eredményeként *dr. Mezősi Emese* egyetemi docens (PTE KK I. sz. Belgyógyászati Klinika) lett a Klinikai Központ oktató, kutató közalkalmazottai közül választott szenátora.

TARTALOM

A Kari Tanács ülése

A PTE Klinikai Központ Tanácsa üléseinek napirendi pontjai

Szenátorválasztás

Megalakult a Műveleti Medicina Tanszék
(dr. Rendeki Szilárd, dr. Szilárd István, dr. Molnár F Tamás)

Kitüntetettjeink
Kosztolányi György – Széchenyi-díj,
Kovács L. Gábor – Magyar Érdemrend Tisztikeresztje
(Stemler Miklós írásai)

II. Pécsi Fogorvos Szaknapok
(Fekete Bernadett, Lévai Zsófia)

Educatio *(Radánovics-Nagy Dániel)*

Gyógyszerészhallgatók IV. Országos Találkozója és Gyógyszerészbörze – Pécs
(Vida Róbert György)

Röviden: BeSt3; a gyógyszerészbálról; kölni tanulmányútról; Lányok Napjáról; megjelent könyvekről

A CSAKOSZ XII. Konferenciája
(Heim Szilvia)

Az IME Képalkotó Diagnosztika Konferenciájáról
(Sarkadi Margit)

„Alpbach Motor Meeting" *(Nyitrai Miklós)*

Biofizikusok konferenciájáról
(Ujfalusi Zoltán)

Lázár Gyula köszöntése *(Tóth Pál)*

Vándor Hálaszív a PTE KK-ban
(Engler Dóra, Bobek Fanni)

„Tudomány ami összeköt" *(Duga Zsófia)*

Az EAHP XVIII. kongresszusa
(Végh Anna, Fittler András)

Medikus Kupa 2013 – *Farkas György*

Kiss Tamás irodalmi összeállítása

Elhunyt dr. Nógrády György
(Török Béla)

■

Intézeti, klinikai hírek, információk

■

Tudományos közlemények

■

A címlapon és középen:
Ferencz Gabriella fotói

A hátsó borítón:
Miklovics Zoltán fényképei

ORVOSKARI HIRMONDÓ

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Bogár Lajos
Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor, szerkesztőségi munkatárs: Kiss Tamás
Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.
A szerkesztőség címe: PTE, Általános Orvostudományi Kar, Sajtóiroda, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
Tel.: 72/536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031
Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295. Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája.
A belívben Barthó Loránd tollrajz-fotói
A hivatalos fotókat *Verébi Dávid* készítette, *Czulák Szilvia* gondozta.

Megalakult a Műveleti Medicina Tanszék

2013. január elsejével a PTE Szenátusának határozata alapján a korábbi Infektológiai, Honvéd- és Katasztrófa-orvostani Tanszék utódjaként megalakult a Műveleti Medicina Önálló Tanszék. A szervezeti egységben 5 munkacsoport dolgozik. A *Honvéd-, Katasztrófa- és Rendvédelmi Orvostani Tanszéki Csoportokat dr. Rendeki Szilárd,* az AITI klinikai főorvosa vezeti. A *Migrációs-egészségügyi Tanszéki Csoportot dr. Szilárd István* c. egyetemi tanár irányítja. A *Kultúrmedicina Tanszéki Csoport* vezetője *dr. Molnár F. Tamás* egyetemi tanár. A Műveleti Medicina Tanszék irányításával *dr. Bogár Lajos* egyetemi tanárt bízta meg az ÁOK dékánja.

Honvéd -, Katasztrófa- és Rendvédelemi Orvostani Tanszéki Csoport

A csoport tagjainak fő feladata a honvédségi, katasztrófavédelmi és rendőrségi dolgozók egészségügyi képzése. A hazai egyetemek orvostudományi karain hasonló kezdeményezésre még nem volt példa, de szerencsés módon a pécsi ÁOK-n több orvoskollléga az utóbbi évtizedekben alapos katonaorvosi tapasztalatokat szerzett. A *Honvédorvostani Tanszéki Csoport* tagjai nagy katonai gyakorlattal rendelkező, a katonai nyelvet jól ismerő specialisták. Feladatuk a szakterület graduális és posztgraduális képzési rendszerének létrehozása. Többféle oktatási tevékenységük mellett együttműködnek a NATO, Centre of Excellence tanfolyamainak megvalósításában is.

A *Katasztrófa-orvostani Tanszéki Csoport* tagjai végzik az orvostanhallgatók szakterületi képzését. Az Országos Mentőszolgálattal és a regionális katasztrófavédelmi szervezetekkel együtt protokollokat alkotnak, szimulációs oktatást és vakriadókat gyakorolnak. Feladatuk az ipari balesetek és tömegkatasztrófák elhárítására irányuló kutatások hazai tapasztalatainak összegezése. Kapcsolatot tartanak a nemzetközi katasztrófa-medicina képviselőivel, hogy külföldi gyakorlatokon gyarapíthassák a tapasztalataikat (pl. a Milano Disaster Medicine, Master Course-án). A katasztrófavédelem, tűzoltóság és a polgári védelem tagjaival együttműködve közös tanfolyamokat, gyakorlatokat szerveznek.

A *Rendvédelmi Orvostani Tanszéki Csoport* a hazai orvostudományi karokon egyedülálló oktatási-kutatási feladatokat végez. Feladata a rendvédelmi erők egészségügyi képzésének egymásra épülő, moduláris rendszerének kidolgozása és végrehajtása. A csoport oktatni fogja az egészségügyi alapfelszerelés használatát és a legfontosabb életmentési módszereket, továbbá a rendvédelmi dolgozók kötelező egészségügyi kiképzését egységesíteni fogja.

Migrációs-egészségügyi Tanszéki Csoport

A bevándorlók száma egyre nő, az EU 27 tagállamában becsült számuk a teljes lakosság 7%-át közelíti. Az Európai Unió számára a kedvezőtlen demográfiai folyamatok miatt a bevándorló munkaerő alapvető gazdasági szükséggé vált, de ugyanakkor sikeres integrációjuk is komoly kihívás. A probléma multidiszciplináris, egészségügyi, közegészségügyi kérdések mellett komoly gazdasági és emberjogi oldala is van. Ebben a folyamatban az egészségügy kulcsszerepet játszik, szolgálva egyben a társadalom egésze gazdasági érdekeit is.

2005-ben alakult meg az ÁOK Klinikai Infektológia és Migrációs-egészségügyi Tanszéke azzal a céllal, hogy a migrációs egészségügynek, mint az egészségtudományok új interdiszciplináris területének oktatási és kutatási központjává váljon Magyarországon, illetve a környező európai régióban. A tanszék azóta szilárd tudományos illetve egészségpolitikai kapcsolatokat alakított ki Európaszerte. Ennek a hagyománynak és feladatkörnek új strukturális keretek közötti továbbvitele és kiteljesítése a célja a Migrációs-egészségügyi Tanszéki Csoportnak is. A migrációs-egészségügy az utazás-egészségüggyel kiegészítve – szabadon választható akkreditált képzés formájában – már megszokott, integrált része a pécsi magyar és angol graduális orvosképzésnek. A 2013/14-es tanévtől kezdődően az oktatási program két további szabadon választható akkreditált kurzussal bővül: „Az egészségügyi ellátás alapelvei az Európai Unióban" és a „Humanitárius segítségnyújtás orvosi, egészségügyi alapjai" címmel. 2010-ben a PTE kezdeményezésére alakult meg az a hat EU tagállambeli felsőoktatási intézmények konzorciuma, melynek célja, hogy kifejlesszenek egy migrációs egészségügyi nemzetközi mesterképzést (MSc in Migration Health). A tantervet az ERASMUS program szellemének értelmében állítják össze, biztosítva a hallgatók és az oktatók mobilitását. A képzés 2014-ben indul.

Kultúrmedicina Tanszéki Csoport

A műveleti medicina voltaképpen szélsőséges helyzetben alkalmazott sürgősségi intenzív terápia: ez magyarázza személyi összetételét, filozófiáját itthon és külföldön egyaránt. (Antwerpentől a Yale egyetemig működnek társintézmények, éppen ideje volt Közép-Európában is létrehozni egy ilyen profilú egységet.) De miként kerül a kultúrorvostan (az angolszászoknál Medical Humanities) elnevezésű tanszéki csoport ebbe a szervezeti egységbe? Az orvoslás, egykor a hét szabad művészet egyike, ma magasan technicizált, gépfüggő szolgáltatóiparrá silányul, ha hagyjuk. A gazdaság béklyójában a medicina megfullad, a politika sivatagában a tudomány szomjan hal. A klasszikus (meglehet idealista) orvoslásban az ember és élete nem eszköz, hanem cél. Az egész ember gyógyításához pedig a kultúrájának ismerete éppúgy hozzátartozik, mint például az anatómia vagy a mellkassebészet tételes tudásanyaga.

Az orvos munkája sokban hasonlít az óráséhoz. Miközben ez utóbbi napi munkáját a rugók és fogaskerekek között tölti, sosem feledkezhet meg arról, hogy tevékenysége tengelyében, értelme gyanánt filozófiai kategória, az IDŐ áll. A kultúrorvostant a szélsőséges helyzetekben nyújtandó sürgősségi intenzív terápia intellektuális táptalajaként, vagy "trendi" módon fogalmazva, adatbázisaként definiáljuk. Vagyis a kultúrorvostan a szigorú szakmai protokollok (katasztrófa, háború, terrorcselekmény okozta egyéni és tömeges sérülések) mögöttes kulturális lenyomata. Aki nem ismeri a múltat, arra ítéltetik, hogy újra elkövesse a régi hibákat – tanít Churchill. A jelen a jövő múlt idejű alakja – tartjuk mi. A tanszéki csoport feladata, hogy a történettudománnyal, a bölcsészettel, szépművészetekkel közös felszíneken létrejött tudást, tapasztalatot a hallgatók (graduális képzés) és a szakképzésben résztvevők (posztgraduális képzés) számára hasznosítsa (tudás-transzláció). Röviden: a medicina és a humaniórák átfedéseit kutassa, oktassa, miközben hangsúlyosan a napi orvoslásban gyökerezik.

A XXI. századi oktatás olyan szakbarbároknak kedvez, akiket az a veszély fenyeget, hogy hovatovább a saját szakmájukban is barbárokká válnak. Ez a veszély nemcsak az orvoslást és az egészségtudományok más ágait fenyegeti, de áll a jogra, a bölcsészettudományokra is, és a műszakiakra is. Kaput kívánunk nyitni azoknak, akik – bármely irányban – ezen a virtuális határfelületen át akarnak lépni, érdemi és gyümölcsöző párbeszédbe kívánnak fogni. Ebben az értelemben egyetemen belüli, ha úgy tetszik össz-kari egység létesült, amely következésképpen nyitott a BTK illetve a TTK hallgatói számára is.

Az egység annak az esélyét hivatott megvalósítani, hogy a humaniórák tudásanyaga hozzájáruljon a medicina műveléséhez (taxatív tudás), és felébressze a vágyat a hallgatók egy részében, hogy maguk is felfedezzék a határfelületeket, iránytűt adjon nekik, motivációt a társtudományok vagy művészetek valamelyikének művelésére. Helyet és teret, intézményes keretet kívánunk nyújtani azoknak az orvosi és rokon egyetemi tanulmányokat folytatóknak, akiket érdekel a szervezett formájú interdiszciplinaritás, és eminens módon képesek úszni ezt a tudományágat a maguk örömére és a köz javára.

A legrégebbi alapítású hazai egyetem háttere, beágyazottsága minden előnyét ki akarjuk használni, építve a tudás genezisének ezeréves, máig eleven, jellegzetesen európai gyökerű formájára. Ez alapvetően több a tudás összességét jelentő ismerettömeggel jellemezhető formációnál – a valódi erőt a kapcsolódások és határfelületek eseményterei adják. A humaniórák és reáliák közötti mezsgyén egyensúlyozva, kerülve a parttalanság csapdáját, a kultúrmedicina az eredményeit e kettősségből érheti el.

Dr. Rendeki Szilárd, dr. Szilárd István, dr. Molnár F Tamás

Kitüntetettjeink március 15. alkalmából

Magyarország köztársasági elnöke március 15. alkalmából Széchenyi-díjat adományozott *Andrásfalvy Bertalan* néprajzkutatónak, a PTE Bölcsészettudományi Kar egyetemi tanárának, valamint *Kosztolányi Györgynek,* a PTE Orvosi Genetikai és Gyermek-fejlődéstani Intézete professzorának. A Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét kapta *Kovács L. Gábor,* a PTE tudományos és innovációs rektorhelyettese, *Font Márta,* a PTE BTK tanszékvezető egyetemi tanára. A Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét vehette át *Szabó Gyula,* a PTE ÁOK egyetemi tanára. *Bachmann Bálint,* a PTE PMMIK dékánja Ybl Miklós-díjat vehetett át.

Dr. Andrásfalvy Bertalan, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, néprajzkutató, a Pécsi Tudományegyetem professor emeritusa részére a magyar néprajztudomány egészét átfogó – a népi gazdálkodás szinte valamennyi ágát, a népköltészetet, a néprajzi csoportok együttélését, a néphagyomány jelentőségét és ápolását is érintő – nemzetközileg is számon tartott tudományos kutatásaiért, publikációiért, oktatói és közéleti tevékenysége elismeréseként vehette át a Széchenyi-díjat.

Dr. Kosztolányi György, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, orvos, a Pécsi Tudományegyetem Orvosi Genetikai és Gyermek-fejlődéstani Intézetének professor emeritusa részére a gyermekgyógyászat genetikai kérdései, a genetikailag sérült csecsemők, kisgyermekek kórfelismerése és gyógyítása terén végzett több évtizedes, nemzetközileg is számon tartott tudományos, kutatói és oktatói munkássága, szakmai közéleti tevékenysége elismeréseként vehette át a Széchenyi-díjat (lásd még a 8. oldalt).

A **Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét** kapta Kovács L. Gábor, a PTE tudományos és innovációs rektorhelyettese és **,** a PTE BTK tanszékvezető egyetemi tanára (lásd még a 9. oldalon).

A **Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét** vehette át **Dr. szabó Gyula**, a PTE ÁOK egyetemi tanára, a Fogászati Klinika professor emeritusa *(a vele készült interjút következő számunkban olvashatják – a szerk.).*

A kitüntetetteknek ezúton is szívből gratulálunk!

Orvosnapok 2013

Kedves volt Hallgatónk!

Tájékoztatom, hogy az Egyetemi **Orvosnapok** ünnepségét folyó évi **október 11-12-én** tartjuk.

Ebben az évben a 2003-ban, az 1998-ban, az 1993-ban, az 1988-ban, az 1983-ban, az 1978-ban, az 1973-ban, az 1968-ban és az 1958-ben végzett hallgatók találkoznak. A jelentkezési lapokat június hónapban postázzuk.

A fennálló rendelkezésekre való tekintettel a jubileumi – az 1963-ban végzett „arany", az 1953-ban végzett „gyémánt", az 1948-ban végzett „vas" és az 1943-ban végzett „rubin" – diplomások a Dékáni Hivatalhoz címzett levélben, vagy e-mailben kérhetik a diploma kiadását az alábbi nyomtatványon, mely

Postai cím: PTE ÁOK Dékáni Hivatal, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
E-mail: dekani.hivatal@aok.pte.hu
Telefon: 72/536-200.

Abban az esetben, ha valaki az ünnepségen nem tud megjelenni, részére postán küldjük el a jubileumi diplomát.

Szeretettel várom a találkozóra:

Dr. Miseta Attila s.k.
dékán

Fejlődés, a krónikus pénzhiány ellenére

KLINIKAI KÖZPONT Harmonikus és előrevivő a viszony a pécsi egyetem gyógyító és oktató egységei között

Egy év alatt közel egymilliárd forinttal javult a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központjának gazdálkodása, bár az önerőből végrehajtott integrációt el nem ismerő állami finanszírozás miatt a gyógyító intézmény továbbra is gondokkal küzd.

A régió legnagyobb egészségügyi intézménye ezzel együtt is több jelentős, a betegek életét is megkönnyítő fejlesztést tervez a közeljövőben.

Nagy intézmény, nagy kihívások – akár ez is lehetne a mottója a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központjának (PTE KK), amely a Baranyai Megyei Kórházzal való 2010-es integráció után országos szinten is az egyik legnagyobb egészségügyi intézménnyé vált. Az egész dél-dunántúli régiót ellátó intézmény jelentősen javította belső gazdálkodását, ám az állami finanszírozás elégtelen volta és a telephelyek széttagoltsága továbbra is komoly gondokat jelent. Ezzel együtt a hangsúly a betegek számára is érezhető fejlesztéseken van.

A jó hír az, hogy egy év alatt mintegy egymilliárd forinttal javult a PTE KK gazdálkodása, mondja *dr. Decsi Tamás,* az intézmény főigazgatója, aki tavaly szeptemberi hivatalba lépése előtt rektori biztosként dolgozott a Központ gazdálkodási konszolidációján. Mindez elsősorban a belső erőforrások hatékonyabb felhasználásának köszönhető, jelentős megtakarításokat sikerült elérni például a dologi költségek csökkentése révén. A rossz hír az, hogy mindez a KK éves hiányának mintegy 30 százaléka csupán, és a fennmaradó bő másfél milliárd forint jó részét nem is lehet helyben megfogni. Ennek a hiánynak a tetemes része ugyanis a finanszírozáson tátongó lyuk miatt termelődik évről évre újra, miután a Klinikai Központ és a Baranya Megyei Kórház integrációja nem igazán a kitűzött céloknak megfelelően alakult: ahogy a főigazgató korábban megfogalmazta, érdemi integráció helyett csak összevonás történt, anélkül, hogy a működést teljes egészében racionalizálták volna. Bár ezen a területen lényegi előrelépések zajlottak, az az áldatlan helyzet a mai napig fennáll, hogy az integrált intézmény lényegesen kevesebb állami forrást kap, mint két „elődje”, holott az ellátandó betegek száma egyáltalán nem csökkent.

A dolog iróniája *dr. Miseta Attila,* a PTE Általános Orvostudományi Karának dékánja szerint, hogy azokon a helyeken, ahol nem hajtották végre önerőből és önszorgalomból a mindenkori egészségügyi kormányzat által szorgalmazott integrációt, ott most mindezt pályázati forrásokból segítik, míg a „jó tanulók”, mint Pécs is, semmit sem kapnak – igaz, most mutatkozik arra némi esély, hogy a PTE utólag kompenzációban részesüljön. Decsi Tamás számításai szerint a hiányzó állami összeg egymilliárd forint évente, és ezen egyelőre az sem segített, hogy a Semmelweis-terv részeként tavaly nyáron átalakult az egészségügyi ellátórendszer. Az az alapelv, hogy az olyan, a betegellátásban kiemelt fontossággal bíró intézmények, mint a pécsi Klinikai Központ, felelősségüknek és súlyuknak megfelelően több támogatásban részesüljenek, egyelőre igen kis mértékben valósult meg a Központ főigazgatója szerint. Például számos orvosi szakterületen a Klinikai Központ feladata a dél-dunántúli régióban jelentkező legsúlyosabb akut megbetegedések azonnali ellátása, ugyanakkor jelenleg nincs olyan „rendelkezésre állási díj”, ami a folyamatos készenlét finanszírozási hátterét biztosítaná. Az pedig nemcsak a pécsi egészségügy problémája, hanem általános gond, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által biztosított eseti finanszírozás csak a működés költségeit fedezi, a fenntartás és különösen a fejlesztés költségeit nem foglalja magában.

Szintén nehezen kezelhető probléma a PTE KK telephelyeinek történelmileg adott széttagoltsága, hiszen lényegében Pécs legkülönbözőbb részein találhatóak meg az egyes klinikák. Ennek köszönhetően igen nehéz faragni a további rezsiköltségeken, ráadásul mindez a betegellátásban is komplikációkat okoz, hiszen a pácienseket folyamatosan mozgatni kell az egymástól esetenként több kilométernyi távolságra található épületek között. Szerencsére már látszik a fény az alagút végén, miután a 400 ágyas klinika régen várt felújítása az ütemtervnek megfelelően zajlik, és másfél év múlva, 2014 őszén átadásra kerülhet a teljesen átalakított épület, ahol a korszerű sürgősségi betegellátó hely mellett több klinika és osztály is végleges helyet kap. A munka ráadásul túljutott azon a fázison, amely leginkább zavarhatta a betegeket és az itt dolgozókat. A 400 ágyas átalakításának befejezésével a megyei kórház régi központján, a Rákóczi úti telephelyen is hely szabadul fel, és ide költözhetnek az olyan, jelenleg nem igazán ideá-

A dolgozói állományra lehetnek a leginkább büszkék

A magyar egészségügy súlyos gondjai közepette is a lehető legnagyobb empátiával és törődéssel végzik a munkájukat a Klinikai Központ dolgozói, amit az is mutat, hogy mind az év orvosa, mind az év onkológusa díjat pécsi orvos – az előbbit *dr. Garainé dr. Pámer Zsuzsanna,* utóbbit *dr. Ottóffy Gábor* – kapta a betegek szavazata alapján. Decsi Tamás szerint ezek a díjak és a szakmai elismerések is azt mutatják, hogy bár a legtöbbet természetesen a magyar egészségügy gondjairól lehet hallani, a Központban ezzel együtt is magas szintű gyógyító munka és kutatásfolyik. Ennek megőrzése kiemelt cél, és bár a nyugati bérekkel nem tudnak versenyezni, jó munkakörülmények biztosításával és egyéb elismerésekkel próbálják itthon tartani, illetve visszahozni a tehetséges orvosokat és egészségügyi szakdolgozókat. A főigazgató szerint jó jel, hogy egyre többen térnek vissza Magyarországra és Pécsre, miután néhány évet külföldön dolgoztak.

Komoly áttörés volt a fogászati gyógyításban

Bár nem több milliárdos beruházás, sok beteg és családjaik számára óriási könnyebbséget jelent majd a jövőben, hogy a pécsi Fogászati és Szájsebészeti Klinikán egy fejlesztésnek köszönhetően azokat is sokkal könnyebben el tudják látni, akik nem tudnak együttműködni a fogorvosokkal – vagy azért, mert kisgyerekek, vagy pedig mert mentális, viselkedési problémákkal küzdenek. Ezeknek a betegeknek az ellátása óriási nehézségekbe ütközött eddig, ám most pályázati forrásból és a Központ és az Orvoskar közös ráfordítása révén megvalósuló beruházás fájdalommentes ellátást biztosít a számukra is. A fogászati fejlesztés jól mutatja, hogy nem mindig a beruházás nagyságrendje a lényeges, hiszen bár a Klinikai Központ egészét tekintve nem túl jelentős, mintegy 40 milliós ráfordításról van szó, számos beteg életét könnyíti meg.

lis helyen található egységek, mint a Fül-Orr-Gégészeti, illetve az Urológiai Klinika.

A Klinikai Központ és az Orvoskar ezer szálon kapcsolódik össze, hiszen a betegekkel való foglalkozás az orvosoktatás elengedhetetlen része, ebből a szempontból pedig PTE KK oktatási intézmény is, ráadásul személyi szinten is óriási az átfedés a két intézmény között. A szoros együttműködés mindkét fél érdeke, és ezen a területen is jelentős fejlesztések várhatóak. Az egyik ezek közül egy Miseta Attila szerint magyar viszonylatban egyedülálló kezdeményezés, a Képalkotó Oktató Központ létrehozása, amely a modern orvoslásban elengedhetetlen fontosságú korszerű diagnosztikai eszközök kezelésének elsajátítását segíti elő az orvostanhallgatók számára, a másik pedig a SKILL Labor, ami a szintén óriási fontosságú kézi beavatkozások begyakorlásához nyújt segítséget. A központ természetesen a PTE ÁOK nemrég elindított oktatókórházi hálózatában is központi szerepet játszik, ami Decsi Tamás szerint rengeteg kedvező hatást eredményez nem csupán a pécsi hallgatók és orvosok, hanem más egészségügyi intézmények részére is a közös munka összehangolása révén. Az oktatókórházi együttműködés ráadásul más előnyökkel is jár a részt vevő intézmények dolgozói részére, akik jelentős kedvezményekkel, avagy egyes esetekben térítésmentesen vehetnek részt az orvoskar által indított képzéseken. Decsi Tamás úgy gondolja, hogy az elmúlt időszak megmutatta, hogy a Klinikai Központ és az Orvoskar képes harmonikusan együtt dolgozni, hiszen bár a finanszírozás forrásai és a célkitűzések egy része eltérő, a fő cél, az orvoslás, és az orvoslás oktatása azonos.

A Magyar Epidemiológiai Társaság VII. és a Közép-európai Kemoprevenciós Társaság első közös nemzetközi kongresszusának programja

Pécs, 2013. április 5-6.

Rendező: PTE ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézet; Genomika a rákprevencióért Alapítvány; Közép-európai Kemoprevenciós Társaság; Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Területi Bizottsága

Április 5. péntek

A rendezvényt megnyitja: *dr. Bódis József,* a Pécsi Tudományegyetem rektora, *dr. Miseta Attila,* a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvoskarának dékánja, *dr. Ember István,* a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Orvosi Népegészségtani Intézetének igazgatója, *dr. Perjési Pál,* a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Gyógyszerészi Kémiai Intézetének igazgatója.

Plenáris Szekció

Elnök: Kiss István, Gőcze Katalin

Előadók: Pier Giorgio Natali, Bódis József, Balogh Sándor, Jávor András, Kosztolányi György, Ottó Szabolcs, Kéri György, Simon Tamás.

KERTAI 85 – MESTER ÉS TANÍTVÁNYAI

Elnök: Varga Csaba (tanítvány)

Előadók: Dési Illés, Jávor András, Paller Judit, Kovács Attila, Molnár Kornélia , Homor Zsuzsanna, Uzvölgyi Éva, Pásti Gabriella, Rády Péter, Kertai Pál, Ember István

Április 6. szombat

Új perspektívák a közegészségtanban

Elnök: Gyöngyi Zoltán, Bérczi Bálint

Előadók: Kiss István; Gombos Katalin, Juhász Krisztina, Tibold Antal, Bérczi Bálint, Sáfrány Géza, Raposa Bence, Ember István, Cseh Károly, Pándics Tamás, Stánitz Éva, Gyöngyi Zoltán, Lantos Erika

Komplementer Medicina

Elnök: Tóth József, Hegyi Gabriella

Előadók: Tóth József, Hegyi Gabriella, Simon Tamás, Horváth-Sarródi Andrea, Gerencsér Gellért, Szirmai Mónika, Varga Csaba, Ládi Szabolcs, Kulcsár Gyula, Szacsky Mihály, Bőszné Murányi Edit, Szabó László, Szőke Henrik

Epidemiológia

Elnök: Ábrám Zoltán, Jakabfi Péter

Előadók: Ábrám Zoltán, Berényi Károly, Ferencz József Lóránd, Girán János, Iványi János László, Jakabfi Péter, Jancsik Veronika Ágnes, Janik Leonárd, Németh Katalin, Kassay Veronika, Orsós Zsuzsanna, De Blasio Antonio, Varga Zsuzsanna, Kontár Zsuzsanna, Pásti Gabriella

Kemoprevenció

Elnök: Perjési Pál, Kuzma Mónika

Előadók: Perjési Pál, Blázovics Anna, Ivan Kron, Kuzma Mónika, Molnár Péter, Varjas Tímea, Pajkos Gábor, Vaško Ladislav, Vašková Janka, Szabó István

Egészségbiztosítás és finanszírozás

Elnök: Boncz Imre, Sebestyén Andor

Előadók: Boncz Imre, Ágoston István, Endrei Dóra, Kovács L. András, Molics Bálint, Patczai Balázs, Pék Emese, Sebestyén Andor, Vajda Réka, Sebestyén Andor

A biodízel és melléktermékeinek környezeti hatásai

Elnök: Kovács András, Szendi Katalin

Előadók: Szele Eszter, Kovács András, Czinkotai Imre, Tolner László, Vargha Viktória, Pocsai Károly

POSZTER SZEKCIÓ

Wolher Veronika, Balogh Erika, Gőcze Katalin, Gergely Péter, Patczai Balázs, Soltész Dóra, Szebeni Edit, Révész Péter, Ember Ágoston, Kovács L. András, Mintál Tibor, Schilling-Tóth Boglárka, Molics Bálint

Magas rangú állami kitüntetésekben részesült a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi karának több professzora március 15-e alkalmából. Kosztolányi György akadémikus, professzor emeritus a Széchenyi díjat vehette át Áder János köztársasági elnöktől.

Stemler Miklós írása

„Gyerekkoromban gépészmérnök szerettem volna lenni, rengeteget szereltem. Középiskolában aztán atletizáltam, országos bajnokságot nyertem, még az is elképzelhetőnek tűnt, hogy folytatom a sportot, aztán végül az orvosira adtam be a jelentkezésemet. Mindez azért nem teljesen véletlen döntés volt, valószínűleg itt játszott szerepet a családi neveltetésem, bár mi négyen testvérek mindenféle kényszer nélkül nőttünk fel." – beszélt korábban pályaválasztási inspirációiról az Orvoskari Hírmondónak* dr. Kosztolányi György professzor, aki Szekszárdon született 1942-ben. Orvosi pályáját a Baranya Megyei Kórház Patológiai Osztályán kezdte, majd a Pécsi Orvostudomány Egyetem Gyermekklinikáján dolgozott, ahol kulcsszerepet játszott a modern genetikai vizsgálatok megteremtésében. „Annak idején, 1974-ben ez még kicsit misztikus dolog volt, az is újdonságnak számított, hogy kromoszómákat lehetett vizsgálni. Ez akkor még nem is szerepelt az orvosi képzésben, akkoriban indult meg az az ideológiai váltás, amely a micsurini dogmák és a náci eugenetika közötti vívódás után elfogadta a genetika létjogosultságát. Néhány furcsa fejlődési rendellenesség, szellemi elmaradás kapcsán kezdett elfogadottá válni, hogy ezek eredetét a génekben kell keresni. A kívülállók számára a genetikusok bogaras tudósembereknek tűntek, és persze a kutatásokat mindenki saját szabadidejében, az orvosi munka mellett űzte." – emlékezett vissza a kezdetekre Kosztolányi György.

1997-ben az általa létrehozott Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézet igazgatójává lett és a Magyar Humángenetikai Társaság elnökévé választották, érdeklődése pedig egyre inkább a tudomány társadalmi hatásainak vizsgálata felé irányult, fontos szerepet játszott a humángenetikai adatok védelméről szóló 2008-as törvény kidolgozásában. „Sokak számára a genetika egyfajta kristálygömbnek tűnik, amely az ember későbbi életében előforduló betegségeket tudja megmutatni egzakt módon. Mindez egyrészt túlzott elvárásokat jelent, másrészt komoly etikai kérdéseket is felvet, hiszen ha például valakiről már a magzati korban meg lehet mondani, hogy milyen betegségei lesznek majd, úgy felmerül a kérdés, hogy mit kezdjünk ezzel a tudással, mit kezdjünk azzal a terhességgel? Szabad-e manipulálni bizonyos tulajdonságokat, hogy valaki szebb, magasabb, avagy okosabb legyen-e? Ezekre a kérdésekre egyre nagyobb figyelmet kell fordítanunk." 2000 és 2007 között az UNESCO Nemzetközi Bioetikai Bizottságának (International Bioethics Committee) választott tagjaként dolgozott.

Bár a korábban több magas szintű posztot (többek között a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektorhelyettese, illetve a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi és Egészségügyi Centrumának elnöke volt) betöltött professzor 2012-ben, 70-ik életéve betöltése után nyugállományba vonult, a munkával nem hagyott fel: jelen pillanatban a ritka betegségek nemzeti stratégiáján dolgozik, a Pécsi Akadémiai Bizottság vezetőjeként a tudomány népszerűsítésén fáradozik, professzor emeritusként pedig kiveszi a részét az oktatásból is. „Ahogy az ember idősödik, változnak a súlypontok az életében, mások lesznek a feladatok, az érdeklődési kör, és az, hogy mennyi idő jut egy-egy területre. Az életem, egy napom messze nem olyan, mint 30 évvel ezelőtt, amikor az időm nagy részét a gyermekgyógyászaton töltöttem, és mellette rohangáltam a laboratóriumba, hogy tudjak haladni a kutatásokkal. Ez megváltozott: a frontvonalban most már a fiatal, tehetséges kollégák állnak, akik ellátják azt a tevékenységet, amit annak idején én. Ezen a téren én konzíliumokat tartok rendszeresen, de ez már jóval kevesebb időmbe kerül. Ezzel párhuzamosan jutott egyre több időm a többi tevékenységre, amelyek nem kevésbé időigényesek és felelősségteljesek. Rengeteget utazom, bár a külföldi utakat fokozatosan leépítettem; most már úgy érzem, hogy fontosabb feladatok várnak rám Magyarországon. Azt remélem, hogy amíg bírom, addig tudom ezt csinálni, nem szeretném azt érezni, hogy no, eddig jutottam, innen pedig már csak lefelé van út. Az ember mindig előrelépni próbál, mindig vannak feladatok, amikkel azonosulunk és lelkesen csináljuk." – vallja Kosztolányi György.

**Orvoskari Hírmondó, 2013. január, 34. oldal – a szerk.*

Prof. Dr. Shuji Aou látogatása

Az Élettani Intézet vendége volt 2013. március 4. és 7. között *prof. dr. Shuji Aou,* a Kyushu Institute of Technology (Kitakyushu, Japán) divízió vezető professzora. Japán vendégünk megtekintette intézetünk laborjait, ahol munkatársaink bemutatták jelenlegi kutatási eredményeiket, illetve sokrétű kísérleti módszereinket. Aou professzor látogatása során érdekes szakmai viták alakultak ki, s ezek jó lehetőséget kínáltak a jövőbeli kollaborációkat is előkészítő intenzív tudományos eszmecserére. Itt-tartózkodásának második napján a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Élettani Intézetének, a Szentágothai János Kutatóközpont Molekuláris Idegélettani Kutatócsoportjának, illetve a Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Akadémiai Bizottsága Neurobiológiai Munkabizottságának közös szervezésében az „Idegtudományi szemináriumok" sorozat keretében érdekfeszítő, gondolatébresztő előadást tartott „Social transmission of reward-seeking and risk-avoidance: environmental modulation of brain strategy to survive as individuals and species" címmel. Aou professzor előadásában a kutatási eredményeinek ismertetésén túl azok szélesebb szociológia és filozófiai kontextusba helyezésével megmutatta, hogy a téma nemcsak a neurobiológusoknak lehet érdekes, hanem más szakmák művelői, illetve laikusok számára is nagy jelentőséggel bírhat. Régi kollaborációs partnerként és az együttműködés kiterjesztése szándékának hangsúlyozása mellett Aou professzor jelezte, hogy a jövőben személyesen is fontos szerepet kíván játszani nemzetközi kapcsolataink további bővítésében.

Dr. Péczely László Zoltán

„A fiatal kutatók kezében van a jövő”

– interjú Kovács L. Gábor akadémikussal

Bár egy súlyos allergia miatt kutatói karrierje csúcsán kellett irányt változtatnia, nem adta fel a tudományos munkát Kovács L. Gábor akadémikus, a Szentágothai János Kutatóközpont elnöke, aki március 15-én a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét vehette át Áder János köztársasági elnöktől. A tudományszervezői tevékenységéről is ismert professzor szerint a kutatói lét az egyik legszebb életforma.

Mi indította el az orvosi pályán? Családi példák, vagy személyes vonzalom?

A családi példák nem játszottak szerepet, mivel jogászcsaládból származom, édesapám is az volt, édesanyám pedig az születésem előtt szintén jogi egyetemre járt. Magam sem tudom pontosan, hogy miért lettem orvos: gimnáziumban ehhez volt affinitásom, és ezt látván a szüleim azt javasolták, hogy próbálkozzam meg vele. Így is tettem, sikerrel. Harmadéves koromban aztán diákköri munkát kezdtem végezni az Élettani Intézetben, amit nagyon élveztem, és végzésem után itt is kezdtem el a kutatói pályámat.

Néhány év után azonban Szegeden vállalt állást, ahol több mint egy évtizeden át kutatott és oktatott. Mi volt az oka a váltásnak?

1976-ban ment át az akkori Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemre közvetlen főnököm, *Telegdy Gyula* professzor, és mi többen őt követtük ide Pécsről. Mindez nem okozott nagy törést, ugyanúgy folytattam a Pécsett megkezdett kutatásaimat. Az első nagy témám a hormonrendszer és az idegrendszer közötti kapcsolat tanulmányozása volt. Sok időt tölthettem külföldön, elsősorban Hollandiában, az Utrechti Egyetemen, David De Wied professzor intézetében, aki nagyon ambiciózus, egyben befolyásos ember volt, és kitűnő kutatói környezetet épített ki maga körül. Közel 20 alkalommal voltam kint hosszabb-rövidebb időre Utrechtben, először, mint fiatal kutató, majd a végén már meghívott vendégprofesszorként. Természetesen a Magyarországon végzett munkám is számított, hiszen különben ki se mehettem volna, de a nemzetközi tudományos életbe De Wied professzor segítségével kerültem be, aki nagyon inspiráló hatással volt az egész környezetére. Ezután rengeteg helyre sikerült eljutnom világszerte Új Zélandtól Alaszkáig meghívott kutatóként és előadóként és fontos szakmai folyóiratokban publikálhattam.

Némileg meglepő módon a pályája következő állomása Szombathely lett, ahol a megyei kórházban dolgozott először főorvosként, majd igazgatóként. Hogyan lesz egy nemzetközi színtéren mozgó kutatóból kórházigazgató?

Az 1980-as évek közepén először csak kisebb tünetekkel, aztán egyre súlyosabbakkal elhatalmasodott rajtam az állatszőr allergia, olyannyira, hogy először a laborokba nem tudtam bemenni, majd már az intézetbe belépésnél is nehézségeim akadtak a fulladásos-asztmás rohamok miatt. Bármennyire nehéz döntés is volt, és bármennyire is termékeny kutatói pálya állt ekkor már mögöttem, váltanom kellett. Az egyetemen ekkor épp nem volt megfelelő lehetőség, így elővettem a meglévő laboratóriumi szakvizsgámat, és ekkor érkezett a megkeresés a szombathelyi Markusovszky kórháztól, amely a megyei kórházak között kifejezetten nagy presztízsűnek számított, az egyik legfogékonyabb közkórház volt a kutatásokra. Úgy mentem át ide, hogy előtte még csak látogatóban sem voltam Szombathelyen. Megjegyzem, abban az időben a kórház majdnem mindegyik főorvosa egyetemi ember volt, vagy Szegedről, vagy Pécsről érkezett, és így a beilleszkedés sem volt nehéz.

Minden bizonnyal nem volt könnyű feladnia azt, amire korábban az életét tette fel, és szép sikereket ért el benne. Hogyan birkózott meg ezzel?

Mindez nagyon nehéz volt. Az volt a szerencsém, hogy nem kellett teljesen feladnom ezt a pályát. Bár egy közkórházban dolgoztam, majd azt irányítottam, mindig volt lehetőségem kutatólaboratórium fenntartására. Emellett kialakult bennem egy másfajta kutatói attitűd is, amikor rájöttem, hogy nem feltétlenül csak kísérleti állatok segítségével lehet dolgozni, hanem az ember is értékes információforrás lehet, a legértékesebb pedig a kezünkben van: az emberi vér. Az alapkutatás helyett az alkalmazott kutatásokra koncentráltam. Harmadrészt megmaradtak a külföldi kapcsolataim, és bár természetesen ott sem tudtam bemenni az állatházba, igényt tartottak rám. Benne tudtam tehát maradni ebben a kutatói körben, és bár az alapkutatásokkal fel kellett hagynom 1987-ben, még 15 évvel később is hivatkoztak az akkori eredményeimre. Nehéz döntés volt ez, de nem sok választásom volt: 39 évesen az ember nem akarja élete minden egyes további napját asztmás rohamokkal végigélni.

Mennyiben volt más a kórházi munkája, mint a korábbi kutatói-oktatói tevékenysége?

Nagyon. A kutatók számára, pláne azoknak, akiket fiatal kutatóként még nem terhel le az adminisztráció, megadatik a „homo ludens”, a játékos ember élménye, amelyre azóta is vágyódással gondolok vissza. Valamit megpróbál kitalálni, és vagy sikert arat, vagy csalódás éri. Ráadásul három évre Szombathelyre kerülésem után „elkapott a gépszíj”, és bár először nem akartam, a főorvosi kar kapacitálására megpályáztam a kórházigazgatói tisztséget, amit el is nyertem, így először orvosigazgatóként, majd főigazgatóként dolgoztam itt. Egy intézményvezetői feladatban nagyon nagy szépségek is vannak, döntéseinken egy egész intézmény sorsa függhet. Egy egyetemi tisztséggel szemben egy kórházigazgatónak sokkal nagyobb mozgástere van, amerre ő tekint, arra van előre. Mindez egy egyetemen nem így van, ami persze nem is baj. Emellett az ember idejét olyan feladatok sokasága viszi el, amelyeket visszatekintve nem biztos, hogy még egyszer vállalnék. Rengeteg egyeztetésre, jóindulatú, de bizalmatlan emberek megnyerése, meggyőzésére volt szükség, ráadásul az én kórházigazgatóságom idején indult az a folyamat, amely eredményeként az egymást követő kormányok mára az anyagi források felét kivonták az egészségügyből. Emellett persze voltak komoly eredmények, létrehoztunk például Szombathelyen egy onkológiai központot is. Ám ha kutatóként ránézek a saját tudományos tevékenységemre, akkor azt kell látnom, hogy a vezetőként töltött időszakban töredékére esett vissza a publikációim száma. A gyógyítói munka, amelynek a laboratóriumi diagnosztika is része, napi 24 órás odafigyelést, agyi jelenlétet igényel, a kutató játszani szeret, miközben persze fontos, amit csinál, a vezetői lét pedig hatalommal, de egyben szakmai

és szellemi lemondással jár a köz érdekében. Soha nem voltam hajlandó a szakmai munkámat teljesen feladni a vezetői feladatok érdekében.

Aztán majdnem 30 év után visszakerült a Pécsi Tudományegyetemre, ahol fontos pozíciókat töltött és tölt be. Mi hozta vissza végül?

Szombathelyen mind én, mind a családom jól érezte magát, de végül több ok miatt is a visszatérés mellett döntöttem. Az egyik az volt, hogy 2004-ben Pécsett megürült a Laboratóriumi Medicina Intézet vezetői széke, és többen is kapacitáltak arra, hogy vállaljam el az intézet vezetését. Ebben az évben ráadásul megválasztottak a Magyar Tudományos Akadémia tagjává, ami tudtommal példa nélküli volt abból a szempontból, hogy közkórházi főorvosként részesültem ebben a megtiszteltetésben. Miután a Markusovszky kórház a Pécsi Orvostudományi Egyetem, illetve aztán a pécsi orvoskar oktatókórháza volt, mindez azt is jelentette, hogy a pécsi akadémikusok is támogattak, befogadtak, ami szintén arra ösztönzött, hogy pályázzam meg ezt az állást. Pécset ráadásul mindig is szerettem, és amennyire nehéz volt a döntést meghozni, annyira könnyű volt aztán a visszailleszkedés: a baráti társaságunk azonnal befogadott. A régi ismerősök, akikkel összetalálkoztam a Király utcán, most 30 év után 30 kilóval nehezebbek voltak (nevet). Néhány hónappal a visszaérkezésünk után már úgy éreztük itt magunkat, mintha sohasem mentünk volna el. Volt még egy ok: miután Szombathelyre kerültem, a földrajzi távolságok okán is a szegedi egyetemmel meglazultak a kapcsolatok, viszont visszakerültem a pécsi vonzáskörzetbe. A rendszerváltáskor aztán megindult az egészségügyi főiskolai képzések létrehozása, és Pécsnek pont Szombathelyen lett egy ilyen tagozata, amely kapcsán engem is felkértek a közreműködésre, és így az egyetemi tanári kinevezést is megkaptam, ráadásul a Pécsre való visszajövetelem egybeesett az Egészségtudományi Kar élén közeledő vezetőváltással is.

Pécsre való visszajövetele így aztán megint csak másfajta kihívásokat hozott, hiszen egyetemi vezetőként dolgozott tovább először az Egészségtudományi Kar dékánjaként, aztán centrumelnökként, most pedig rektorhelyettesként. Hogyan élte meg ezt az időszakot?

Dékánként nem sok időt, csupán egy évet töltöttem, de fontos évet: akkor váltunk Egészségügyi Főiskolai karból Egészségtudományi (egyetemi) Karrá. Hamarosan azonban más kihívás ért, megpályáztam az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum vezetését, amely magában foglalta az Általános Orvostudományi Kart, az Egészségtudományi Kart és a klinikumot. Ekkor már rengeteg feszültség volt ezen a téren, amelyek igazából egy közös okra, a pénzhiányra voltak visszavezethetőek. Miután mögöttem állt tíz év kórházigazgatói tapasztalat és egyben egyetemi ember is voltam, sokan kapacitáltak ennek a vezetésére, amelyet végül el is vállaltam. Sajnos ez a modell végül nem bizonyult működőképesnek, amelynek az egyik fő oka az volt, hogy a centrumelnöki poszt egyfajta ütköző volt a rektor és a dékánok között, ráadásul miután a többi nyolc kar esetében nem volt hasonló szerkezet, így sokan nem is tudtak vele mit kezdeni. Innen távoztam is, amikor láttam, hogy ebből nem lehet kihozni semmit. Majd 2010-ben, amikor *Bódis József* professzor elnyerte a rektori széket, engem kért fel tudományos rektorhelyettesnek. Ez megint teljesen más, mint akár a kórházigazgatóság, akár a dékánság. Sokkal kisebb apparátussal dolgozom, sokkal inkább koordinatív munkáról van szó. Rábírni például tíz dékánt arra, hogy egy tudományos kérdésben egy irányba haladjon; kicsit olyan, mintha egy hangyaboly lakóit ösztönözném az egy irányba menetelre (nevet). Emellett akadnak sikerélmények is, nagyon örülök annak például, hogy idén kutatóegyetem lettünk, méltatlan döntés volt három évvel ezelőtt, hogy az orrunk előtt zárták be a kapukat. Sikerélmény a pályázatok világa is. Azért is örülök annak, hogy visszatérhettem az egyetemre, mert az egyetemek világa, különösen az uniós csatlakozás óta, egy nagyságrenddel tágabb világ, mint a megyei kórházaké, ott esély sem lenne ilyen pályázati lehetőségek megvalósítására, mint itt. Az elmúlt években 32 milliárd forint pályázati pénz érkezett az egyetemre. Ennek az összegnek a célszerű, szakszerű és szabályos felhasználása hatalmas feladat. Szűkebb szakmámban pályázati pénzből létrehoztuk az ország első robotizált, nyugati minőségi normák szerint akkreditált klinikai laboratóriumát. Ezzel együtt szinte azon a napon, amikor újra beléptem a Pécsi Tudományegyetemre, velem egy időben megjelent a kincstári biztos is, ami remélhetőleg csak véletlen időbeli egybeesés (nevet). Azóta itt is minden a megszorításról szól, aminek komoly szakmai következményei is vannak. A kiemelkedő pályázati fejlesztések mellett laboratóriumvezetőként például állandósult vegyszerhiányt kellett tapasztalnom évek óta, ami a fejlődésünket is gátolja, holott egyetemi intézetként nem csupán rutinfeladatokat kellene ellátnunk, hanem a betegek érdekében rendszeresen innovációt is végre kellene hajtanunk, amit a konstans pénzhiány nem kevésszer meggátol.

Az említett pályázati lehetőségek megvalósulásának egyik fő terepe a Szentágothai Kutatóközpont, amely pályázati forrásból épült fel azzal a céllal, hogy újabb pályázatokat lehessen itt megvalósítani. Ön lett ennek az ambiciózus szervezetnek az elnöke; hogyan találta meg ez az újabb feladat?

Magának az elképzelésnek a megszületésekor, még *Gábriel Róbert* rektorsága idején jelen voltam az egyetemi vezetésben, majd önszántamból több évre kiszálltam ebből a történetből. Azt gondolom, hogy alapvetően jó elképzelés volt a központ létrehozása. Ügyes hívószavakkal nyertük el az uniós támogatást, és ennek eredményeként van egy többmilliárdos épületünk, többmilliárdos kutatási eszközparkkal, és az egyetemnek van egy olyan zászlóshajó programja, amivel lehet mind tudományos, mind ipari együttműködőket találnunk és előre haladnunk. Egyetemünk rektora kért fel a kutatóközpont elnöki feladatára, és most azon dolgozom az itteni ambiciózus csapattal, hogy elinduljunk az innováció, az ipari partnerek felé, ugyanis bár magam is egész életemben felfedező kutatóként dolgoztam, azt látni kell, hogy csak a felfedező típusú kutatásra nem alapozhatjuk egy egyetem kutatási finanszírozását. Mind helyben, mind a régióból kilépve meg kell találnunk az együttműködő partnereket. Fel kellett ismernünk, hogy míg az egyetemen óriási presztízsű orvosi, biológiai és kémiai kutatások folynak, magában a régióban, azaz a három dél-dunántúli megyében nincsenek meg az ezt igénylő ipari szereplők: itt nincsenek gyógyszergyárak, vegyi üzemek. Hiába vannak tehát a legnagyobb tudományos eredményeink a fentebb említett területeken, ezek kamatoztatása érdekében távolabb kell néznünk, ami újabb nehézségekkel jár, hiszen óhatatlanul a többi egyetem érdekszférájába lépünk, nemzetközi szinten pedig a fejlett nyugati országokkal kell versenyeznünk. Emellett pedig ki kell szolgálnunk a helyben lévő informatikai, elektronikai, gépészeti, építészeti ipar cégeinek az innovációs igényeit, amiben szerencsére segítségünkre van a kutatóközpontban szintén részt vállaló Pollack Mihály Műszaki és

Informatikai Kar. Mindez nagy kihívás, a lehetőségeinknek megfelelően külföldön is jelen vagyunk és tájékozódunk – persze sokkal könnyebb lenne az életünk, ha pezsgő gazdasági környezet venne körül minket. Az is fontos tanulság, hogy el kell szakadnunk attól a bürokratikus gyakorlattól, ami az egyetemnek, ennek az óriási intézménynek a működését sokszor jellemzi, legalábbis a partnerek így érzik. Nem lehet úgy ipari partnereket szerezni és megtartani, hogy az általuk beadott javaslatokra hónapokig nem érkezik válasz. Most a kutatóközpontban az „egyemberes" ügyintézés megvalósításával próbálkozunk ennek kivédése érdekében, mert ha a potenciális partereink itt is rossz tapasztalatokat szereznek, úgy hiába vagyunk tudományos szinten erősek, nem akarnak velünk kooperálni, vagy kerülő úton, nem európai módon akarják ezt megoldani. Sok más mellett ezeken a problémákon dolgozunk most.

Minden kitérő és nehézség ellenére végig a tudományos kutatás közelében maradt, most épp az itt zajló kutatásokat koordinálja és ösztönzi. Mit gondol, mennyire más a mostani fiatal kutatók élete, mint az önöké volt ezelőtt 40 évvel?

Jobb és egyben rosszabb is. Jobb nekik, mert a világ elérhetővé vált, egy időben olvashatják azt, amit mondjuk az amerikai kollégáik. Kizárólag anyagi korlátai vannak, hogy oda menjenek, ahova akarnak, diákként is lényegében bárhova eljuthatnak. Demokratikus, szabad országban élünk, és bár a tudománynak nagyon nehéz korlátokat szabni, azok, amiket az én fiatalságom idején szabtak, nagy keserűségre adtak okot; ezt a mostani fiataloknak már nem kell megtapasztalni. Az én fiatalkoromban nem volt meg ez a szabadság, külföldre ritkán lehetett utazni, akkor is komoly korlátokkal. De kutatóként még mindig sokkal nagyobb volt a szabadság, több helyre mehettem, mint az átlagember – annak árán persze, hogy a családomat itthon kellett hagynom. Akkor mindez nagyobb presztízst jelentett, mint most fiatal kutatónak lenni, hiszen az átlagemberrel szemben világot láttunk, nyelvek ragadtak ránk. Számunkra óriási élmény volt az, amikor kinyílt a világ. A pécsi élettanon kezdtem, ahol voltak olyan kutatók, mint például *Lissák Kálmán, Grastyán Endre, Endrőczi Elemér,* avagy *Telegdy Gyula,* akik a hatvanas-hetvenes évek nagyon zárt, és a nyugatiakhoz képest összehasonlíthatatlanul rosszabb környezetében voltak képesek világszintűt alkotni. Az ő tanítványukként kerültünk a nyugati körülmények közé, ráadásul kényszerűen a családunk nélkül, ami külön ösztönzést jelentett arra, hogy tényleg csak a tudományos munkával foglalkozzunk, és másfél év alatt többet tudtam így elérni, mint itthon hat-nyolc év alatt. Hozzáteszem, nyugaton is jól jártak velünk az itthon kapott kutatói háttérnek köszönhetően.

Most már a kijutással kétségkívül nincs probléma, a fiatal tehetségek visszajövetelével annál inkább. Mit tud tenni ezen a téren a Szentágothai Kutatóközpont?

Az, hogy elmennek, mondhatni kívánatos, az azonban, hogy nem jönnek vissza, valóban nagy gond. Nemrég volt a 40 éves évfolyamtalálkozónk, ahol szóba kerültek a gyerekek is, és az, hogy melyikük éppen hol van, és mit csinál. Elkezdtük összeszámolni, hogy ki van Magyarországon és ki külföldön: 70 százalékuk van kint! Ezek ráadásul 35-40 év körüli emberek, már a középgeneráció. Ez nagy gond mind az egész társadalomban, mind a Pécsi Tudományegyetemen. Az orvoskar láthatóan próbál a saját forrásaiból arra áldozni, hogy visszahozzon tehetségeket, és itt a Szentágothai Kutatóközpontban is próbálunk teret és lehetőséget biztosítani a fiatal kutatóknak. Jelen pillanatban három olyan munkatársunk van, akik komoly külföldi karrier után tértek vissza Magyarországra. A Magyar Tudományos Akadémiának is vannak erre a célra szolgáló programjai, eredetileg a Lendület pályázat is csak ezt célt szolgálta, most pedig egy új idegkutatási program épp azt célozza, hogy érett, erejük teljében lévő kutatókat csábítsanak haza. Ez egy óriási probléma, ami kezelendő: abban biztos vagyok, hogy a következő évtizedekben nem leszünk képesek nyugati szintű fizetések biztosítására, de rengeteg más módja van a tehetségek visszahívásának és megtartásának. Hozzáteszem, arra is van példa Kínában, hogy ha valaki hazatér mondjuk az Egyesült Államokból, akkor a kinti fizetését kapja a továbbiakban is. Léteznek tehát a világban nagy nemzeti programok az agyelszívás ellen: kicsiben ezzel próbálkozunk mi is.

Mit tanácsol a pályakezdő fiatal kutatóknak?

Szerintem ez az egyik legszebb életforma. Nehéz szebbet elképzelni annál, mint amikor a saját gondolatainkból próbálunk valami olyasmit felépíteni, amit más még nem képzelt el, ha pedig az is megadatik, hogy igazunk van, az öröm óriási. Ezért érdemes küzdeni, dolgozni. Azt gondolom, hogy egy fiatal kutató ne tűzzön ki ma más célt maga elé, mint a nemzetközi kiválóságot, semmi értelme sincs a „háztömb körüli" óriásoknak. Ma már pontosan lemérhető, hogy kinek mennyit ér a munkája, és csak egyfajta tudomány van, a nemzetközileg elismert tudomány. Persze léteznek nemzeti aspektusok, és olyan tudományágak, amelyek jóval inkább társadalmakhoz, nemzetekhez kötöttek, de az én területemen csak jó és rossz tudomány van. Nem érdemes mással próbálkozni, mint jó tudományt művelni, és erre ma is van lehetőség Magyarországon. Ehhez jól kell választani pályakezdőként; meggyőződésem, hogy az teszi a legjobban, aki mestert választ. Nagyon fontos a szemlélet elsajátítása, és nem véletlen, hogy rengeteg nyugatra szakadt magyar kutató futott be óriási karriert annak köszönhetően, hogy az itthon megkapott szemlélet mellé megkapta kint a legmodernebb eszközöket. Nem véletlen, hogy a magyar tudományt leginkább kreativitásáról ismerik. Úgy gondolom így a szakmai karrierem vége felé, hogy érdemes volt ezt a több mint 40 évet kutatással töltenem. Most már nem az az öröm, hogy pipettázom a laboratóriumban, hanem, hogy fiatal kutatók dolgozatait javíthatom, tanácsokat adhatok nekik, segítem őket pályájukon. A fiatal kutatók kezében van a jövő. Lehet egy építmény apró köveit hangyaként összehordani, de majd jön valaki egyetlen nagy gondolattal, és az egészet újra kell gondolni. Ennél a pillanatnál pedig érdemes ott lenni.

Stemler Miklós

II. Pécsi Fogorvos Szaknapok

2013. március 7-8-9.

Hallgatói kezdeményezésre immár második alkalommal rendeztük meg a **Pécsi Fogorvos Szaknapokat,** 2013. március 7-9. között. Célunk ezúttal is az volt, hogy alkalmat biztosítsunk a fogorvostan-hallgatók számára az oktatáson kívüli találkozásra és közös szórakozásra – természetesen szem előtt tartva hivatásunkat.

A csütörtök esti megnyitót követően *dr. Nagy Árpád* humorestje csalt könnyeket a szemünkbe. A számos szakmai ihletésű poén kiváló felvevő rétegre talált a közönségben; s nem is kérdés, hogy mindannyian amalgámtömésnek öltözünk-e a következő farsangkor (a tekercs alufólia segítségével); a nyitó buli felvezetéseként pedig *Járai Márk*, negyedéves hallgatónk gitárjátékát élvezhettük.

Másnap a szakmai előadásoké volt a főszerep. Elsőként *dr. Blazsek József tanár úr*, a *Semmelweis Egyetem Orálbiológiai Tanszék* docense tisztelt meg minket „Vágyak *és realitások"* című prezentációjával, az ún. „*ossi-modell*" mutatva be nekünk, amelyben –laboratóriumi fehérpatkányokat és speciálisan tervezett és legyártott mini titán-implantátumokat használva – csontregenerációt és osseointegrációt vizsgáltak. Őt követte – *dr. Szabó Gyula* professzor Úr jóvoltából – a *Berni Egyetem Fogpótlástani Tanszékének* nemzetközi hírű professzorasszonya, *dr. Regina Mericske-Stern*, aki egy angol nyelvű videokonferencia keretében beszélt az implantációs protetikai tapasztalatairól. Az idei szakmai program is lehetőséget adott arra, hogy egy érdekes társdiszciplínára is rálátásunk lehessen: a *Városligeti Állatorvosi Rendelő* szakembere, *dr. Kovács Katalin* az állatfogászat és a lézertechnológia fogászati felhasználásába kalauzolt el minket; „Amikor *a fogorvos házhoz megy*", illetve „*Fotodinámiás terápia az inoperábilis daganatok kezelésében"* című előadásainak keretében, – a videokonferencia mellett – ezeket is évezhették angol nyelven külföldi programos hallgatóink. Ugyanígy Blazsek Józsefét is, amelyet *dr. Frakasdi Sándor* adott elő. Végül *dr. Matyasi Gábor* fogorvos-fotóművész beszélt a fogászati (extra- és intraorális) fotózás alapjairól, fontosságáról és nehézségeiről. Külön érdekességnek számított a Szaknapok alatt Matyasi doktor cirkuszi lakókocsiból teremtett „mobil-galériája", a *Truewhy Saloon*, amelyet négy napon át látogathattak az érdeklődők. A művész által kreált szürreális világot bemutató képek különleges mágneses falakon sorakoztak, amely ötletet 2010-ben az *Év Magyar Találmánya Díjjal* is jutalmaztak. A művészeti vonalat tovább erősítette *Simán Benedek* végzős fogorvostan hallgatónk „Egyetemi *Összegzés"* című kiállítása, amelyet Matyasi doktor nyitott meg szép szavaival, a *Dékáni Tanácsteremben* rendezett állófogadáson.

Szombaton a testmozgásnak hódoltunk: délelőtt ki-ki focival és zumbával melegített be, és azért, hogy az ebédre tálalt bográcsgulyást is ledolgozzuk, kangooval, TRX-el, kosárlabdával és body art-tal folytattuk az edzést. Levezetőként tombolasorsoláson izgulhattuk végig az értékes nyeremények leendő gazdáikra találását.

Ezt követően a *VOCO* cég által szponzorált hallgatói fotópályázat nyerteseit hirdettük ki, s adtuk át az értékes nyereményeket. Külön öröm, hogy a pályázat első és harmadik díjazottjai is gólyahallgatók: *Christopher Ádám* és *Gulyás Ádám*. A második

helyet *Mekis Miklós* érdemelte ki.

Esti programunkat a *Balassa Kollégiumban* 20 év után újra fellépő és két fogorvost is a soraiban tudó *Johnny Biglip Band* blues hangulata indította. A kezdeti szolidságot hamar felváltotta a tánc, amibe a zenekar tagjai is bekapcsolódtak. Az *Univ Lounge* szórakozóhelyre party-busz szállította az oldott hangulatú diákságot, majd kezdetét vette az oly' sokat emlegetett *Dirty Dentist Party*. Elmaradhatatlan bulikelléknek számított a fecskendőkbe szívott vodka, így az alsóbb évfolyam hallgatói is gyorsan elsajátíthatták az anesztézia ezen technikáját.

Reméljük, valóban hagyományt teremtettünk!

Hálás köszönet illeti a szervezőket, akik mind elengedhetetlen részét képezték az esemény megvalósításának: *dr. Marada Gyula; dr. Vajda Katalin; dr. Kálovics Judit; Mosonyi Dóra; Szabó Barbara; Cser Annamária; Rill Leila*; *Fodor Fruzsina; Filó Eszter; RadánovicsNagy Dániel; Simán Benedek; Járai Márk*; *Tóth Kornél; Szőts Tamás; Józan Dániel; Halmai Máté.*

Külön köszönet illeti *Földényi Gabriellát,* akinek segítsége nélkül nem valósulhattak volna meg a Szaknapok!

Köszönjük szépen *Kittkáné Bódi Katalin* és az *Oktatástechnikai Csoport* minden munkatársnak segítségét a technikai háttér biztosításában!

Hálás köszönet *dr. Miseta Attila dékán úrnak,* illetve a *Hallgatói Önkormányzatunknak,* valamint az *Univ Lounge*-nak, hogy bizalmat szavaztak nekünk immár második alkalommal, teret adtak és anyagilag is támogatták rendezvényünket!

írták: **Fekete Bernadett** és **Lévai Zsófia**
fotók: **Simán Benedek; Szabó Barbara** és **dr. Vajda Katalin**

Tisztelt Kollégák!

Mint többek által ismert, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 27/2012. (IX.24.) számú határozata előírja, hogy meg kell oldani a „… költségvetési támogatással, illetve egyéb közcélú kutatási támogatással megvalósuló kutatási tevékenységgel kapcsolatos tudományos művek …" nyílt hozzáféréssel történő közzétételét. Erre a határozat több megoldást is említ, többek között az egyetemek saját repozitóriumát is.

Több érdeklődés is érkezett már az Egyetemi Könyvtárhoz, hogy a PTE-n hogyan lehet eleget tenni a határozat követelményeinek. Ezzel kapcsolatban tájékoztatom, hogy munkatársaimmal megkezdtük az egyetemi repozitórium megvalósítását. A rendszer elkészülte ez év nyarára várható, azaz a következő tanév kezdetén (2013 szeptembere) már fel lehet tölteni a publikációkat.

Az MTA elnökének említett határozata nem tartalmaz határidőt a művek nyílt hozzáférésű megjelentetésére vonatkozóan. Ezért arra kérek mindenkit, hogy cikkeit ne idegen helyen tegye közzé, hanem várja meg a PTE saját repozitóriumának elkészültét.

Pécs, 2013. április 8.

Fischerné Dárdai Ágnes
egyetemi tanár, főigazgató
PTE Egyetemi Könyvtár

Idén is jártunk az Educatión

Immár 13. alkalommal rendezték meg az *Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítást,* amelynek idén január 18-19. között a fővárosi *Hungexpo* adott otthont. Megjegyezném, balszerencsés volt a helyszínválasztás – a nehéz megközelíthetőség miatt –, ám így is közel 13.000 érdeklődő látogatott el a két kiállítási napra, ahol a 41 hazai mellett 35 külföldi intézmény standjainál is elidőzhettek, egyéb szakképző- és nyelviskolák által övezve. A tomboló vizsgaidőszak hajrájának ellenére mi is hócsizmát ragadtunk, és

Duga Zsófiával, a Kar beiskolázási és Alumni szakreferensével, illetve *Kovácsné Kósa Judittal* és *Fejes Anikó Viviennel* kiegészülve, hogy a fagyos *Budapest* felé vegyük az irányt. Négy másik hallgatótársam alkotta még a PTE ÁOK képviseletét: *Falusi Fruzsina; Maróti Péter; Somogyi László* és *Varga Péter.* Az általános- és fogorvosképzés mellett a gyógyszerész szakirány felől, illetve a posztgraduális, angol nyelvű biotechnológus szakról is érdeklődhettek a továbbtanulni vágyók és szüleik. Bőven akadtak olyanok is, akik ugyan már a felsőoktatásban lévők számát gyarapítják, mégis inkább hozzánk szeretnének újra felvételizni. Szerencsés helyzetben vagyunk, mert nem kellett vásári kofák módjára pergő „márketingmondókákkal" csalogatni az arra andalgókat, hiszen a pécsi (fog)orvos és gyógyszerész diploma mindig is garancia volt minőségre és szaktudásra egyaránt. Ez alatt a két nap alatt alsó hangon is ezer ember fordult meg standunknál. (Személyes észrevételem, hogy a tavalyinál is többen érdeklődtek a fogorvos szak felől.)

A záporozó kérdések zöme a képzés nehézségén, a felvételi keretszámok és pontszámok lehetséges alakulásán túl a tanulmányi- és szociális ösztöndíjazásra, kollégiumi- és albérleti lehetőségekre, meg persze a hallgatói életre, szabadidős tevékenységekre és a városra irányultak. Emellett disznólábat is varrhattak az érdeklődők – persze csak miután hosszasan tanulmányozták a fogmaketteket, emlődaganatot szimuláló modelleket és a fluoreszkáló fülű kísérleti egereket. Meglátásainkon, tanácsainkon és biztatásunkon kívül számos féle-fajta tájékoztató kiadványt és apróbb PTE ÁOK-s ajándéktárgyat is kaptak azok, akik felkeresték pultunkat.

Éreztük munkánk fontosságát, hiszen az idei elsőseink közül is jó néhányan a tavalyi Educatión szerzett információk és személyes benyomások alapján döntöttek *Pécs* mellett: jól! Vélhetően idén sem lesz ez másképp'.

írta: **Radánovics–Nagy Dániel**
fotó: **Duga Zsófia**

Gyógyszerészhallgatók IV. Országos Találkozója és Gyógyszerészbörze – Pécs

A magyar nyelvű gyógyszerészképzés hallgatói és szakmai életében meghatározó szerepet tölt be a Gyógyszerészhallgatók Országos Találkozója és a Gyógyszerészbörze.

A Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Gyógyszerésztudományi Szak 2013. február 22. és 24. között, első alkalommal adott otthont a Gyógyszerészhallgatók Országos Találkozójának és a Gyógyszerészbörzének, melynek célja a magyar nyelvű gyógyszerészképző helyek hallgatóinak közös szakmai és baráti programokra való összehívása volt. Az érdeklődést mutatja, hogy közel háromszázan vettek részt a különböző programokban (Budapest: 30 fő, Marosvásárhely: 50 fő, Debrecen és Szeged: 60 – 60 fő, Pécs: több mint 100 fő).

A péntek este az utazás fáradalmainak kipihenése és az ismerkedés jegyében telt az Univ Lounge szórakozóhelyen.

A programot másnap *dr. Perjési Pál professzor,* a PTE ÁOK Gyógyszerésztudományi Szak vezetője és *Maróti Péter,* a PTE, ÁOK, Hallgatói Önkormányzat elnöke, valamint a pécsi gyógyszerészhallgatók képviseletében *Falusi Fruzsina* nyitotta meg, majd a gyógyszerészet aktuális szakmapolitikai kérdései címet viselő szekció következett. A felkért előadók a gyógyszerészi hivatástudatot erősítő szemlélettel tartottak előadásokat a gyógyszerészet aktuális kérdéseiről, kiemelt tekintettel a gyógyszerészek egészségügyi ellátórendszerben betöltött szerepére. A hivatástudat hangsúlyozása mellett a gyógyszerészi kompetenciák és a szakgyógyszerészképzés jelenlegi helyzete is terítékre került. A szekció előadásait a szakma kiemelkedő személyiségei, olyan neves előadók tartották, mint *dr. Hankó Zoltán,* a Magyar Gyógyszerészi Kamara elnöke; *dr. Mikola Bálint,* a Magángyógyszerészek Országos Szövetségének elnöke, *dr. Télessy István* (Gyógyszerellátási Gyógyszerészeti Szakmai Tagozat elnök), *dr. Blazics Gyula* (Ipari Gyógyszerészeti Szakmai Tagozat elnök), *dr. Botz Lajos professzor* (Kórházi Klinikai Gyógyszerész Tagozat elnök) és *dr. Dévay Attila,* a PTE, ÁOK, Gyógyszerésztudományi Szak szakvezető helyettese.

A Monarchia Sörház étteremben elköltött kellemes hangulatú ebéd után a délutáni programban két szekció közül választhattak a résztvevők.

Az egyik a farmakovigilancia és toxikológia témakört ölelte fel, ahol a kerekasztal tagjai közt üdvözölhettük többek között *dr. Pallós Júlia* főosztályvezető asszonyt (GYEMSZI-OGYI Orvosbiológiai Főosztály).

A másik szekció a gyógyszerészi kompetenciák, presztízs és egzisztencia kérdéseiről szólt, ennek kerekasztalánál köszönthettük *dr. Sipos Emese* dékánhelyettes asszonyt is (Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, Gyógyszerésztudományi Szak).

A délelőtti és délutáni szakmai program közben a dr. Romhányi György Aulában a Gyógyszerészbörze standjai várták az érdeklődőket, ahol számos gyógyszergyártó és gyógyszerészeti szervezet képviseltette magát, akik egyben a rendezvény fő támogatói is voltak.

Az előadásokat és a börzét egy kalandos buszút és az impozáns, szekszárdi Bodri Pincészet és Szőlőbirtok által biztosított borkóstoló követte. A borkóstoló utáni hangulatot tovább fokozta

a Hangmás zenekar koncertje.

A záró napra sem csappant a létszám, hiszen a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesülete (HUPSA) szervezésében megtartott tréningeken szép számmal vettek részt a hallgatók. A fiatal gyógyszerészek által *Mit csinál egy gyógyszertörzskönyvező?*; *Vezetéstechnika, konfliktuskezelés; Hogyan tartsunk jó előadást?*; *A Bizonyítékokon alapuló gyógyszerészi információ nyújtása napjaink „csodaterápiáinak" értékelése során; Doktori képzések és más posztgraduális lehetőségek a diploma után* címekkel meghirdetett, valamint a Láthatatlan Egyetem időgazdálkodásról tartott, gyakorlatorientált foglalkozásai közül csak nagyon nehezen lehetett választani.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a Magyar Gyógyszerészi Kamarának, a Magángyógyszerészek Országos Szövetségének, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Ifjúsági Bizottságának, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának, a PTE, ÁOK Hallgatói Önkormányzatának, a Magyar Gyógyszerészhallgatók Egyesületének, a PTE, ÁOK Gyógyszerésztudományi Szak hallgatóinak és oktatóinak az esemény szervezésében és színvonalas lebonyolításában való részvételért és támogatásért.

A szervezőkre nem lehet panasz, hiszen a Találkozó és Börze során kiemelkedő szakmai előadásokat hallhattunk és kiváló tréningeken vehettünk részt, amelyeket közösségformáló szabadidős programok tettek még színesebbé. Bizonyára minden résztvevő számára emlékezetes marad ez a februári hétvége.

Dr. Vida Róbert György
Fotó: Verébi Dávid

Beszámoló a Családorvos Kutatók Országos Szervezetének (CSAKOSZ) XII. Konferenciájáról

A Szegedi Tudományegyetem Családorvostani Intézetének szervezésében 2013. február 22-23-án került megrendezésre Mórahalmon, a Colosseum Hotel konferenciatermében a Családorvos Kutatók Országos Szervezetének (CSAKOSZ) XII. Konferenciája.

A szervezet 2001. áprilisában Pécsett jött létre azzal a céllal, hogy továbbfejlessze, emelje az egészségügyi alapellátásban a kutatási tevékenység szakmai, módszertani színvonalát.

A konferencia ünnepélyes megnyitóján *dr. Kalabay László* egyetemi tanár, a CSAKOSZ elnöke, *dr. Hajnal Ferenc* házigazda, egyetemi tanár, a Háziorvosi Szakmai Kollégium elnöke, *dr. Balogh Sándor* egyetemi docens, az OALI főigazgatója és a PTE Családorvostani Intézetének igazgatója és *Nógrádi Zoltán,* Mórahalom polgármestere köszöntötte a megjelenteket. Az üdvözlő szavak után plenáris ülés keretében került sor a CSAKOSZ Életműdíj átadására, amelyet a kuratórium az idei évben *dr. Kozma Anna* oktató családorvosnak adományozott több évtizedes odaadó munkája elismeréseképpen. A köszönő szavak után az ünnepelt tartotta meg életmű előadását, melyben háziorvosi és oktatói pályáját mutatta be.

Az idei konferencia két fő témája „A genetika és genomika legújabb vívmányai a családorvoslás szemszögéből" és az „Étrendkiegészítők helye a háziorvoslásban" című témaköröket ölelte fel. A plenáris ülésen, mint nyitó referátumok hangzottak el a következő előadások: *Raskó István:* A genetika és a genomika legújabb vívmányai a családorvoslás szemszögéből, *Szendrei Kálmán:* A gyógynövény készítmények alkalmazásával kapcsolatos gyakori dilemmák, *Erdős Attila:* Háziorvoslás 2025-ben.

Az ebédet követően „Gyógyszerkutatási eredmények a hazai gyógyszergyáraknál" című szekcióval folytatódott a program, majd a családorvos kollégák kutatási eredményeit bemutató előadások következtek. „Prevenció" és „Diagnosztika" témakörben 9-9 előadás, „Genetika és Genomika" témában 4 előadás hangzott el a délután folyamán. A szakmai program az alapellátás gazdasági aspektusait tárgyaló 4 előadással fejeződött be.

Az első nap programját a CSAKOSZ közgyűlés és zenés esttel egybekötött fogadás zárta. A bankettet megelőzően előadó- és képzőművész családorvos kollégák kiállításának megnyitására és alkotásainak megtekintésére került sor. A konferencia rendezőinek ezen kezdeményezése valamennyiünk számára örömteli módon színesítette a programot.

A kongresszus második napja további kutatási eredmények bemutatásával folytatódott párhuzamos szekciók keretében. „Szűrés" témakörben 4 előadás, „Követés, gondozás" témakörben 7 előadás, „Kommunikáció" témakörben 2 előadás, „Alvásmedicina" témakörben 4 előadás, „Étrend-kiegészítők" témakörben 6 előadás, „Evolúciós orvoslás" témakörben 3 előadás hangzott el a délelőtt folyamán.

Az ebédszünetet követően kerekasztal megbeszélésekkel folytatódott a sűrű szakmai program. Ezek két témakört öleltek fel: „Étrendkiegészítők helye a háziorvoslásban"; „A háziorvos, mint kutató adatszolgáltató".

Összességében 50 háziorvosi kutatási témájú előadás szerepelt a programban.

A kongresszust dr. Kalabay László és dr. Hajnal Ferenc zárták a résztvevők véleményét is tükrözően elégedetten a konferencia tartalmával és lebonyolításával kapcsolatban, búcsúzásképpen meginvitálva a résztvevőket a következő évi konferenciára, melyet 2014 februárjában a Pécsi Egyetem Családorvostani Intézete fog megrendezni.

Dr. Heim Szilvia

Beszámoló az IME VIII. Képalkotó Diagnosztikai Konferencia nemzetközi és a nukleáris medicina blokkjáról

Az egészségügyi vezetők szaklapja, az IME Képalkotó Diagnosztikai Konferenciát rendezett március 21-én Budapesten. Az újdonságnak számító nemzetközi szekciót *Battyáni István* tanár úr és *Szilvási István* professzor úr moderálta. *Dimitrij Kuhelj* professzor, a Szlovén Radiológus Társaság elnöke „Az intervenciós radiológiai tevékenység Szlovéniában" címmel, *Damir Dodig,* a Zágrábi Egyetem professzora pedig „Perspectives of multimodality imaging in Croatia" címmel tartott angol nyelvű előadást. Mindkét előadásból tájékozódhattunk a két szomszédos ország problémáiról, lehetőségeiről az adott témakörökben. Kellemes és érdekes színfoltja volt a szekciónak *Garami Zsolt,* sok éve Houstonban dolgozó radiológus kolléga két előadása, amelyek közül az egyiket angolul, a másikat magyarul tartotta. Könnyed, szellemes stílusban számolt be az űrhajósok életjelenségeinek földi és űrbéli ultrahang-vizsgálatairól, ismertette a háttérben működő komoly csúcstechnikát és a számos humoros pillanatot, amelynek munkája során tanúja volt.

A nukleáris medicina blokk, amelynek moderátora *Zámbó Katalin* professzor asszony volt, négy előadása sajnálatos módon háromra csökkent, mivel *Garai Ildikó* tanárnő „technikai okból" nem érkezett meg, így a hibrid készülékekkel vizsgálatokat végző szakemberek közös oktatási lehetőségeiről nem tudott beszámolni. Szilvási István professzor „Nukleáris-molekuláris klinikai képalkotás. Kik is vagyunk mi?" című előadásában részletesen ismertette a molekuláris képalkotás lehetőségeit, kijelentve, hogy az elsősorban a nukleáris medicinához tartozik, amely kezdettől fogva a funkcionális és molekuláris változásokat tudta képpé alakítani. *Schmidt Erzsébet* főorvosnő „A sentinel nyirokcsomó-szcintigráfia jelentősége a nőgyógyászatban" című előadásában egy régóta alkalmazott módszer új, nőgyógyászati felhasználásról beszélt, annak pécsi tapasztalatait és eredményeit foglalta össze, javasolva bevezetését a rutin diagnosztikába. *Bérczi Viktor* professzor „Az intervenciós radiológia nemzetközi és hazai gyakorlata" című előadásában bebizonyította, hogy a radiológia nem csak diagnosztikát, hanem különböző terápiás lehetőségeket is tartalmaz, és ezen a téren is egyre tovább fejlődik.

Összefoglalva mindkét szekció érdekes, tanulságos és hasznos előadásokat tartalmazott valamennyi képalkotó szakember számára.

Sarkadi Margit
PTE, KK, Nukleáris Medicina Intézet

BeSt3

– Ausztria legnagyobb oktatási szakkiállítása, az idén 28. alkalommal került megrendezésre, 2013. március 7–10. között Bécsben.

340 kiállító intézmény, ebből közel 60 külföldi, részvételével informálódhatott a 83.000 látogató pályaválasztással kapcsolatos témákban: az általános tájékoztatók és tanácsadás mellett, a szak- és továbbképzések, a felnőttoktatás, az európai munkalehetőségek, valamint a hallgatói támogatások témakörében.

Ausztriában évek óta nagy a túljelentkezés az általános orvos és fogorvos képzésekre, így nagy érdeklődéssel fogadták standunkat. „Medizinstudium in Ungarn" megnevezéssel a hazai német nyelvű orvos- és fogorvosképzés lehetőségeiről igyekeztünk minél bővebb tájékoztatást nyújtani az érdeklődő fiatalok és az aggódó szülők számára. Információs füzeteink és szóróanyagunk mellett két osztrák hallgatónk – *Caroline Odpadlik* és *Valentina Liebler* – segédkezett, személyes tapasztalataikat megosztva a nálunk folyó magas színvonalú oktatással és színes hallgatói élettel kapcsolatban.

Többéves sikeres részvételünket jelzi, hogy karunkon megemelkedett az osztrák jelentkezők, ill. sikeresen felvett hallgatók létszáma.

Krammné Mezei Anikó
Német Hallgatói Szolgáltató Iroda
PTE ÁOK

Tisztelt Kolléganők/Kollégák!

A Hevesy György Magyar Orvostudományi Nukleáris Társaság XVIII. hazai Kongresszusát nemzetközi részvétellel 2013. június 30–július 2-ig Pécsett, a Tudásközpontban rendezzük meg.
A kongresszusról részletesen a *www.montkongresszus.hu* weboldalon tájékozódhatnak.
Sok szeretettel várunk minden érdeklődőt.

Prof. Dr. Zámbó Katalin
a MONT és a kongresszus elnöke
PTE KK Nukleáris Medicina Intézet

„Alpbach Motor Meeting”

Alpbach, Ausztria, 2013. március 16-22.

Az alpbach-i konferenciák évtizedek óta egy-egy mérföldkövet, megbecsült állomást jelentenek a motorfehérjék kutatásában. A sorozat első találkozóját még 1974-ben tartották, akkor a szervezők között olyan neves, később Nobel-díjra is felterjesztett kutatók voltak, mint *Adrew Huxley* vagy *Hugh Huxley.* Előbbi a díjat egyébként meg is kapta. A korabeli ismereteknek megfelelően az első konferenciák a miozin és a kinezin fehérjecsaládok néhány tagjának a tárgyalására szorítkoztak. Ma már ezeknek a hatalmas fehérjecsaládoknak rengeteg új tagja is ismert, és más lineáris és rotációs motorfehérjék is a kutatások homlokterébe kerültek.

Az idén a három évente megrendezésre kerülő konferenciák sorában a 14-edikre került sor. Bár Alpbach egy kicsiny kis település valahol Salzburg és Innsbruck között, több tekintetben is figyelemreméltó hagyományokkal rendelkezik. Ezek közül talán érdemes megemlíteni, hogy hosszú ideig itt élt, és most az alpbach-i kis templom kertjében nyugszik *Erwin Schrödinger,* a kvantumfizika egyik megalkotója is.

A sorozatban ez volt a harmadik rendezvény, amin részt vehettem. A hagyományokhoz híven neves és elismert kutatók vettek részt rajta, számos európai országon kívül Japánból és az Amerikai Egyesült Államokból. Az elismert szakemberek mellett sok fiatal kutató is eljött, összesen mintegy száznegyvenen voltunk. A lebonyolítás rendje sok szempontból liberális, mondhatni laza szerkezetű volt. Az előadásokat, azaz az előadókat, csak a szekciókat megelőző napon választották ki, így minden résztvevő úgy készült fel, hogy ha úgy adódik, előadást is tudjon tartani. A szekciókra a délelőttök folyamán, majd ezeket követően este 8-tól 10-ig, néha 11-ig került sor. A délutánok tehát szabadok voltak. Ennek is köszönhető, hogy kiváló lehetőség adódott megbeszéléseket folytatni a jelenleg futó vonatkozó kutatásinkkal (bakteriális fehérje filamentumok, nanocsövek, miozin motorfehérjék) kapcsolatban a terület elismert kutatóival. Rengeteg olyan új megfigyelés és összefüggés került tárgyalásra, amelyek a mindennapi munkánkban is hasznosak és fontosak lesznek. Inkább érdekessége miatt, de ilyen megfigyelésként említhető például az a megfigyelés *(Michelle Peckhem,* York, Anglia), hogy 10 másodpercenként egy dobogó emberi szívben minden vastag (miozin) filamentumban kicserélődik egy miozin molekula. A megbeszélések mellett a kutatócsoportunk eredményeit egy, *Ujfalusi Zoltánnal* közösen jegyzett poszteren is bemutattam.

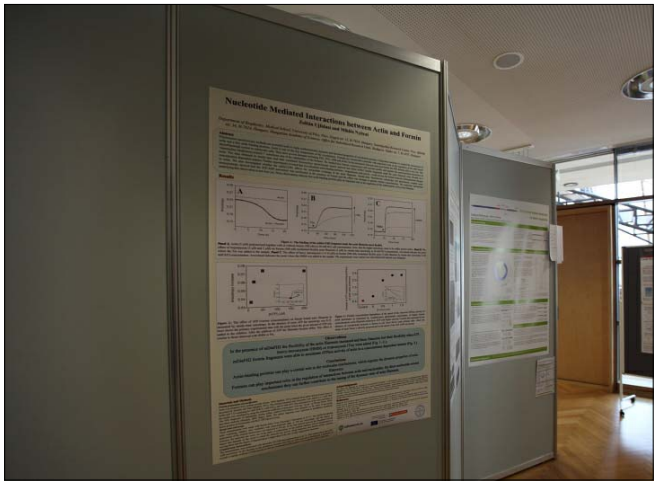

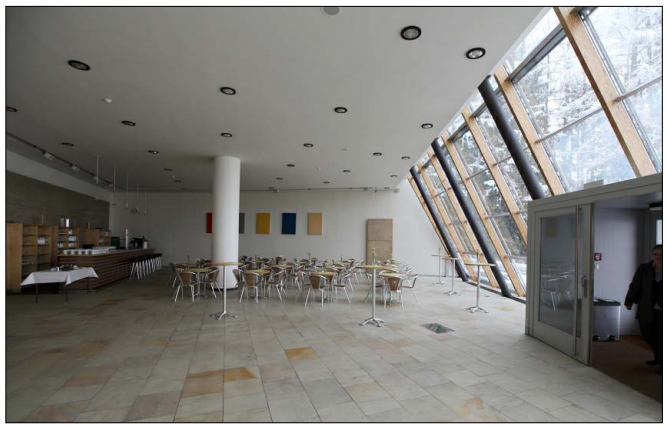

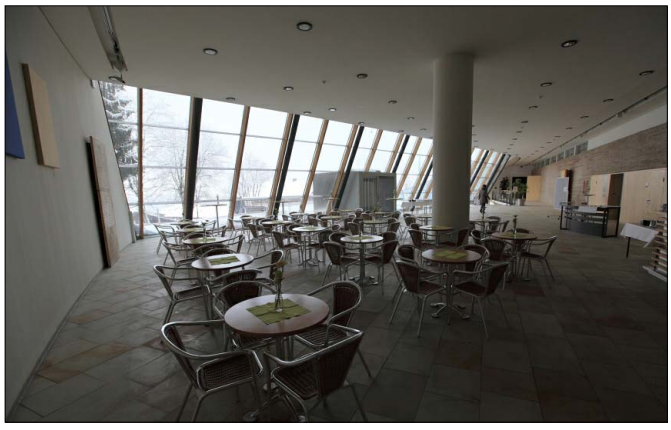

Összességében a konferencia ismételten kifejezetten színvonalasnak bizonyult, nagyszerű tanulási lehetőséget biztosított, és remek alkalmat jelentett számomra a szakmai kapcsolataink bővítésére.

Dr. Nyitrai Miklós
PTE, ÁOK, Biofizikai Intézet

„Biophysical Society 57th Annual Meeting”

2013. február 2-6., Philadelphia, USA

A „biofizikus társadalom” minden szakterületét igazán átfogó, ezért számunkra kiemelkedő jelentőségű találkozón vehettünk részt február elején. Az Amerikai Biofizikai Társaság konferenciáit évről-évre az Egyesült Államok nagyvárosaiban rendezik meg, így szerencsés esetben egy átszállással el is érhetjük úti célunkat.

Az Amerikai Biofizikai Társaság éves konferenciái nagyon népszerűek, rendszerint több ezren vesznek részt a rendezvényeken. Idén, Philadelphiában több mint hatezer résztvevő tette tiszteletét. Az előadásokat párhuzamos szekciókba rendezték. Délutánonként egyszerre több száz poszter került bemutatásra. A Pécsi Biofizikai Intézet két poszterrel szerepelt a rendezvényen. Az előadások és poszterszekciók mellett számos alkalommal nyílt lehetőségünk a tudományterület kutatóival szakmai beszélgetésekre. A konferencián jelen voltak nagy könyvkiadók (pl. Cambridge University Press, Springer, Royal Society Publishing, stb.) és a legnagyobb precíziós laboratóriumi műszer-, eszköz- és vegyszergyártó cégek is (Olympus, Thermo Scientific, Nikon, Carl Zeiss, Applied Photophysics, Jasco, Horiba, Hamamatsu, Avanti Polar Lipids, GE Healthcare, ISS, Bruker, stb.).

A konferenciát követően James Sellers meghívására látogatást tettünk Bethesda-ban, az NIH intézményében, ahol Nyitrai Miklós professzor szemináriumot tartott több intézet kutatói számára a PTE, ÁOK, Biofizikai Intézetben folyó kutatómunkáról.

Dr. Hild Gábor és dr. Ujfalusi Zoltán a poszterszekció előterében

A szoros program mellett szerencsére sikerült kirándulást tennünk New Jersey Adventure Aquarium-ában, ahol víziló-akváriumot, pingvineket és takarító búvárokat is megtekinthettünk a sok egzotikus állat mellett.

Dr. Ujfalusi Zoltán
Fotó: Dr. Nyitrai Miklós

Vándor Hálaszív a PTE KK-ban

Messziről rápillantva nagy, tarka folt a kórházfalon, de egyre közeledvén, lassanként kibontakoznak a temérdek színben pompázó szívalakok egy felhívás társaságában, és az embert óhatatlanul is kíváncsivá teszi a szokatlan látvány. A Vándor Hálaszív nem marad észrevétlenül.

Vizsgálatokra, kezelésekre várakozni a felnőtteknek kellemetlen, a gyerekek számára pedig bizonyára nagyon unalmas. Ezt enyhítheti néhány állat, egy virágoskert vagy egy ezerszínű, napsütéses, nyári rét a folyosó falán. Sőt a rideg kórházi éjszakák is gyorsabban telnek a rajzfilmekből jól ismert barátokkal, mosolygó, vidám mesefigurákkal a plafonon. Ezek az elgondolások képezik a Színes Kórház projekt alapját, amelynek eredeti és elsődleges célja festmények, dekorációs tárgyak gyűjtése és elkészítése, hogy a kórházakat otthonosabb helyszínekké tegyék.

Hasonló, végeredményben kicsit messzebbre mutató elképzeléssel kezdett közös projektbe a *Színes Kórház* és a *Karácsony Sándor Rózsatéri Református Általános Iskola és Óvoda.* Bobek Fanni és Korcyl Dóra koordinálják a mozgalmat “Vándor Hálaszív” névvel. Az iskola ötödik és hatodik osztályos diákjai ecsetet ragadtak és egy jókora méretű fehér vászonra festettek különféle mintákat, majd színes, filc szívformákat ragasztottak rá és elkészítették a felhívást mellé. A plakát igazi rendeltetése, mondhatni küldetése azonban csak a kifüggesztés után teljesedett ki. A gyerekek szorgos munkájának gyümölcse egy tulajdonképpeni üzenőfal, amelyen, akárcsak egy vendégkönyvben, a kórház betegei és gyógyultjai köszönő soraikat és élményeiket megoszthatják minden ott dolgozóval.

A vászon kórházról kórházra jár tavaszi körútja során, így januárban a Semmelweis Egyetem Radiológiai és Onkoterápiás Klinikáján debütált, majd a veszprémi Csolnoky Ferenc Kórházba utazott, ezután a budapesti Szent János Kórházban töltött két hetet. Innen került március 1-jén a PTE KK Rákóczi úti épületének aulájába. Az elhelyezésben *Boglárinét Szilágyi Erzsébet ápolási igazgató helyettes asszony* segédkezett. A Szív klinikán töltött ideje lassan lejár, így hamarosan tovább vándorol Debrecenbe, hogy ott foglalja el új helyét.

A projekt mottója: “Mert nekik is szükségük van a vállveregetésre, az elismerésre…”. A gyógyítás elvben nemes, becsülendő cél, amiért érdemes küzdeni, keményen, lelkiismeretesen tanulni évekig, és egyszer, valamikor meg is valósítani azt. Mindezek ellenére könnyen ugyanolyan rutinszerű munkává válhat, mint bármely más tevékenység és a szürke hétköznapok részét képezheti. Az ilyen esetekben adhat az embernek újra és újra motivációt egy egészséges, pirosló arc vagy éppen egy szívet melengető, sokszor megrendítő és megható pár sor egy-egy szívformán, amely felidézi mindazt, amiért egykor egészségügyi pályára lépett.

Minden nap születtek üzenetek, amelyekből sugárzott a hála és a figyelmesség, de nem csak orvosok felé irányult mindez, jutott köszönömből az ápolóknak, nővéreknek, beteghordóknak, még a takarító néninek is. Az emberek, akik filcet ragadtak, hogy leírják gondolataikat, büszkén megemlékeztek azokról a munkákról, amelyek bár a háttérben zajlanak, mégis fontos, sőt elengedhetetlen részét képezik az intézmény működésének. A Vándor Hálaszív elérte célját.

Igen, elsőre talán furcsának tűnhet az effajta véleménynyilvánítás orvos és páciens, ápoló és beteg közt, de ha belegondolunk egy pillanatra, rá kell ébrednünk, hogy munkánk, hivatásunk pozitív visszaigazolása szükségszerű a sikeres és lelkes folytatáshoz, hisz’ mindenkinek szüksége van egy kis elismerésre, vállveregetésre, bíztatásra.

Engler Nóra, Bobek Fanni

„Tudomány, ami összeköt” pályázat díjátadó ünnepsége – tavaszi Érettségire Felkészítő tábor megnyitó ünnepsége – 2013. március 27.

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara harmadik alkalommal hirdette meg középiskolás diákok számára tudományos, kreatív pályázatát, “Tudomány, ami összeköt 2013” címmel. A témakiírások aktuális kérdéseket boncolgattak, melyekre a középiskolás diákok szemszögéből vártunk válaszokat.

A díjátadó ünnepségen megjelenő diákokat és hozzátartozóikat *dr. Bíró Gábor,* a Tehetségért Mozgalom kari képviselője köszöntötte. Ezt követően *Sors Tamás* kétszeres paralimpiai bajnok, a Pécsi Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Karának hallgatója, a PTE Tehetségkövete osztotta meg élményeit, egyetemi tapasztalatait a hallgatósággal, rávilágítva arra, hogy az élsport mellett is lehet sikeresen felsőfokú tanulmányokat folytatni.

A szakmai zsűri döntése alapján hat középiskolás diák pályamunkája került be a „Tudomány, ami összeköt 2013” pályázat döntőjébe, ahol előadás formájában mutathatták be pályaművük lényeges elemeit. A szakmai zsűri döntése alapján az alábbi sorrend alakult ki, az est végére:

1. helyezett: *Vörhendi Nóra*
(Táncsis Mihály Gimnázium)
2. helyezett: *Brand Petra*
(Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma)
3. helyezett: *Malgay Annamária Gyöngyi*
(BNI Széchenyi Ferenc Gimnázium)
4. helyezett: *Preisz Zsolt*
(Kölcsey Ferenc Gimnázium)
5. helyezett: *Kelemen Gréta*
(Széchényi István Gimnázium)
6. helyezett: *Debreceni Dorottya*
(Széchenyi István Gimnázium)

Közönségdíjas: *Péntek Karolina Anna*

Dékáni dicséretben részesültek:

Baksai Barbara, Bartók Emese, Büki Alida, Gróf Georgina, Gyéresi Orsolya, Juszt Janka, Kozák Bernadett, Meszlényi Valéria Éva, Nyerki Emil, Ocskay Klementina, Pandur József, Rohmann Réka, Szandra Inger, Takács Vanda, Tóka Orsi, Tóth Anna, Tűzkő Zsanett, Vilmányi Gábor , Zavaczki Tamás, Zsidó Balázs Zoltán, Németh Zsófia.

Ezúton is gratulálunk a díjazottaknak! Köszönjük, hogy megtiszteltek bennünket jelenlétükkel és előadásaikkal! Tanulmányaikhoz, a felvételi vizsgáikhoz ezúton is sok sikert kívánunk!

Duga Zsófia
PR referens, irodavezető
Fotó: Verébi Dávid

Vörhendi Nóra

Brand Petra

Malgay Annamária Györgyi

Beszámoló az EAHP 18. kongresszusáról

Az Európai Kórházi Gyógyszerészek Szövetsége (EAHP, European Association of Hospital Pharmacists) 2013. március 13-15. között rendezte meg éves kongresszusát Párizsban. Az 1972-ben alakult nemzetközi szervezet erőteljes képviselője és szakmai összefogója az európai kórházi és klinikai gyógyszerészeknek. Az EAHP legfontosabb célkitűzései közé tartozik a kórházi-klinikai gyógyszerészet, mint önálló szakterület folyamatos fejlődésének, illetve gyarapodó kompetenciái elismerésének elősegítése a betegellátás színvonalának és biztonságának javulása érdekében. A kongresszuson *prof. Botz Lajos* főgyógyszerész, *dr. Krucsóné dr. Hornyák Judit* és Szabóné *dr. Schirm Szilvia* szakgyógyszerészek, valamint a szerzők képviselték a Pécsi Tudományegyetemet. A rendezvényen a gyógyszer/kiegészítő termék interakciók klinikai gyakorlatban való értékelését tárgyaló „*Contradictions in the interpretation of drug/supplement interactions and difficulties of their management in everyday clinical practice*" című posztert is bemutattuk *(lásd túloldalt, a keretben – a szerk.)*

Fotó: dr. Szabó Csongor

Fotó: Fittler András

Fotó: Fittler András

Az előző napi utazás fáradalmait többé-kevésbé kipihenve (a váratlan hóesés miatt jelentős fennakadásokkal szembesültünk a repülőtéren) érkeztünk meg 13-án délelőtt a kongresszus helyszínéül szolgáló Palais des Congrès de Paris-ba. A rendezvény mottója ebben az évben „Improving patient outcomes – a shared responsibility" volt, ezt a témát járta körül a három plenáris előadás („keynote"). A megnyitót követően elsőként *dr. Marianne Ivey,* a Cincinnati Egyetem munkatársának előadását hallgathattuk meg a kórházi gyógyszerészek munkájának a betegellátásra kifejtett hatásairól. Ismét szembesülnünk kellett vele, hogy a gyógyító szakemberek közötti együttműködésnek az a szintje, ami az Egyesült Államokban már évtizedek óta a napi gyakorlat része (melyben a gyógyszerésznek a kórházi team tagjaként fontos szerepe van a gyógyszeres terápia kiválasztásában és nyomon követésében), nálunk továbbra is egy olyan cél, melynek megvalósításához még sok munkára van szükség. A kongresszus második napján folytatódott a „közös" előadások sora, *dr. Fiona Reynolds* a multidiszciplináris munkacsoportok működésébe nyújtott betekintést a hallgatóság számára. Az utolsó előadásra közvetlenül a záró ceremónia előtt került sor, *prof. Norbert Pateisky* repülésbiztonsági példákon keresztül mutatta be a betegbiztonságot érintő kritikus események, medikációs hibák elkerülésének módszertanát, prezentációját számos tanulságos videóval és idézettel tarkítva.

A plenáris előadások közti időben számos párhuzamosan zajló szeminárium és workshop közül választhattak a résztvevők, ezek közül is kiemelnénk néhányat. Egy francia és egy spanyol kórházi gyógyszerész által vezetett szemináriumon az előadók bemutatták az egyes betegek gyógyszeres terápiájának meghatározott keretek közötti újraértékelésének, egyeztetésének (medication reconciliation) gyakorlati bevezetését két kórház példáján. Szintén a mindennapi kórházi gyakorlat során hasznosítható ismereteket helyezte előtérbe a gyógyszereléssel kapcsolatos problémákat feldolgozó workshop, mely során a résztvevőknek „in situ" alakult kis csoportokban kellett a példaként felhozott eseteket megvitatni. A példák egy-egy beteg rövid kórtörténetét, valamint egy feltételezett gyógyszerelési problémát tartalmaztak, a feladat az ennek hatására tett klinikai gyógyszerészi javaslat relevanciájának megítélése volt. A diszkussziót követően azt is megtudhattuk, hogyan értékelték ugyanazon esetet gyakorlott klinikusok. Tanulságos volt a tudományos absztraktírás buktatóit bemutató szeminárium, melyen

az EAHP Tudományos Bizottságának elnöke is aktívan részt vett. Ezen kívül a kongresszus történetében első alkalommal került megrendezésre a gyógyszerészhallgatóknak szóló szeminárium, mely keretében a különböző európai országok kórházi gyógyszerészeinek képzési rendszerébe és karrierlehetőségeibe nyerhettek betekintést.

Párizsban tartózkodásunk során lehetőségünk nyílt megtekinteni a Robert Debré Kórház intézeti gyógyszertárát. Az elsősorban gyermekgyógyászati profilú intézmény főgyógyszerésze személyesen mutatta be a gyógyszertár különböző helyiségeit és működését. A gyógyszertárban unit dose gyógyszerkiadás működik, a gyógyszerészek hozzáférnek az összes kezelt beteg kórtörténetéhez és gyógyszerelési adataihoz. A pediátriai profil miatt igen jelentős a magisztrális gyógyszerkészítés; a laborált kapszulákat, oldatokat és más gyógyszerformákat a gyógyszertár analitikai laboratóriumában stabilitási vizsgálatnak is alávetik. Szintén nagy mennyiségben készítenek parenterális tápláló keverékinfúziókat, a fekvőbetegeken kívül a gyógyszertár a felelős a serdülőkorú ambuláns betegek ezen készítményekkel való regionális ellátásáért is (ők otthonukban, éjszaka kapják meg az infúziót, így nappal teljes életet élhetnek).

A kongresszuson hat különböző kórházi-klinikai témakörben 620, köztük 5 magyar szerzőtől származó poszter került bemutatásra. A poszterek többsége gyógyszer- és betegbiztonsággal, klinikai gyógyszerészettel, gyógyszer-technológiával vagy farmakoökonómiai elemzéssel foglalkozott. A kiállított poszterek, illetve az elhangzott előadások diasorai és videofelvételei elérhetőek lesznek a www.eahp.eu honlapon, ahonnan a tavalyi milánói kongresszus anyagai jelenleg is letölthetők.

A szakmai programhoz kapcsolódó kiállításon a gyógyszergyártók standjai mellett számítógépes vezérlésű gyógyszertároló és adagoló rendszereket, illetve citosztatikus és más infúziók biztonságos és automatizált készítését lehetővé tevő berendezéseket is megtekinthettünk.

A kongresszus színvonalas és sokrétű programja számos értékes szakmai ismerettel gyarapította a résztvevőket, melyek egy része az oktatásban is kiválóan hasznosítható. Az internacionális közeg pedig betekintést nyújtott a kórházi gyógyszerészet aktuális kérdéseibe és helyzetébe más országokban, mely hasznos tanulsággal szolgálhat mindenki számára.

Végh Anna konferencián való részvételét a *TÁMOP-4.2.2./B-10/1-2010-0029 Tudományos képzés műhelyeinek támogatása a Pécsi Tudományegyetemen* program támogatta.

Végh Anna és **Fittler András**
Gyógyszerészeti Intézet és Klinikai Központi Gyógyszertár

Contradictions in the interpretation of drug/supplement interactions and difficulties of their management in everyday clinical practice

A. Végh, R. Gy. Vida, B. Nyaka, L. Botz
University of Pécs Medical School, Department of Pharmaceutics and Central Clinical Pharmacy, Pécs, Hungary

Background. The growing use of supplementary products (herbal remedies, food supplements, etc.) poses an unignorable and poorly explored risk to hospital patients. The results of our previous study [1] show that 85.5% of hospital patients took at least one supplementary product; and with one patient out of four we have identified potential interactions. However, several questions arise about their clinical relevance: (1.) May the interaction harm the patient? (2.) Is the modification of the therapy or close monitoring necessary? (3.) Is it reasonable to prohibit the use of any supplement?
Purpose. The purpose of our present work is the exploration and study of those determinants that need to be taken into account when managing drug-supplement interactions.
Materials and methods. Taking the results of our previous study as a basis we have systematically evaluated the literature and the available authentic databases.
Results. There are significant differences between the databases we have looked at, as to which interactions are present in the system, and how broad the spectrum of included active ingredients is within a known interaction-case.
We identified the following factors, which have to be taken into account when evaluating a potential interaction:

- type of underlying evidence (in vitro studies, case reports, clinical trials, etc.)
- which form of a given interacting substance has been reported on (species, plant-part, type of extract, etc.) and whether this component is present, at all, in the product
- mechanism and dose dependence of the interaction
- which patient groups are more likely to develop symptoms due to the interaction

By the listed criteria we evaluated 155 components found in supplementary products, then analyzed the relevance and classification of interactions.
Conclusion. A special software, that contains all the recommended criteria we have set up, could become an effective tool for preventive screening of interactions on hospital admission.

[1] A. Végh, E. Lankó, A. Fittler, L. Botz (2012): *Identification and prevention of deleterious effects of supplementary health products on medical therapy – A challenge for clinical pharmacists*; abstract in EJHP 19 (2), p. 95.

NYITOTT GYERMEKKLINIKA

2013. április 20. (szombat) 10:00-13:00
Pécs, József Attila út 7.

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar klinikai Központ, Gyermekgyógyászati Klinikája egy napra megnyitja kapuit a gyógyítás és ápolás iránt érdeklődő gyerekek és szüleik részére.

Ha kíváncsi vagy arra:

- hogy néz ki egy műtő belülről,
- milyen műszereket használnak az orvosok a gyógyítás során,
- hogy működik az ultrahang gép,
- mi van egy igazi mentő-, rendőr-, tűzoltóautó belsejében,
- meg tudod-e gyógyítani a plüssmackódat vagy a kedvenc babádat...

...akkor itt a helyed! GYERE EL és ismerkedj meg velünk!

A nap folyamán szórakoztató és ismeretterjesztő előadásokkal várjuk az érdeklődőket a Gyermekgyógyászati Klinika tantermében.

bábműsor a MÁRKUS SZÍNHÁZ előadásában

mesét mond SÓLYOM KATALIN, Jászai Mari díjas színművész

ZACHER GÁBOR: Drog-fogyasztás a gyermek-korban

élmény-beszámoló IVÁNYI DALMA kosárlabdázó

Nagy Bandó András író, zenés meséi

„Tavaszi zsongás" mozgásművészeti bemutató a BioRitmus Művészeti Tehetségpont tanítványaival

LOVAS-HUSZÁROK

Szülői kérésre a klinika orvosai ingyenes szív és hasi ultrahang viszgálatot, valamint vérnyomásmérést végeznek a gyermekeken.

S hogy a kis látogatók ne maradjanak éhesek, szomjasak a látogatás során, a Gyermekgyógyászati Klinika dolgozói üdítőitalokkal, keksszel ajándékozzák meg a gyermekeket.

A Pécsi Gyermekklinika orvosai és szakdolgozói sok szeretettel várnak minden érdeklődő kisfiút, kisleányt és szüleiket.

Rövid beszámoló a VI. Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bálról és a Gyógyszerész Bor- és Pálinka-verseny eredményéről

A pécsi gyógyszerészképzés életében meghatározó szerepet tölt be a Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bál, a Gyógyszerész Bor- és Pálinkaverseny. A rendezvényről rövid beszámolóban írunk...

A Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar és a Gyógyszerésztudományi Szak hatodik alkalommal 2013. március 23-án rendezte meg a VI. Pécsi Egyetemi Gyógyszerész Bál rendezvényét a Baranya Megyei Önkormányzat Dísztermében.

A Bál egyben a szakon folyó oktató- és kutatómunka fejlesztését segítő „Pécsi Egyetemi Gyógyszerészképzésért" Alapítvány jótékonysági rendezvénye is volt.

Idén a régi helyszínen, de a korábbi évekhez hasonlóan nagyon jó hangulatú, a szakhoz méltó rendezvényt sikerült lebonyolítani, amelyen tiszteletét tette *dr. Miseta Attila* dékán, *dr. Perjési Pál* szakvezető, aki egyben a bál fővédnöke volt. A báli program *dr. Miseta Attila* dékán köszöntőjével, ezután a szakvezető nyitóbeszédével kezdődött. A program fényét emelte a PTE, ÁOK, Oktatói Kórus színvonalas előadása, valamint a negyedéves gyógyszerészhallgatók hagyományos nyitótánca. A Patronus Alumnorum Pharmaciae díjat a IV. éves gyógyszerészhallgatók idén *dr. Pethő Gábor* professzornak ítélték oktatói munkájának elismeréseképpen.

A hajnalig tartó mulatsághoz a zenei aláfestést az *Apsons* zenekar szolgáltatta, amit a tizenegy órától majdnem éjfélig tartó táncház szakított meg, és ez gyakorlatilag minden résztvevőt alaposan kitikkasztott. A *Bartina* zenekar által játszott sárközi táncokat *Szabó Beáta* és *Donáczi Károly* mutatta be és táncolta végig nagy lelkesedéssel, természetesen a bálozókkal közösen. A pihenésre vágyók a koktélpultban és a büfében pihenhették ki fáradalmaikat, melyeket az *Univ Lounge* biztosított. Az éjféli Bál Bora és Pálinkája választás eredményhirdetését és a tombolasorsolást követően hajnalig tartott a tánc…

A *Bál Fehérbora* Horváth Gábor *Nagyvátyi vegyes fehérbora* lett. A *Bál Vörösbora* címet pedig a Répásy Pincészet *Pannon cuvée 2011* bora nyerte el. A Pálinkaverseny győztese Dr. Szabó Sándor (Öcsi bácsi) *Bodai vegyes gyümölcs 2012* pálinkája lett. A győzteseknek ezúton is gratulálunk, és minden kollégánknak köszönjük bor- és pálinkamintáik beküldését.

Dr. Vida Róbert György

Bor- és pálinkaverseny 2013 – Eredménylista

Fehérbor:

- *Horváth Gábor* Nagyvátyi vegyes fehér 2012 – A BÁL FEHÉRBORA
- *Répásy Pincészet* Siklósi olaszrizling 2012 – ARANYÉREM
- *Horváth Gábor* Nagyvátyi zöldveltelini 2012 – EZÜSTÉREM
- *Gózon János* Dunapataji olaszrizling 2012 – EZÜSTÉREM
- *Dr. Csótó Mihály* Bólyi rajnai rizling2012 – EZÜSTÉREM
- *Dr. Halász György* Zalabéri olaszrizling 2012 – BRONZÉREM
- *Dr. Berze Gábor* Palotási muscat ottonel 2012 – BRONZÉREM

Vörösbor:

- *Répásy Pincészet* Pannon Cuvée 2011 – A BÁL VÖRÖSBORA
- *Szentmártoni* Pince Villányi portugieser 2012 – ARANYÉREM
- *Dr. Csapi Géza* Balatongyöröki cabernet sauvignon. 2011 – ARANYÉREM
- *Szentmártoni Pince* Villányi cuvée 2011 – EZÜSTÉREM
- *Szentmártoni Pince* Villányi harmados cuvée 2011 – EZÜSTÉREM
- *Dr. Berze Gábor* Palotási blauburger 2011 – BRONZÉREM
- *Horváth Gábor* Nagyvátyi blauburger 2012 – BRONZÉREM

Pálinka:

- *Dr. Szabó Sándor* Bodai vegyes gyümölcs 2012 – A BÁL PÁLINKÁJA
- *Dr. Berze Gábor* Palotási szilvaágyas vegyes kisüsti 1978 – EZÜSTÉREM
- *Dr. Berze Gábor* Palotási ágyas sárgabarack 2012 – BRONZÉREM

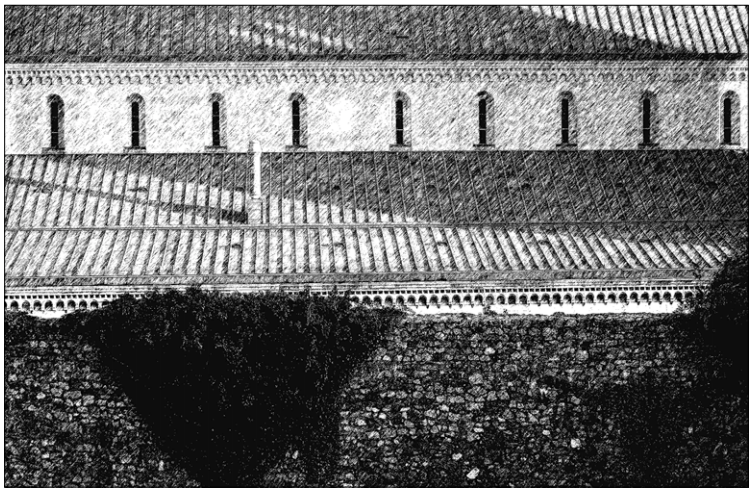

Beszámoló az Európai Kardiológiai Társaság Koronária Kórélettan és Microcirculatio Munkacsoportja (ESC Working Group 6 on Coronary Pathophysiology and Microcirculation) tevékenységéről

Az Európai Kardiológiai Társaság 19 speciális munkacsoportot működtet, amit az ún. „nucleus" vezet. Az egyes munkacsoportok vezetőségét a téma nemzetközi hírű, vezető szakemberei közül választják, de tagjaik közé jelentkezhet a kardiológia adott területén dolgozó, az adott munkacsoportnak a honlapon szereplő feltételeit teljesítő klinikus vagy kutató is. A tagság előnyei közé tartozhat a témák vezető szakértőivel rendszeresen szervezett szakmai gyűléseken való részvétel, illetve az európai pályázati forrásokra való jobb rálátás is.

Az Európai Kardiológiai Társaság számos pályázatot hirdet kardiológusok számára. Jelenleg is aktuális a „Kardiovaszkuláris képalkotás" témában kiírt pályázat (2013.09.30), de az év folyamán (hasonlóan a korábbi évek gyakorlatához) számos újabb pályázati kiírás várható: ESC Research Grant; ESC Training Grant; EAPCI Interventional Cardiology Training and Research Grant; EHRA Clinical Electrophysiology with emphasis on Catheter Ablation; EHRA Arrhythmias and Cardiac Pacing with emphasis on ICD/CRT; HFA Research fellowships; Post-Doctoral Mentorship Award; First Contact Initiative grant; ESC Basic Research Fellowship.

A jelenleg működő munkacsoportok listája: Atherosclerosis & Vascular Biology; Grown-up Congenital Heart Disease; Cardiovascular Magnetic Resonance; Acute Cardiac Care; Cardiac Cellular Electrophysiology; Hypertension and the Heart; e-Cardiology; Cardiovascular Surgery; Cellular Biology of the Heart; Myocardial and Pericardial Diseases; Nuclear Cardiology and Cardiac CT; Cardiovascular Pharmacology & Drug Therapy; Coronary Pathophysiology & Microcirculation; Peripheral Circulation; Development, Anatomy & Pathology; Pulmonary Circulation & Right Ventricular Function; Myocardial Function; Valvular Heart Disease; Thrombosis.

A prof. Lina Badimon elnök **(**Cardiovascular Research Center, CSIC-ICCC, Barcelona, Spain) és Prof. Koller Ákos alelnök által vezetett 6-os számú „Koronária Kórélettan és Microcirculáció" munkacsoport vezetőségének (nucleus) az aktivitása az elmúlt években jelentős mértékben megnőtt. A működés során különös hangsúlyt helyeztek az alapkutatásban érdekelt szakemberek és a klinikusok együttműködésére. Ez a prioritás megjelent a munkacsoport tagjainak munkájában is, amelynek keretében az alapkutatási és klinikai munkacsoportok fiatal kutatói tapasztalatcserén vettek részt egymás laboratóriumaiban, elősegítve ezzel a transzlációs kutatások fejlesztését.

A munkacsoport vezetőségének feladata többek között ún. „position statement" összefoglaló cikkeket írni, melyben egy adott területen felhalmozott új ismereteket, kutatási eredményeket foglalják össze a klinikusok és alapkutatók számára. Ilyen volt a 2011. évi közös tudományos összefoglaló az ischemiás szívbetegség nőkben megjelenő specifikus jellegzetességei témában. (Vaccarino V, Badimon L, Corti R, de Wit C, Dorobantu M, Hall A, Koller A, Marzilli M, Pries A, Bugiardini R; Working Group on Coronary Pathophysiology and Microcirculation. Ischaemic heart disease in women: are there sex differences in pathophysiology and risk factors? Position paper from the working group on coronary pathophysiology and microcirculation of the European Society of Cardiology. Cardiovasc. Res. 90(1):9-17. (2011) doi: 10.1093/cvr/cvq394.)

Az idei évben a vezetőség és más neves tagjai a munkacsoprtnak részt vesznek egy Pécsett, Prof. Tóth Kálmán (ESCHM kongresszus elnöke), Prof. Bogár Lajos (ESCHM alelnöke, a kongreszszus tudományos bizottságának elnöke) és dr. Késmárky Gábor (a Magyar Haemorheologiai Társaság elnöke) által szervezett jelentős nemzetközi tudományos összejövetelen, az Európai Klinikai Haemorheologiai és Mikrocirkulációs Társaság 17. kongresszusán (17th Conference of the European Society for Clinical Hemorheology and Microcircu-lation), amelyre 2013. július 6-9. között a Kodály Központban kerül sor.

Dr. Balaskó Márta

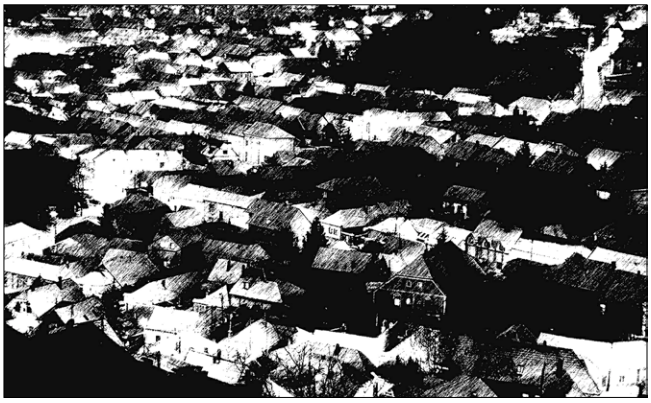

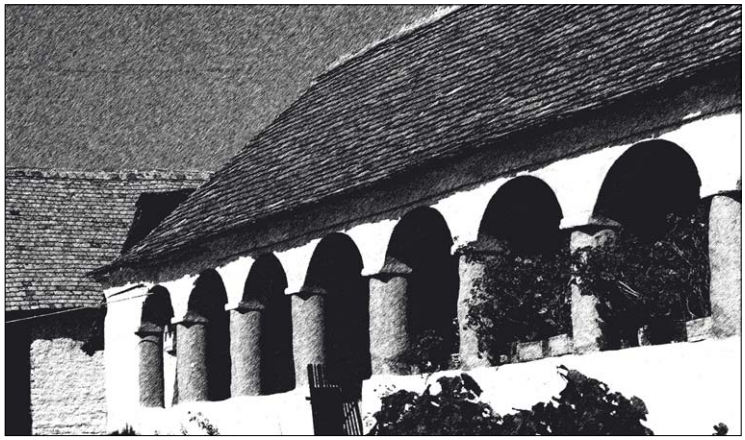

Szakmai beszámoló kölni tanulmányútról

A Pécsi Tudományegyetem, Klinikai Központja, Szak- és Továbbképző Igazgatósága, az I. sz. Belgyógyászati Klinika és annak Hematológia Munkacsoportja, a „Leonardo da Vinci" program, valamint a Kölni Egyetem támogatásának köszönhetően 2012 szeptemberétől klinikai farmakológiai képzés részeként féléves külföldi tanulmányúton vehettem részt Németországban, a Kölni Egyetemen. A fél év alatt rengeteg hasznos tapasztalatot szereztem úgy a klinikai farmakológia, mint a német egyetemi oktatás, betegellátás terén, megismerhettem Köln városát, az ott élő emberek vendégszeretetét, a híres kölni karnevál hangulatát. A kölni egyetemről, klinikáról, valamint az ott megszerzett ismeretekről, tapasztalatokról szól alábbi szakmai beszámolóm.

A *Kölni Egyetemet* 1388-ban alapították, ezzel egyike Európa legrégebbi egyetemeinek, jelenleg egyben Európa egyik legnagyobb egyeteme is. Hat fakultása a különböző szakterületek széles spektrumát öleli fel, jelentős hazai és külföldi kutatási kapcsolattal bír. A *Orvostudományi Kar* ezek közül is kiemelkedően széles körű, hosszú távú kollaborációban dolgozik; nemzetközi kutatási kapcsolatai a molekuláris biológia, gyógyszerkutatás és onkológia területein az utóbbi időben tapasztalt dinamikus fejlődéssel együtt jelentősen bővültek. A karon több mint 3 400 hallgató képzése folyik mintegy 1 800 oktatóval és tudományos munkatárssal. A *Kölni Egyetemi Klinika* 27 klinikai részlege 1 300 fekvőbetegággyal az egészségügyi ellátás összes szakterületét teljes mértékben lefedi. Évente 50 000 fekvőbeteg és mintegy 173 000 ambuláns beteg ellátása történik itt. Több mint 7 400 dolgozó gondoskodik a zavartalan betegellátásról, az oktatás és kutatás világszínvonaláról. Az *I. számú Belgyógyászati Klinikán* a hematológiai betegellátás teljes spektruma megtalálható. A hematoonkológiai, hemosztazeológiai ellátás mellett autológ, allogén transzplantációs részleg, klinikai immunológiai, infektológiai és belgyógyászati intenzív terápiás részleg is működik. Professzor *dr. Michael Hallek* 2003 óta igazgatója a klinikának. Egyetemi tanulmányait 1978-1985 között Regensburgban, Münchenben és Párizsban végezte. Posztdoktori képzés részeként 1990-1992 között a bostoni Harvard Egyetemen dolgozott. A krónikus limfoid leukémia (CLL) természetének megismerésében az elmúlt 10 évben napvilágra került új biokémiai, genetika markerek prognosztikai jelentőségének felismerésében, valamint a betegség kezelésében drámaian fejlődő immunoterápiás lehetőségek kialakításában is úttörő munkát végzett. Prof. dr. Michael Hallek egyben a *German CLL Study Group (GCLLSG)* alapítója (1996). Kutatócsoportjának célja, hogy optimalizálja a betegség diagnosztikus és terápiás eljárásait kontrollált, prospektív klinikai vizsgálatok elvégzésével és kiértékelésével. 1996 óta mintegy 40 vizsgálati protokollt (fázis I-III vizsgálatok) dolgoztak ki, melyekből több mint 50 nemzetközi jelentőségű publikáció született. Vizsgálataikhoz már közel 400 vizsgálóhely mintegy 4000 beteggel csatlakozott.

A képzési időszak első részében a *study group működésének,* felépítésének, munkájának megismerésérére volt módom. Betekintést nyertem a csoport project management-jének (trial-ok financiális hátterének tervezése, site-ok felkeresése, a szerződések írása, szállítások szervezése, számlázások tervezése stb.), data management-jének (protokollhoz szükséges adatbázisok összeállítása, a beérkező adatok „tisztítás"-a, az adatok analízishez való előkészítése, CRF-ek megtervezése stb.), safety management-jének (a klinikai vizsgálat biztonságossági (súlyos mellékhatás, váratlan mellékhatás) jelentésének tervezése, végzése, súlyos mellékhatásokról szóló adatbázis összeállítása, a mellékhatások korrekt dokumentálása stb.), quality management-jének (a szabályozási előírások (ICH, GCP stb.) mentén szabványos műveleti utasítások (SOP) írása, azok alkalmazása stb.) munkájába.

A study group *medical management*-jének tagjaként szerteágazó tapasztalatokra tehettem szert kezdve a klinikai gyógyszervizsgálatok tervezésétől egészen az eredmények kiértékeléséig. Részt vettem az új, vizsgálandó gyógyszerek, gyógyszerkombinációk kiválasztásában; a trial-ok részleteinek kidolgozásában, protokolltervezésben és -írásban; a trial-hoz szükséges feltételek (megfelelő betegszám, site-ok kiválasztása stb.) megtervezésében; az egyes gyógyszercégekkel kapcsolatfelvételben, rendszeres tárgyalásokban, a trial-hoz szükséges financiális feltételek egyeztetésében; a különböző hatóságokkal (etikai bizottságok, szabályozó hatóságok) zajló tárgyalásokban; a beérkező adatok orvosi felülvizsgálatában.

A képzési periódusban több *tudományos ülésen, kongresszuson, kurzuson* volt lehetőségem részt venni. Szeptemberben zajlott a GCLLSG által szervezett évenkénti 3 napos nemzetközi kongresszus („International Workshop on CLL") a krónikus limfoid leukémia terén világhírű szaktekintéllyel rendelkező előadók részvételével. A CLL kezelésének legújabb eredményeit, a vizsgálatok tárgyát képező új szereket tekinthettem át, egyben a GCLLSG zajló és tervezett trial-jaiba kaptam betekintést. Emellett lehetőségem nyílt zártkörű tárgyaláson a GCLLSG stratégiai megbeszélésén (Strategy Commission) részt venni, ahol a Németországban krónikus limfoid leukémia kezelésében tervezett új gyógyszerprogramok megbeszélése folyt. Ezév elején a „9th Scientific Retreat of the Department I of Internal Medicine" címmel rendezett több napos tudományos program résztvevője voltam, melyen a klinikán aktuálisan zajló kutatói munka eredményeibe kaptam betekintést. GCP kurzus, biostatisztikai kurzus elvégzésére is módom nyílt, valamint számos, a Study Group által biztosított folyamatos továbbképzésen, valamint a klinikán is folyó továbbképzéseken vehettem részt.

A képzési időszak végén a klinikai vizsgálatok betegágy mellett zajló folyamatát tekintehettem át a klinikán kialakított *Clinical Trial Unit* felépítésének, működésének megismerésére révén. Betekintést nyertem a klinikán folytatott gyógyszervizsgálatok szervezésébe, kivitelezésébe, betegirányításba, a vizsgálatok korrekt dokumentálásába. A klinikai gyógyszervizsgálat elvégzéséhez szükséges infrastruktúrális feltételek, eszközök, személyi feltételek megteremtésének módjába. A vizsgálat végzése során a résztvevő személyek munkájába, felelősségi körébe. A vizsgálat lefolytatásához szükséges logisztikai teendőkbe.

Fentieket összegezve: a képzési időszakban a klinikai vizsgálatok megtervezésétől a végleges kivitelezésig szükséges számtalan részlet áttekintésére nyílt lehetőségem. Kezdve a munkát a szóba jövő új gyógyszerek feltárásától (irodalom áttekintése, eredmények összehasonlítása stb.), a megfelelő/vizsgálandó gyógyszer ill. gyógyszer-kombináció összeállításán, a vizsgálat megtervezésén, a gyógyszercégekkel, hatóságokkal történő kommunikáción, engedélyeztetésen át, a gyógyszerprogram végleges kivitelezésén, majd az eredmények, adatok értékelésén keresztül egészen a reálisan várható új eredmény/felismerés megszületéséig. A Kölni Egyetem, a GCLLSG sok éves tapasztalatai és munka teljes spektruma kiváló lehetőséget adott a klinikai farmakológia területén új ismeretek, tapasztalatok megszerzésére.

Ezúton is köszönöm a Klinikai Központ, az I. sz. Belgyógyászati Klinika, a Szak- és Továbbképző Központ, a „Leonardo da Vinci" program vezetésének, *prof. dr. Kollár Lajosnak* és *prof. dr. Decsi Tamásnak, prof. dr. Tóth Kálmánnak* és *dr. Habon Tamásnak, prof. dr. Losonczy Hajnának* és *prof. dr. Michael Halleknek, dr. Forrai-Werling Mártának* és *prof. dr. Vereb Györgynek* kiutazásomhoz nyújtott támogatását, valamint az I. sz. Belgyógyászati Klinikán kollégáimnak és kiemelten a Hematológia Munkacsoport tagjainak, hogy távollétemben munkámban helyettesítettek.

Dr. Kovács Gábor egyetemi tanársegéd
PTE, KK, I. sz. Belgyógyászati Klinika

Lányok Napja

A Nők a Tudományban Egyesület szervezésében Pécsett idén rendezik meg először a Lányok Napja nevű rendezvényt. A program elsősorban pályaválasztás előtt álló, középiskolás lányoknak szól, arra bátorítva őket, hogy merjenek olyan hivatást választani, melyek felé sokszor társadalmi, családi okok vagy a hagyomány miatt nem mernek elindulni, mint például a kutatás-fejlesztés vagy a mérnöki-informatikai pálya.

A Biofizikai Intézet néhány lelkes kutatója, (balról jobbra: Barkó Szilvia, Futó Kinga, Bugyi Beáta, Leipoldné Vig Andrea, Tóth Mónika Ágnes) akik részt vállaltak a Lányok Napja programsorozatban.

A rendezvény előkészítésére március 28-án került sor egy előadássorozat keretein belül, melynek a PTE BTK Szociológia Tanszék adott helyet. Az előadásokon és azt követő beszélgetésen középiskolás tanárok, valamint a Pécsi Tudományegyetem több karának oktatói és kutatói vettek részt, köztük az Orvostudományi Kar két intézetének munkatársai. A Nők a Tudományban Egyesület elsősorban olyan nőket hívott meg, akik kiemelkedő sikereket értek el szakmájukban és példaként állhatnak a középiskolás lányok előtt, közülük most két előadót szeretnék kiemelni. A PTE, Klinikai Központ, Nukleáris Medicina Intézet vezetője, *dr. Zámbó Katalin* tartott előadást munkásságáról, többek között arról is hallhattunk, hogyan egyeztethető össze a családi élet, a családanyai szerepkör a karrierrel. A PTE, ÁOK, Biofizikai Intézetet *dr. Bugyi Beáta* egyetemi adjunktus képviselte, előadásából megtudhattuk, hogy milyen körülmények irányították figyelmét a tudományos pálya irányába, hogyan lehet fiatal nőként külföldi kutatóintézetben érvényesülni, miért érdemes kutatni és miért is jó biofizikusnak lenni.

A középiskolás lányok egy – április 25-én rendezett – nyílt nap keretei között tehetnek majd látogatást több vállalatnál, intézményben, így a Pécsi Tudományegyetemen is. A Biofizikai Intézet szeretettel várja 13-16 óra között, azokat az érdeklődőket, akik szeretik a fizikát és a biológiát, érdeklődnek a kutatás iránt, kíváncsiak arra hogyan működnek a sejtek és a fehérjék, valamint hogy lehet például a fehérjéket megfesteni. Munkatársaimmal szeretnénk bemutatni az általunk választott szakma szépségeit és nehézségeit egyaránt, ezáltal hozzájárulni, hogy a pályaválasztás előtt álló lányokban valós kép alakuljon ki erről a hivatásról vagy inkább életformáról, illetve szeretnénk azt is megmutatni, hogy a tudomány nem szürke világ, melyben a nőknek is helye van!

Futó Kinga

Kérjük, támogassa hívásával a Pécsett kezelt rákbeteg gyermekek rehabilitációját.

Hívja a 13600-as Adhat vonalat, üsse be a 65-ös kódot, így 250 Ft-tal támogatja a Tölösi Péter Alapítványt a leukémiás és tumoros megbetegedésű gyermekek gyógyításáért.

13600-65
Adhat vonal

Az adománygyűjtés célja: Az onkológiai osztályról kikerült gyermekek és fiatalok még nem tekinthetőek gyógyultnak. Rákos megbetegedés esetén 5 év telik el a teljes gyógyulásig. A fiatalok egy része a fenntartó kezelések alatt még nem mehet közösségbe, elszigetelten kénytelen élni.

A kórházból kikerülve elveszítik a biztonságot nyújtó szakemberek körét (orvos, ápoló, gyógytornász, szociális munkás, pszichológus, pedagógus). Továbbra is egészségügyi problémákkal küzdenek a betegség és a kezelések mellékhatásaként. Tanulási, pályaválasztási, munkába állási problémáik vannak. A családok jelentős része szociálisan és financiálisan is perifériára kerül.

A HÍD IRODA modell program segíteni kívánja a kórházból kikerültek társadalmi reintegrációját: a krízishelyzetben lévők komplex támogatását, hogy életük folyamán a társadalomnak ne eltartottjai, hanem aktív, produktív tagjai legyenek. A HÍD IRODA az alapítvány pécsi rehabilitációs központjában, az onkológiai utógondozással egy helyen kerülne kialakításra.

Az Adhat vonal 2013. január 1-jétől 2013. december 31-ig hívható.
Számunk: 13600-65-ös kód
Egyszeri hívással 250 Ft támogatást kap alapítványunk.
www.tolosialapitvany.hu

Medikus Kupa 2013

Pécs 2013. április 5–7.

Idén már 41. alkalommal került megrendezésre a Medikus Kupa versenysorozat, amely hagyományosan a négy, orvoskarral rendelkező egyetemek közötti sportverseny.

Idén a PTE volt a rendező a szokásos rotációs elv alapján.

A sikeres verseny lebonyolítása érdekében, már egy éve „felállt" egy rendezői stáb, ami az orvoskari Hallgatói Önkormányzat tagjaiból, a PTE, OIG Testnevelési- és Sportközpontjának testnevelő tanáraiból és dolgozóiból szerveződött. Természetesen a PTE, az EHÖK és az ÁOK is minden felmerülő kérdésben a segítségünkre volt, segítették a verseny zökkenőmentes lebonyolítását.

Az idei év azért is volt különleges, mert bővült is a Medikus Kupa repertoárja, hiszen bekapcsolódott a vízilabda sportág férfi vonalon, igaz csak "kísérleti" jelleggel, azonban a nagy sikernek és a mi kezdeményezésünknek köszönhetően jövőre már bekerülhet hivatalosan is a Medikus Kupa versenyszámai közé.

Kézilabdacsapat

Kézilabda-mérkőzés

A verseny hangulatán sokat emelt a pár éve elkezdődött szurkoló hallgatók „hadjárata" is, ami idén szerintem már a felső határokat súrolta: körülbelül 2500 szurkoló volt jelen a helyszíneken. Ennek a létszámnak a kezelése, szervezése, kordában tartása nem kis feladatot rótt a szervezőkre. A szurkoló egyik helyszíntől a másikra vonulva, jelmezekkel, kereplőkkel, dobokkal buzdították a csapataikat. Szerencsére a nagy létszám ellenére sem történt semmilyen rendkívüli esemény.

Ami az eredményeket illeti, nagy küzdelmek jellemezték a mérkőzéseket, nagyon szorosan alakultak ki a végső sorrendek. Ki kell emelnem, hogy az első napon lezajlott két mérkőzés alapján a PTE-

Végeredmény:

	kosárlabda		kézilabda		röplabda		foci	összesen	végeredmény
	férfi	női	férfi	női	férfi	női	férfi		
Budapest	3	4	2	1	1	3	2	21	II.
Debrecen	1	1	4	4	3	2	4	18	III.
Pécs	4	2	1	2	2	4	1	21	I.
Szeged	2	3	3	3	4	1	3	17	IV.

ffi kosár	legjobb center	Amir Assaf	Debrecen
	legtöbb pontot szerző	Pall Helggsson	Debrecen
	legtechnikásabb játékos	Szablics Péter	Szeged
női kosárlabda	legjobb center	Chvatal Anita	Szeged
	legtöbb pontot szerző	Schmiedt Polla	Debrecen
	legtechnikásabb játékos	Sudár Eszter	Szeged
ffi kézilabda	legjobb kapus	Lukács Tamás	Budapest
	gólkirály	**Szőllősy Bence**	**Pécs**
	legtechnikásabb játékos	Kondor Máté	Budapest
női kézilabda	legjobb kapus	**Ugor Emese**	**Pécs**
	gólkirály	**Napirama Viktória**	**Pécs**
	legtechnikásabb játékos	Siegerud Karen	Budapest
ffi röplabda	legjobb előkészítő	Asztalos András	Budapest
	legjobb ütő	**Balla Péter**	**Pécs**
	legtechnikásabb játékos	Vanczák Róbert	Debrecen
női röplabda	legjobb előkészítő	Cséka Anna	Budapest
	legjobb ütő	Bíró Adél	Szeged
	legtechnikásabb játékos	Sterczer Vivien	Debrecen
labdarúgás	legjobb kapus	**Steinbach Gergő**	**Pécs**
	gólkirály	**Markó Krisztián**	**Pécs**
	legtechnikásabb játékos	Jakob Jarass	Budapest
vízilabda	legjobb kapus	**Somoskeöy Tamás**	**Pécs**
	gólkirály	Legeza Péter	Budapest
	legjobb mezőnyjátékos	Nádasdi Zala	Szeged

ÁOK csapata vasárnap 5 versenyszámban volt érdekelt a döntőben. Ezek közül férfi kézilabdában és kispályás labdarúgásban megszerezték a bajnoki címet, míg női kosárlabdában, kézilabdában és röplabdában kemény összecsapásokat játszva érték el a második helyet. Így végül az összetett csapatversenyt a PTE, ÁOK csapata nyerte hajszálnyi különbséggel, ez az elmúlt éveket tekintve kiemelt eredménynek számít. Köszönet a hallgatók lelkesedésének és a felkészítő tanároknak, edzőknek a kitartó munkájukért.

Minden sportágban a legjobb játékosok különdíjban is részesültek, ezek között is sok pécsi hallgató volt.

A három nap során két este is különböző kulturális programokat szervezett a Hallgatói Önkormányzat. Pénteken az Univ Lounge-ban két szinten *Julia Carpenter, Dj. Bajusz* és *Roberto* zenéltek, szombaton pedig az Expo Centerben egy pécsi *Uniqum,* a *Punnany Massif* adott koncertet, ezen kívül *Járay Márk, Karmatronic* és *Whitboy* műsorait is élvezhettük.

A sportesemény zárásáról elmondható, hogy ilyen színvonalú Medikus Kupa záróünnepély még nem volt az elmúlt 41 év alatt. A zsúfolásig megtelt Lauber Dezső Sportcsarnokban a hangulat fantasztikus volt. A Himnusz elhangzása után *Bódis József* rektor szavaival kezdődött és fergeteges légkörben zajlott az esemény. A csapatok pom-pom-os lányainak bemutató versenye és a Medikus sportkör karate szakosztályának törésbemutatója színesítette az eredményhirdetést.

Focicsapat

Végül a folyamatosan ismétlődő „mindenki pécsi akar lenni" csatakiáltásra fejeződött be az eredményhirdetés.

Találkozunk jövőre Budapesten, „POTE Ollé, HAJRÁ POTE!"

Farkas György testnevelő tanár

Tisztelt Olvasók!

„A vár ereje nem a falakban, hanem a védők lelkében van!" A 150 éve született (Ziegler) Gárdonyi Géza, Dobó István szájába adott szavai, kisebb-nagyobb nehézségeinkben támaszul szolgálhatnak, ha átvitt értelmükre is gondolunk. Földre néző szem; Égre néző lélek – a fiainak lejegyzett erkölcsi és lelki „füveskönyveiből" vett részletekkel szeretném ideidézni írójuk szellemét. Húsvéti ajándékul és a költészet napja alkalmából pedig fogadják szeretettel az alábbi kis verscsokrot.

Kiss Tamás
könyvtáros

Juhász Gyula: Húsvétra

Köszönt e vers, te váltig visszatérő
Föltámadás a földi tájakon,
Mezők smaragdja, nap tüzében égő,
Te zsendülő és zendülő pagony!
Köszönt e vers, élet, örökkön élő,
Fogadd könnyektől harmatos dalom:
Szívemnek már a gyász is röpke álom
S az élet: győzelem az elmuláson.

Húsvét, örök legenda, drága zálog,
Hadd ringatózzam a tavasz-zenén,
Öröm: neked ma ablakom kitárom,
Öreg Fausztod rád vár, jer, remény!
Virágot áraszt a vérverte árok,
Fanyar tavasz, hadd énekellek én.
Hisz annyi elmulasztott tavaszom van
Nem csókolt csókban, nem dalolt dalokban!

Egy régi húsvét fényénél borongott
S vigasztalódott sok tűnt nemzedék,
Én dalt jövendő húsvétjára zsongok
És neki szánok lombot és zenét.
E zene túlzeng majd minden harangot
S betölt e Húsvét majd minden reményt.
Addig zöld ágban és piros virágban
Hirdesd világ, hogy új föltámadás van!

Áprily Lajos: Március

A nap tüze, látod,
a fürge diákot
a hegyre kicsalta: a csúcsra kiállt.
Csengve, nevetve
kibuggyan a kedve
s egy ős evoét a fénybe kiált.

Régi, kiszáradt
tó vize árad,
néma kutakban a víz kibuzog.
Zeng a picinyke
szénfejű cinke
víg dithyrambusa: dactilusok.

Selymit a barka
már kitakarta,
sárga virágját bontja a som.
Fut, fut az áram
a déli sugárban
s hökken a hó a hideg havason.

Barna patakja
napra kacagva
a lomha Marosba csengve siet.
Zeng a csatorna,
zeng a hegy orma,
s zeng - ugye zeng, ugye zeng a szíved?

Áprily Lajos

Tavaszodik I.
(N. Tessitori Nórának)

Sáncban a hóviz
könnyű hajót visz,
füstöl a fényben a barna tető.
Messze határba
indul az árva,
lenge madárka: billegető.

Titkon a Bükkben
moccan a rügyben
– mint csibe héjban – kandin a lomb,
s mintha a róna
kedve dalolna,
úgy muzsikál, muzsikál a kolomp.

Indulok. Értem.
Jól tudom: értem,
értem üzenget a zsenge határ:
„Szíved, a bomlott,
ócska kolompot
hozd ide, hozd ide, hozd ide már!"

Forrás: Internet

Gárdonyi Géza: Földre néző szem

(részletek)

…Az első könyv tehát a Biblia. De a második semmiesetre se legyen más, mint egy jó Bibliamagyarázat.
Magyarázat nélkül olvasni Bibliát annyi mint Bädecker nélkül menni ismeretlen földre.

*

A biblia mellé tegyétek Buddha beszédeit. (Die Reden Gotamo Buddha's Leipzig. W. Friedrich. A fordító neve Neumann.) Ez nem olcsó könyv: egy tehén ára rámegy. De biztosítlak benneteket, hogy többet ér. És ehhez szerezzétek meg az összes vallásalapítók könyveit…

*

Ha valaki gyermekkorában kapna egy üres könyvszekrényt, érdekes lenne följegyezni, hogy ötven éves koráig hányszor és hogyan változna benne a könyv? Az értelmi fejlődésnek lépcsőzetét látnánk a följegyzésben.
A lépcsőzet a tankönyveket és szakkönyveket nem jegyezve azt gondolom a következő nyolc fokot mutatná.
I. Mesék, ponyvahistóriák, képes biblia, minden ami csodálatos és álomvilági.
II. Vadászkalandok, rémregények, lovagregények, vitézlegendák, – a csillogó hősök világa. Színművekből olyanok, amelyek főszerepét primadonna játsza. Primadonna huszárnadrágban, tóthalinában vagy parasztgatyában.
III. Korpa.
IV. Kalandos regények. Sue, Dumas, Jókai, Verne, humoreszkek, poros hősök világa.
V. Érzelmes könyvek. Jókai marad. Petőfi, Heine, Sekszpirből Rómeo és Julia és némely új költő. Virágos és holdfényes világ.
VI. Valóságos utazások, népies nyelven írt történelem, életrajzok, költői elbeszélések; vígjátékok, Dickens, Dosztojevszky, Hugó Viktor (Századok legendája). Közben naturalista írók Zólától Gorkijig.
VII. Darwin, Häckel, Büchner, Schopenhauer, Moleschott, Spencer, Sekszpirből a tragédiák.
VIII. Vallásalapítók. Pozitivisták. Sekszpirből Hamlet. Hamlet magyarázatok. Oknyomozó történelem Buckle. Teleologia, theosofia, theologia, elméleti spiritismus, bibliamagyarázatok, occultizmus. Biblia. A továbbiakban is merőben lelki olvasmányok.
Ime nyolcszor ürül ki és nyolcszor telik meg a szekrény.
És e vázlatos jegyzékből megítélhetitek hol álltok a lelki fejlődésben? és hova juttok legközelebb.

*

A régi mesékben a varázslók könyvből idézik a szellemet.
– Jelenj meg! Hozd el az Aladin lámpását! Vigy el engem ide, vagy oda! Hozz kincset!
Ma már ez nem is mese. Külön varázsló tudomány se kell reá. Akárki is szerezhet olyan könyveket, amelyekben van szellem, s a szellem a könyv első felnyitására megjelenik; hozza a világosságot; visz bennünket ereje szerint távol szép világokba, vagy hord nekünk aranynál értékesebb kincseket...

*

A könyv is emberi test. Papiros-test. A Földön élt lélek világító része maradt benne. S hangtalan beszéde könnye, mosolygása, – szíve dobogása.

*

A meghalt írók úgy mentek el tőlünk, mint a mesében a tündér-leány a reá bukkanó pásztor elől: A gyepen ottmaradt a gyémántos selyemfátyol...

*

Mégiscsak nagy valami, ha elgondoljuk, hogy a világ száz legokosabb, legkedvesebb emberét betehetjük a szobánkba. S nem foglalnak el nagyobb helyet, mint egy vadászpuska hossza!

*

Melyik az a száz író, akit holtig való társaságunknak válasszunk? Erre csak az ország-járó könyv-vigécek készek a felelettel.
Más emberfia azt véli, hogy nem lehet száz olyan írót összeírnia…. Az emberi lélek könyvekben vedlik.

*

Semmi sem olcsóbb a könyvnél. Aki csomósan veszi, az látja. Tíz könyv közül mindig találunk egyet, amely mind e tíznek az árát megéri. S egy másikat, amely a következő tíz könyvnek az árát is előre megadja.

*

A könyvre adott pénz látszólag eldobott pénz. Mint a vetőmag.

*

A könyvtárt összeállítani nem lehet egy-rántásra. A könyvszerető ember egész életén át szemelget, válogat.
Könyvtár-összeállításban irodalomtörténethez igazodni... Ne felejtsük el, hogy az irodalomtörténetet tanárok csinálják!
A tanárok egy-rendbe iktatják a szenet a gyémánttal, és a verebet a fülemilével….

*

Mese. Okuljatok!
A fülemile egyszer egy szamarat látott csöndes legelésben a telek végén. Szólott elgondolkodva: – Szenvedek, ha elmaradottságot látok. Tudom, hogy nem tehet róla szegény, és Isten őrizzen attól, hogy megvessem őt. De szeretnék rajta segíteni.
A műveltség ős-elemi iskolája a dal. Megajánlom neki, hogy művelem. A szamár beleegyezett. A leckét mingyárt meg is kezdték.
A szamár leheveredett a fa árnyékába. A fülemile meg rászállt egy kiálló ágra, és megeresztette édes tudományát: dalolt, csicsergett-csatto-

gott torokfáradásig. Mikor aztán a szamárra nézett, hogy lássa a hatást, azt látta, hogy a szamár álmosan bóbiskol.
A fülemile elhallgatott. A szamár még csak a fülét se billentette meg. De íme a telek tulsó végén megszólal egy másik szamár: éktelen nyers és értelmetlen nyikácsolás a hangja...
A szamár szeméről egyszerre eltűnt az álmosság. Felemelte a fejét. Figyelt...

*

(Az alantas irodalomnak is megvan a maga közönsége.)

*

Ne nézzük a nagy embereket közelről.

Gárdonyi Géza: Égre néző lélek
(részletek)

Mi a bűn? Minden cselekedet, amelyre belső érzésünknek egy hangja azt mondja: – Ne Tedd! ….

*

A lelkiismeret fehér ruhába van öltöztetve. Azért nyugtalanitja a sár.

*

Vajjon micsoda szemmel néz a tükörbe, aki mindig csak gazembert láthat benne.

*

Mily rosszak vagyunk! – leginkább abból láthatjuk, hogy sok mindent próbálunk, csak azt nem igen, hogy jók legyünk.

*

Az akarat valahányszor nemes tettre ébred, első mozdulatával mindig bilincset tör össze.

*

Ha Mózes nem írta volna meg a tízparancsolatot, akkor is tudnánk. Minden ember lelkében megjelenik a bűn tilalma – dörgés és villámlás között. Csakhogy aki nem hisz Istent, hogyan higyje a szavát….

*

Esküdtek! Ha igazságosan akartok itélni, nézzétek a bűnöst, ha testvéretek is, olyan szemmel, mintha idegen volna; s az idegent olyan szemmel, mintha testvéretek volna….

*

Az erkölcsnek maga-néző tüköre: a Bűn.

*

Fédrusz parasztja megbocsáthatta a kígyónak, hogy megmarta őt. Megbocsáthatta, de nem dugta újra vissza a kebelébe….

*

A tetoválást gyűlölöm. S mégis szeretném sok embernek a kezefejére ráíratni: Minden cselekedetnek van következménye!....

Bármily titokban cselekszel is rosszat, sötét árnyéka felkél és kísér és szenvedéssel fizet hétszeresen és hetvenhétszeresen. S bármily titokban cselekszel is jót, virága évek múlva is fejedre hulldogál….

*

„Morális szabadság.” Sok ember úgy érti, hogy szabadon lehessen mindenféle bűnnek a rabja.

*

Valaki azt mondja: – Az élet célja rejtve van előttem. Válasz: – Az útat azonban láthatod. Ha azon az úton haladsz, amelyen a náladnál tökéletesebb emberek nyomai látszanak, mindig nyugodtan gondolhatsz az útadnak a végére….

*

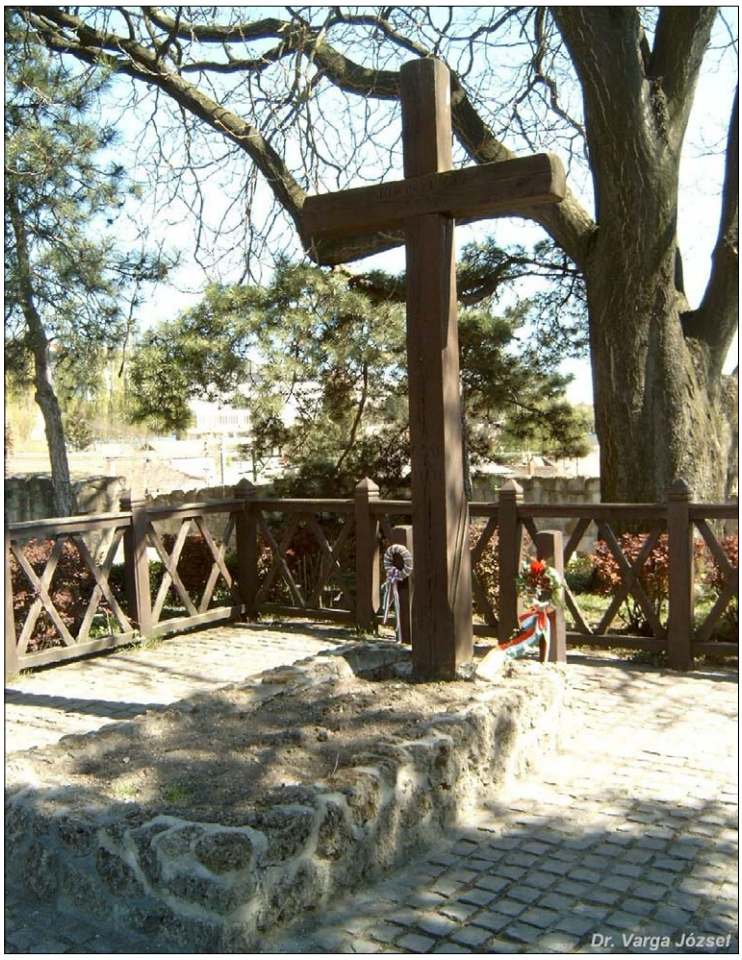

Gárdonyi sírja, Eger, a vár bástyáján

Gárdonyi Géza (Ziegler) író, költő, az MTA tagja (l. 1910, t. 1920). Apja jómódú géplakatos volt Bécsben, de a forradalom hírére hazajött és saját költségén alapított kis fegyvergyárában fegyverkovács lett, a szabadságharc bukása után uradalmi gépész. Középiskoláit Sárospatakon és Pesten végezte, majd az egri tanítóképzőben, 1882-ben tanítói oklevelet szerzett. Tanító volt Karádon (1882), Devecserben (1883–84), Sárváron (1884), Dabronyban (1885), 1885-ben Győrben a Hazánk, a Győri Közlöny, majd a Győri Hírlap munkatársa, szerkesztette a Tanítóbarát c. folyóiratot, valamint a Garabonciás Diák c. győri élclapot. 1885-ben feleségül vette Molnár (Csányi) Máriát; házasságuk boldogtalan volt. Novellái, versei sorra jelentek meg a budapesti lapokban is. 1889-ben a Szegedi Híradó, 1890–91-ben a Szegedi Napló, 1891 nyarától néhány hónapig az Arad és vidéke munkatársa. 1891 őszén Pestre került és Bródy Sándor segítségével Feszty Árpád történeti körképvállalatának titkára. 1891-ben Argyrus librettójával elnyerte a Műbarátok Köre pályadíját. 1892–97 között a Magyar Hírlap munkatársa. Ide zenei vonatkozású cikkeket is írt. 1893-ban Barna Izsó operettzenéjéhez szöveget készített (A paradicsom.) Először a később megtagadott Göre Gábor levelei tették ismertté. 1897-től Egerben élt, utolsó éveiben mindenkitől elzárkózva. Az én falum (1898), az Egri csillagok (1901) megjelenése, A bor c. színművének hatalmas sikere a Nemzeti Színházban (1901) az ország egyik legolvasottabb írójává tette. 1900-ban s a következő években gyakran utazott Franciaországba s más nyugat-európai országokba. 1903-ban a Kisfaludy Társaság tagja. A siker útján a kezdetben harcos ellenzéki materialista, antiklerikális Gárdonyi élete vége felé nemegyszer misztikus pszichologizálás felé fordult, ábrázolásmódjába zavaró, hamis romantika vegyült, történelemszemléletét Schopenhauer pesszimista filozófiája befolyásolta. Korai művei azonban a m. irodalom számottevő értékei. Az egri várban temették el. Egykori egri háza emlékmúzeum.
(Forrás: Magyar Életrajzi Lexikon)

Az emberiség története öt mondatban: A világosság szülte az életet.
Az élet szülte az akaratot.
Az akarat szülte a bűnt.
A bűn szülte a szenvedést.
A szenvedés szülte a szeretetet.

*

Az egyes ember története csak az, ami az emberiségé….
A szenvedésből azonban egy mennyei virág fakad: a szeretet. Ez a virág magába szívja az emberi lelket, s hajlik. És az Isten végre is érte nyúl, s visszaemeli maga mellé a Világosságba.

Forrás: Magyar Elektronikus Könyvtár

Dr. Nógrády György 2013. február 23-án elhunyt

(Budapest, 1919. 05. 02 – Montreal, 2013. 02. 23)

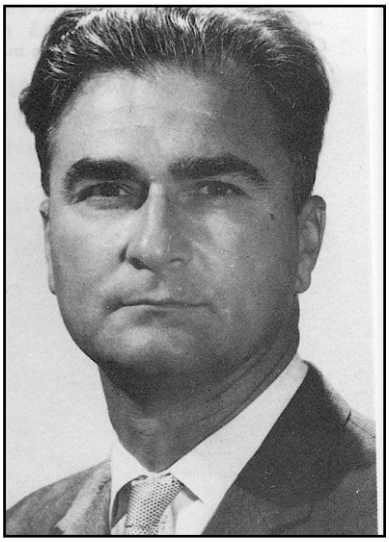

Egyetemünkön igen kevesen vagyunk, akik még emlékezünk az ő rendkívül érdekes egyéniségére, kalandokkal és ismeretéhséggel teli életútjára. Orvoskarunk jelenlegi professzorai és oktatói érthetően semmit sem tudhatnak róla, sőt emeritus professzoraink zöme előtt sem sejlik fel sok emlékfoszlány, a fényképét szemlélgetve sem (kivételt képeznek talán a Mikrobiológiai Intézet egyes munkatársai).

Nekem jó barátom volt. Kötelességemnek érzem, hogy búcsúzzak tőle, nemcsak a magam, hanem néhány emeritus társam nevében is. A Mikrobiológiai Intézetből pedig *dr. Kocsis Bélát,* s néhány nyugdíjas munkatársát *(dr. Angyal Tibor, dr. Kontrohr Tivadar)* megkérem, hogy kíséreljük meg érdekfeszítő életútjának mozzanatait felidézni.

Kedves Gyurka, elmentél, ezúttal örökre, de maradtál szívünkben. Maradtál, mint különleges ember. Életutad egyszeri volt és megismételhetetlen, történeted, még töredékesen is figyelemreméltó lesz azok számára is, akik nem ismerhettek.

Nyugodjál békében!

* * *

Nógrády György életének néhány lényeges és érdekes mozaikját villantjuk fel a következő sorokban, rövid fejezetekben.

Orvosi tanulmányait Budapesten kezdte, majd Észak-Erdély visszatérte után Kolozsvárott folytatta. Erről az időszakaszról őt érintően kevés ismeretünk van. A Kolozsvári Egyetem Orvoskarán 1942 és 1944 között *dr. Faragó Ferenc* bakteriológus volt a Közegészségtani Intézet igazgató professzora, s ebben az időben – mai elnevezéseket használva Gyurka tudományos diákköri tag vagy demonstrátor, s végül orvos lehetett. Faragó professzor által írtkönyvben (Faragó Ferenc: Kide egészségügyi helyzete, Borzsavölgyi kutatások. Kiadta az Erdélyi Tudományos Intézet, Kolozsvár 1944. Nyomdai munkák: Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet R.T) olvasható, hogy a helyszíni vizsgálatokban többek mellett részt vett Nógrády György szigorló orvos.

Kide község Kolozsvártól északra található kis magyar falu többnyire román falvak között. Meglehetősen szomorú helyzetkép tárul elénk a sorokban és a közölt táblázatokban. (de ne ítéljünk, Baranyában és más megyénkben ma is hasonló helyzetről számolhatnánk be).

Azután a történelem 1944 őszén Faragó professzort Pécsre sodorta, s vele jött Pécsre Nógrády György is. Faragó 1944 és 1948 között Pécsett, majd 1948-tól a Budapesti Egyetem Orvoskarán lett a bakteriológia és immunológia egyetemi tanára. 1950-ben koholt vádak alapján letartóztatták, a börtönben halt meg. Kiváló bakteriológus és szérumkutató volt.

Nógrády György Pécsett maradt a *Rauss Károly* professzor vezette Intézetben, és mint adjunktus sajátos hangulatot varázsolva oktatott bennünket a bakteriológiára. Innét ered ismeretségünk, mely barátsággá fokozódva tartott 1956-ig (bár néhány év után egyre gyakoribb levélváltással megújítottuk).

Dr. Rauss Károly professzor úr vezetésével 1951-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetem keretein belül a Közegészségtani Intézetből kivált és megalakult az önálló Mikrobiológiai Intézet.

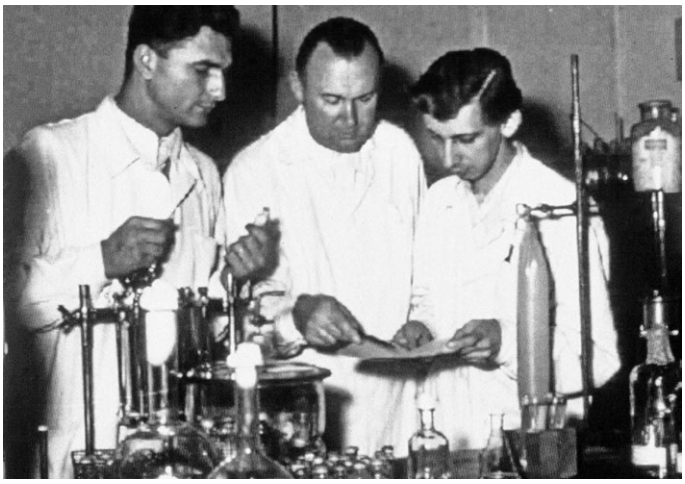

Az emeleti laboratóriumok ablakai. A hallgatók gyakorlatos terme a legalsó szinten volt.
Dr. Nógrády György, prof. dr. Rauss Károly, dr. Kétyi Iván a laboratóriumban
Mikrobiológiai Intézet az 1950-es években

Dr. Nógrády György tevékenyen vett részt az új intézet megalakításában. Megírta az új Gyakorlatos Könyvet, mely a medikusképzés újjászületése volt a mikrobiológia területén. Az Intézet új profiljában jelentős változást hozott: nevezetesen segített a Routine Laboratórium kialakításában. Ez a labor illeszkedett az Intézet *Enterobacteriaceae* munkájába, segített az új munkatársak elindításában. Az Intézet munkájába a biokémiai szemléletet hozta, mely alapjaiban változtatta meg a kísérleti munkát. *Rodler Miklóssal* együtt elsőnek dolgozta ki az ún. Polytrop táptalajt, mellyel a bélbaktériumok identifikálását segítette. Egy táptalajban 4 – 5 biokémiai próbát alkalmazott egyidejűleg. Egy telep beoltásával egy éjszakai inkubálás után a keletkező színkombináció alapján lehetett a bélbaktériumok genuszát meghatározni. (Nogrady, Gy., Rodler, M.: Acta Microbiol. Hung. 1954, 1: 435-443.). Ezt a táptalajt Nógrády polytrop néven ma is mindennap használjuk a Routine Bakteriológiai Laboratórium munkájában és a medikusképzés során minden évben büszkén megemlékezünk erről a zseniális módszerről, melyet a világon először a mi Intézetünk munkatársai fejlesztettek ki.

A bélbaktériumok antigénstruktúrjának felderítését támogatta, mely biztosította a vakcinák eredményességének növelését. Abban az időben és most újra igen nagy jelentőségük van a vakcináknak a fertőző betegségek megelőzésében. E kutatói irányzatot *dr. Kontrohr Tivadar* folytatta Gyurka elhagyott laborjában, aki az „i”-re rátette a pontot azzal, hogy a *Shigella sonnei* I. fázisú lipopoliszacharid alkotórészeként identifikálta a 2-amino-2-deoxy L-altruronsavat, melynek ez az első ismert előfordulása a természetben (Carbohyd. Res. 1977, 58: 498-500). Majd dr. Kocsis Béla munkatársával együtt izolálta a lipopoliszacharidok bioszintézisében szerepet játszó és addig ismeretlen két heptóz nukleotid cukrot (J. Biol. Chem. 1981, 256, 7715. és J. Biol. Chem.1984,259,11858.). Mindezek az eredmények Gyurka által elvetett mag szárba szökkenése….

1956. október 23.

E dátum előzményeit, lefolyását és következményeit hazai és külföldi történészek, politikusok és átélők hada leírta, megint csak a „Kettészakadt Magyarország” *(Börcsök Mária* könyve stílusában búsongó szemlélettel és a megosztottság „istencsapásával”.

Magyarok tömege indult meg nyugat felé befogadó országot, nyugalmat és félelem nélküli életet, megélhetést keresve. Rövid leírásunk célzottan csak a Nógrády házaspárról szól, Gyurka és Benci rövid kalandos út után Kanadába, Montrealba került a magukkal vitt Böjti nevű kutyájukkal együtt. Azután hosszú „csend” keletkezett, nem tudtak róluk szinte semmit mintegy két évtizeden át. Ekkor egy rövid újsághír révén vált bizonyossá, hogy Dr. Nógrády György mikrobiológus professzor (Université de Montreal, Canada) egy kanadai expedíció tagjaként a Húsvét Sziget(ek)en járt és ott értékes munkát végzett (erről, azaz a McGill University 38 tagú tudóscsoport munkájáról, és Gyurka további külföldi útjairól egy hosszabb képes beszámolóval kívánunk jelentkezni az Orvoskari Hírmondó egyik későbbi számában).

A „történelmi” helyzet hosszú időre elválasztott bennünket, majd az „enyhülés korszaka” és az 1989 évi rendszerváltás lehetővé tette, hogy Gyurka és felesége, *Csernik Bernadett* egyik „Egyetemi Napok” rendezvényünk alkalmával hazalátogasson, sokunk, az akkor még élő kortársak és barátok örömére.

A mi kapcsolatunk sűrű levélváltássá gazdagodott. A személyemhez fűződő részleteket messzemenően mellőzve fontosnak ítélem megjegyezni, hogy Gyurka segítőkészsége sajátosan is megnyilvánult. 1983. évben elindítottuk egyetemünkön az Angol Programot, megkezdődött külföldi hallgatók angol nyelvű oktatása (az első jelentkezők között sok Amerikába emigrált magyar gyermeke mellett több arab, perzsa és indiai diák is tanult) Amikor a III. tanévük közeledett, az akkori „reform” szerint integrált sebészetet oktattunk „Sebészeti propedeutika” elnevezéssel *Kiss Tibor, Tekeres Miklós* professzorok és személyem révén. Kértem Gyurkát, hogy világosítson fel bennünket, milyen tankönyvből tanulják az észak-amerikai egyetemeken a sebészetet. A válasz nem késett, több általa említett sebészeti tankönyvből a legtöbb helyen használt könyvet választottuk. De ez nem volt elég Gyurka számára. Összeköttetésbe lépett egy

sebész professzorasszonnyal, aki rögtön egy üdvözlő levél mellett elküldte nekem az általa használt sebészeti gyakorlatos jegyzetét is azzal, hogy további kérdésekkel közvetlen fordulhatok hozzá.

A hallgatók megvették a javasolt tankönyvet, a jegyzet anyaga jól illeszkedett a mi tantervünkhöz (az már egy másik történet, hogy mily módon alakult az angol oktatás és mi lett a sorsa a jegyzetnek, az „öreg" professzorok nyugdíjazása után).

S ahogy múlt az idő, Gyurka elvesztette feleségét, Bernadettet (egy rosszindulatú daganat vitte el örökre). Ő maga szintén öregedve egyedül maradt, bár sok barátja volt.

S megint közbe kell iktatnom egy másik történetet. Montrealban elég sok magyar telepedett le. Így 8 éven keresztül ugyanezen az egyetemen dolgozott Kiss József is, aki 1956-ban Pécsett végzett, és ott radiológus orvossá képeztette ki magát. De 8 év eltelte után Victoria Szigetén (Vancouvertől délre fekvő sziget) kötött ki és töltötte el aktív életét Montrealban elég szorosan tartotta Gyurkával a kapcsolatot, többször meg is látogatta őt. Jóska rendszeresen hazajárva mindenről tudósított, ami Gyurkával történt (tőle is számos információ származik, melyeket a mostani és későbbi leírásomban felhasználok. Egyúttal a következő bekezdésben leírandó személlyel is kapcsolatban állt és áll a mai napig.

Az említett igen fontos személyről bővebben kell írnom. Régi pécsi család gyermeke, biztosan sokan ismerik. Galántha Judit Pécsett a helyi rádió bemondója volt a 60-as évek elején. 1968-ban, ahogy írja, egy sportszatyorral vágott neki a nagyvilágnak, s Montrealban lett a kanadai rádió magyar adásának szerkesztő-riportere a magyar adás megszűntéig. S ami fontosabb lett, *Kőrösi Csoma Sándor* útjának és teljesítményének kutatója, amely munkába útitársként Nógrády Gyurka is csatlakozott, és lett az indiai út fotóriportere.

„Tempora mutantur, et nos mutamur in illis" (az idő változik és mi is változunk azokban). Gyurkára nézve (és persze ránk is) vonatkozik a latin közmondás, annyiban biztosan, hogy öregszünk. És ahogy Galántha Judit keserűen írja, hogy fokozatosan eltűnik a sok barát, és Gyurka a montreali magyarok Öregek Otthonába kerül.

Kettős írás következik: az egyik Galántha H. Judit: „Fehér hegyek, kék pipacsok" című Kőrösi Csoma Sándor emléke előtt tisztelgő könyv előszavának rövid részletét idézi, melyet Tar Károly írt: „az utazást alapos, mondhatni tudományos dokumentálódás előzte meg, és ebben a riporternő segítségére volt útitársa, a mindent aprólékosan ellenőrizni kész, volt kolozsvári diák: Dr. Nógrády György mikrobiológus, nyugalmazott egyetemi tanár". Az otthonban volt elbeszélgetni a tekintélyes többnyelvű fotó-amatőrrel és könyvbúvárral, aki ennek az utazásnak gyakorlati pontos kidolgozottságát, körültekintő alaposságát meghatározta és azt a riporternő lendületével, óriási munkabírásával összeegyezette. Nem „vastag pénztárcájú" utazás volt az övék".

A másik néhány sor Gyurka és köztem történt levelek alaki változását jelenti. Az idő múltával egyre jobban romlott a kézírása, majd egyre nagyobbodó nagybetűkkel írt, és –sajnos – egyszer ez is megszűnt.

Galántha Judit e-mail-ben értesített, hogy Gyurka bácsi fokozatosan épült le, hallása is legyengült, macula degeneratioja teljes látásromlást eredményezett, alig lehetett vele kommunikálni. A leépülési folyamatot, a nemrég friss gondolkodású génius összeesését fájdalmas volt látni. Sajnos egy idő után mindenki elér egy végső pontig. Influenzás lett, két hétre bezárták az otthont, másfél hét alatt elment.

Hamvait Galántha Judit szeptemberben fogja hazahozni, Balatongyörökön, a családi sírboltban lesz végső nyugalomba helyezve.

A többi néma csend és az elmúlás sötét függönye, melyet kötelességünk fájó szívvel fellebbenteni és az emlékezés örök fényét gyújtani.

1919 – 2013 Georges L., MD. NÓGRÁDY – Obituary

The highly respected adjunct professor of Microbiology (ret.) of the Université de Montreal's Faculty of Medicine, resident bacteriologist and director of the Medical Expedition to the Easter Island (METEI, l964), avid scuba diver, sportsman, animal lover, photographer, brilliant teacher, great friend and mentor, inventor and traveller has just left on his very last adventure after a long and exciting earthly life. His beloved wives Ilona and Bernadette predeceased him. According to his request his ashes will be taken to Hungary to join his ancestors in the family vault. A memorial tribute will be given at the regular Sunday service at the Hungarian United Church (50 Graham Blvd, Town of Mount Royal) on March 3rd at 11 a.m. Published in National Post on February 28, 2013. Montreal

Köszönetnyilvánítás az értékes adatokért *Galántha Juditnak, Kiss Józsefnek (Montreal), Angyal Tibornak, Kontrohr Tivadarnak* (Pécs), *Lendvai Tímár Editnek* (érdi Magyar Földrajzi Múzeum)

Dr. Török Béla egyetemi tanár
és
Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ
Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet
volt és jelenlegi munkatársai

Lázár Gyula 75. születésnapját ünnepeltük

Rendkívül bensőséges, meghitt ünnepség keretében köszöntöttük dr. Lázár Gyula professzor urat 2013. február 26-án a Pécsi Akadémiai Bizottság Székházában. Dr. Miseta Attila dékán úr meleg hangú köszöntője után Lázár professzor úr hajdanvolt tanítványai és munkatársai hét előadásban tisztelettel és hálával emlékeztek a kutatásban vele eltöltött évekre. Ezt követően azoknak az egykori kollégáknak a megemlékezései következtek, akik az ünnepségen nem tudtak megjelenni, de kedves üzeneteikben ki akarták fejezni hálájukat és tiszteletüket, akár itthonról, akár a tengeren túlról. Lázár professzor úr megilletődve mondott köszönetet felköszöntőinek.

Dr. Tóth Pál

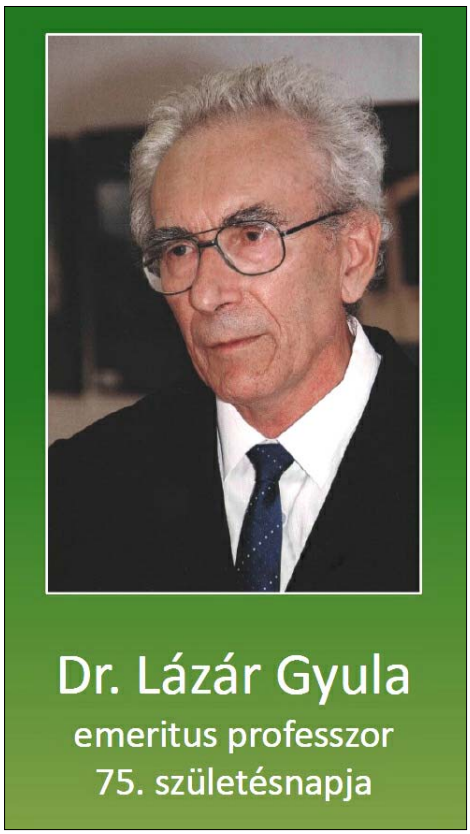

Írók, költők betegségekről és orvoslásról

Tisztelt Szerkesztőség!

Mit rejt még a Varázshegy?

Örömmel olvastam a Hírmondó 2013. február-márciusi számában Az „Írók, költők betegségekről és orvoslásról" című rovatában Thomas Mann : A varázshegy című művének egy fejezetét. A könyvből én is kiemelnék egy részletet, ami a keringésnek egy „mostoha gyermekéről", a nyirokkeringésről szól, művészi bemutatásban.

Minden olvasónak szívből ajánlom!

Tisztelettel és üdvözlettel: dr. Szilágyi Károly

Thomas Mann: A varázshegy. (Fordította Szőllősy Klára)
(részlet)

„ – Még valamire vissza szeretnék térni – mondta Hans Castorp, és a térdén álló képet nézegette. - Az imént belső folyamatokról, nyirokkeringésről, efféléről beszélt… Hogy állunk ezzel? Nagyon szeretnék erről többet tudni, erről a nyirokkeringésről például, ha tanácsos úr lenne olyan szíves, mert nagyon érdekes.

– Azt elhiszem – válaszolta Behrens. – A nyirok a legfinomabb, legbensőségesebb, legdelikátabb valami az egész szervezetben; valószínűleg maga is ösztönösen így érzi, azért érdeklődik annyira. Sokat fecsegnek a vérről meg a vér misztériumáról, különös nedűnek mondják. De a nyirok úgyszólván a nedvek nedve, eszenciája, tetszik tudni,vértej, egészen rendkívüli itóka… zsíros táplálkozás után egyébként csakugyan úgy fest, mint a tej. – Azzal derűsen, fordulatosan magyarázni kezdte, hogy a vér, ez a színházi bíborpalástszínű, légzéssel-emésztéssel készült, gázokkal telített, salakkal megrakott zsír, fehérje-, vas-, cukor- és sótartalmú folyadék, amelyet a szívszivattyú harmincnyolc fokosan présel át a véredényeken, s amely a testben mindenütt fenntartja az anyagcserét, az állati meleget, egyszóval az életet – hogy ez a vér tehát nem jut közvetlenül a sejtekbe, hanem a nyomás, amely alatt áll, mintegy a vér extraktumát, tejes kivonatát préseli át a véredények falán és a szövetek közé, s ez mindenhová eljut mint szövet közti nedv, kitölt minden legapróbb részecskét, feszíti, tágítja a rugalmas sejtszövetet. Ezt nevezik *turgor*-nak, szövetfeszültségnek, s a *turgor* viszi végbe a maga részéről, hogy a nyirok, miután a sejteket édesdeden megöblögette, és anyagot cserélt velük, beterelődik a nyirokedényekbe, úgynevezett *vasa lymphaticá*-ba, és visszaáramlik a vérbe; naponta másfél liternyi. Leírta a nyirokedények cső- és szívóérrendszerét, beszélt a fő mellkasi nyirokcsatornáról, amely a láb, a has és a mell, az egyik kar és a fej egyik oldalának nyirkát gyűjti össze, majd megemlítette a finom szűrőszerveket, amelyek sok helyütt kifejlődtek a nyirokedényekben, ezeket nyirokcsomóknak nevezzük, megtalálhatók a nyakon, a hónaljban, könyökízületben, a térdhajlatban és más hasonló titkos, érzékeny testrészeken. – Ott aztán előfordulhatnak duzzanatok – mondotta Behrens –, hiszen ebből indultunk ki; előfordulhatnak a nyirokcsomók duzzanatai, teszem, a térd- vagy könyökhajlatban, vízkóros jellegű daganatok emitt vagy amott, és ennek mindig megvan az oka, ha az az ok nem is mindig tetszetős. Bizonyos körülmények között a közelnél is közelebb fekvő a gyanú, hogy tuberkulotikus nyirokedény-eldugulással állunk szemben.

Hans Castorp hallgatott.

– Most már látom – szólalt meg azután halkan –, lehetett volna belőlem orvos. A fő mellkasi nyirokcsatorna… járat… a láb nyirokkeringése… Nagyon érdekes. Mi a test! – tört ki egyszer csak hevesen, váratlanul. – Mi a hús! Mi az emberi test! Miből áll! Mondja ezt el nekünk ma délután, tanácsos úr! Mondja meg egyszer s mindenkorra, hogy pontosan tudjuk!

– Vízből – felelte Behrens. – Tehát a szerves kémia iránt is érdeklődik? Igen, kérem, javarészt vízből áll a humanista emberi test, abbizony, víz az, se jobb, se rosszabb, nem érdemes felindulni miatta. A szilárd anyag mindössze huszonöt százalékra rúg; és abból húsz közönséges tojásfehérje vagy protein, ha egy kicsit finomabban akarja kifejezni, és ahhoz voltaképpen már csak egy kevés zsír meg só járul, nagyjából ennyi az egész.

– És a fehérje… az micsoda?

– Ó, egészen elemi dolgok. Szén, hidrogén, nitrogén, oxigén, kén, néha foszfor is. Mondhatom, Castorp, a tudásvágya ki-csapongó! Némely fehérjéhez szénhidrát is járul, vagyis szőlőcukor és keményítő. Öregkorban a hús megszívósodik, ez onnét ered, hogy a kötőszövetben megszaporodik a kollagén, az enyv, tetszik tudni, a csontok, porcogók legfontosabb alkotóanyaga. No, mit meséljek még? Az izomplazmában van egy fehérje, a myosinogen, amely a halálban izomfibrinné alvad meg, ez okozza a hullamerevséget.

– Ahá, a hullamerevséget – ismételte Hans Castorp derűsen. – Kitűnő, kitűnő. És aztán jön a generálanalízis, a sír anatómiája.

– Persze. Ezt egyébként szépen mondta. Az már nagyon messzire visz. Az ember szétfolyik, hogy úgy mondjam. Gondolja csak meg: az a sok víz! És a többi ingrediens élet nélkül nem valami tartós, rothadás által egyszerűbb vegyületekre bomlik, szervetlenekre.

– Rothadás, enyészet – mondta Hans Castorp. – Hiszen az voltaképpen égés, oxigénnel való egyesülés.

– Feltűnően helyes. Oxidáció.

– És az élet?

– Az is. Az élet is, fiatalember. Az élet is oxidáció. Lényegileg a sejtfehérje oxidációs égése, innét ered a finom állati meleg, amiből olykor túl sok van. Hja, az élet meghalás, hiába szépítjük… *une destruction organique,* ahogy egyszer egy francia a francúzok született könnyelműségével meghatározta. Bűzlik is tőle, mármint az élet. Ha másképp érezzük, elfogultak vagyunk.

– Ezek szerint, ha az ember az élet iránt érdeklődik – mondta Hans Castorp –, akkor az érdeklődése tulajdonképpen a halálnak szól. Így van-e vagy sem?"

* * *

„A visszájáról”

„Apám Otto Waltz volt; az ő kukucskálónyílása 1892-ben nyílt ki, s vele többek közt azt közölték, hogy ő az örököse a leginkább csak „Szent Elmo panaceája” néven ismert csodagyógyszer révén szerzett vagyonnak. A csodaszer szegfűszeggel és szárcsagyökérrel ízesített, lilára festett etilalkohol volt, egy kupica ópiummal és kokainnal. Ahogy tréfásan mondják: tökéletesen ártalmatlan, kivéve használat esetén.”

(Kurt Vonnegut: Mesterlövész; Borbás Mária ford.)

Örkény István: A Hunnia Csöködön (részletek)

...

Czecző Béni nem jól bírta a meleget. A hideget se bírta, se az esőt, se a szelet. Az egész élet terhére volt, lélegzetét elszorította a kilátástalanság. Micsoda balvégzet! Ha nem ide vetődik, ha nem veszi el ezt az asszonyt, Augusztin Ilonát, ha nem ragad meg körorvosnak Csöködön... Micsoda partik közt válogathatott! Nagy, fehér rendelője lehetne Pesten, nagy mellű, fehér fityulás ápolónővel, akinek lépte se hallik a vastag szőnyegen. Fogorvos, szemész, nőorvos, sebész... Száz útja lett volna, száz élete. ...

S már veszekedtek, tele szájjal, kávét kortyolva, a findzsák fölött. Óriási gyakorlatuk volt benne. ... Ráolvasta a koszos rendelőt, a léha kompániát, a szűkre mért kosztpénzt, és utoljára – mert az fájt legjobban – azt a barátját, aki vitte valamire.

– Nézd meg Stégert! Két éve sincs itt, és mindenki őhozzá szalad.

– Nem érdekel.

– De ő nem csavarog el hét napot vadászni! Ül a rendelőjében, és dolgozik... ...

Mióta összekeltek – tíz éve –, veszekedtek. Eleitől fogva így volt. A mézesheteikben is össze tudtak veszni azon, volt-e Mátyás királynak gyereke. Pofonok csattantak – igaz, a pofon után jött a csók. Most már sem ez, sem az, csak ez a vég nélküli veszekedés, ez a recsegő imamalom, körbe-körbe... ...

Feje fölött, az eresz bádogvértjén, kopogni kezdett a jég. Izgága legények dobolnak így a cselédszobák ablakán, júliusi éjjeleken, s a hajuk a szemükbe lóg... De ki veri az ő ablakát? Legszebb lába van a vármegyében. Amit errefelé csak moziban látni: egyedül őneki van fekete hálóinge. Az ura, ez a félember, ez a kócorvos, külön alszik, s olyan mélyen, mint egy gutaütött, és mégsem! Soha, sehol senki.

...

A patika előtt ingujjas fiatalemberek álltak, hajadonfőtt, annak jeléül, hogy nem helybeliek. Sédi Gergellyel társalogtak, aki elmentükben odaköszönt nekik: ő volt az egyetlen úriember Csöködön, aki előre köszönt Béninek, ő is csak azért, mert minden patikus udvarolni kénytelen a körorvosnak. ...

– A Hunniások – mondta Lola, s a mozi falára kifüggesztett plakátra mutatott. Óriási betűk hirdették e nap délutánjára a labdarúgómérkőzést.

1942. augusztus 7-én
Hunnia (Budapest)–Csöködi S. E.

A legnépesebb csoport a patika előtt gyűlt össze. Sédi Gergely az edzővel kötött barátságot, akit Mihaliknak hívtak, de sportkörökben Jozefin bácsinak becéztek. Itt volt látható a két fedezet, Mustár kettő és Kakuszi, továbbá Csintalan, Virág, Pór és a tartalékból Sajtár Pipi. ...

– Pesti labdarúgók? – érdeklődött Béni. – Nagyon örvendek. Magam is sportorvosnak készültem, már minden megvolt, hogy Pestre megyek...

Jozefin bácsi mindjárt felkérte, hogy jöjjön ki a mérkőzésre; orvosra úgyis szükség van, hivatalból... Béni szabadkozott, de előadta sportorvosi ábrándjait. Egész elméletet rögtönzött; minél mellőzöttebb valaki, annál sokoldalúbb. Béni szerint az erőnlét: hideg ülőfürdők, plusz kakaódiéta, plusz csukamájolaj. A gyümölcs árt, mert puffaszt. A hús is árt, mert nem puffaszt. A joghurt? A joghurt méreg. Joghurttól mellélő a csatár.

Jozefin bácsi tátott szájjal hallgatta. „Ekkora marhát még nem láttam – mondta másnap a vonaton. – Abszolút zagyvarékás...” Fellelkesült Bénitől. Lázba jött. Gyúrni kezdte, hogy írjon elő étrendet a Hunniának, jöjjön ki a meccsre, szerződjön a csapathoz, maradjon velük... Belékarolt, s mind elindultak a Radákovics felé. ...

Szó, ami szó: nem valami híres orvos Czecző. Isten tudja, hová bámul, amikor a beteg elmondja a panaszait. Aztán azt mondja: „Mutassa a nyelvét” – de a beteg fülébe néz. Szájában benne felejti a kanalat. Hideg borogatást ír elő, de másnap dühbe gurul: „Ki mondta magának ezt a hülyeséget?” Ezt még a parasztok lenyelik valahogy; sőt, ők nem is bánják, ha félkalapszámba veszik őket. A jobb embert arról lehet megismerni, hogy Stéger doktorhoz jár; csak Lőrincz Edi maradt hű Bénihez. Edi azonban közismert mazochista. Tízféle betegsége van egy cédulára fölírva, köztük egy olyan, amelyről cikket közölt az Orvosi Hetilap. Edi már pesti tanárokkal is konzultált, de mindig visszatért Bénihez. Neki az kell, hogy a rendelőbe berondítsanak a csirkék, hogy rozsdás Fáraós dobozból vegyék elő az injekciós tűket, és az öngyújtó lángján fertőtlenítsék őket. Edi borzadni vágyik: neki csak Czecző hajszálmeresztő diagnózisai tetszenek. „Vesehomok? Ezt merte mondani az a barom állat? Kedves barátom, neked bélcsavarodásod van. A beleid rá vannak csavarodva a vesédre, mint a cérna a spulnira. Egyél sok sárgaborsót és babot. A te megmentőid: a szelek.”

Így tehát a Radákovics asztalánál csak Lőrincz Edinek nem szúrt szemet, mily megkülönböztetett tisztelettel bánik a Hunniások edzője Bénivel. Mikóczék, a főjegyzőék és a többiek azonban nem tudták mire magyarázni, hogy a tavalyi országosbajnok-csapat edzője miért törleszkedik ilyennyire ehhez a félnótáshoz. Addig érvelt, addig kérlelte, míg csak Béni – fölmérve a hatást maga körül – nagy nehezen el

nem vállalta a sportorvosi tisztet. Tíz perccel a mérkőzés kezdete előtt meg is jelent a pályán Lolával, aki időközben átöltözött. Most már semmije se volt áttetsző. Jaj annak, aki egy Augusztin Ilonát könnyű prédának néz! Merő dacból elöl végiggombos, nyakig zárt, fekete szövetruhát öltött; a testté vált erénnyé változott, mely azonban gombra nyitható. ...

Mind a két csapat melegített. A csöködiek úgy bántak a labdával, mint egy földből kiásott, háborús lövedékkel, melyről nem tudni, robban-e... Lippai aggódva hajolt a füléhez.

– Mi lesz itt, Bénikém? Nem fognak ezek majmot csinálni belőlünk?

Erre se hallgatott. Őt nem kérdezték. Azt se mondták, hogy meccs lesz. Pedig ő tudott volna egy csapatot. Tudott volna egy különleges taktikát is; de ha nem, hát nem. Most egyék meg, amit kifőztek... ...

Ratkó, a hentes fia, ott állt a labda útjában valahol. Kiváló szakember hírében állt. Disznósajtját, véres hurkáját Csököd határán túl is emlegették. A hússal való foglalatosság közben maga is hússá vált; húsból való óriássá. Látta, hogy a labda közeledik, de erről nem jutott eszébe semmi. Csak egy intés hiányzott neki, egy szikra, egy fuvallat. Egy darab agyag volt, melybe Isten elfelejtett belelehelni.

Czecző Béni megsejtette ezt. Valami megmozdult benne, egy ismeretlen erő, mely fölállította a lócáról, kitágította tüdejét, hangot adott a torkának, olyan emberfeletti hangot, melytől tíz Jerikó fala leomlott volna.

„ Hajrá, Ratkó! – üvöltötte.

S Ratkó elindult.

Mindenkit legázolt. A csöködieket éppúgy, mint a Hunniásokat. A labda helyett néha a földbe rúgott, s ilyenkor egész gyeptáblák repültek játékostársai arcába. Volt úgy, hogy eltévesztette az irányt. A Hunnia kapuja helyett a saját kapuját vette célba, de a nézők ordítása észre térítette. Ratkó irányt változtatott, lefutott a kapu elé, és lőtt. Mordován, az óbudai csodakapus felszökellt, elfogta és kirúgta a labdát, mely azonban hamarosan újra Ratkó bűvöletébe került. Lefutott, lőtt, Mordován védte, s kezdődött minden elölről.

Így múlt el a játékidő első huszonöt perce. Akkor aztán Jozefin bácsi megelégelte a dolgot, lesétált a partvonalhoz, és csendesen, mintha magában beszélne, odaszólt Mustár kettőnek:

– Légy szíves már valamit csinálni, kérlek szeretettel.

Két perc múlva Ratkót hordágyon vitték le a pályáról. ...

Odahívták Bénit, később – hívatlanul – Stéger is odajött. Üggyel-bajjal visszacsepegtették belé az életet. Ratkó nagy nehezen lábra állt, visszabaktatott a pályára, fejét lógatva, mint a pelikán; a labdát azonban roppant megbecsülte, s ettől kezdve a közelségét sem bírta elviselni; ha pedig Mustár kettőt látta közeledni, önszántából hasra feküdt. S ekkor – a huszonhetedik percben – rákapcsoltak a pestiek. ...

Mustár kettő lőtt, Zakariás hálója megrezdült, a füttyszó, mint a tőr, beszaladt Béni húsába. Másodszor, harmadszor, negyedszer... Négy-nulla! S a java csak most jön, a második félidő!

A Csököd S. E. mint egy sebesült oroszlán küzdött, de már lélegzethez se jutott. A Hunnia magasiskolát játszott. Lola nem értett a játékhoz, csak sejtette, hogy ez valami nagyszerű. Egy remekmű a hozzá nem értőt is meg tudja borzongatni. Tervek bontakoztak, hadrendek nyíltak és bomlottak föl. A labda, mint egy idomított sólyom, felszállt és lecsapott. A zörgő csontú Zakariás néha rávetette magát, de addigra a labdának már az árnyéka is kisiklott alóla. Ezek a Hunniások! A fű alatt is játszanak, láthatatlanul. Megnyílt a föld, felköpte a labdát, Kakuszi belefutott, átadta Pórnak, Pór vissza neki, ide-oda, megint ide-oda, aztán Zakariás még egyszer ráhasalt a semmire, és Csimma fütyült... Hányadik? A nyolcadik. Béni felhördült, leroskadt a padra, sírt. ...

Büntetőrúgás! Lolán borzongás futott át. E szó, puszta hangzásával, édes érzeteket keltett benne. Nem tudta pontosan, mi a büntetőrúgás. Azt hitte, Mustár kettő mindenkit meg fog rúgni; Bénit is. De az se volt rossz, ahogy odaállt a labdához. Néma csend lett úrrá a téren, és a zörgő csontú Zakariás, mint egy ökölbe szorított kéz, összehúzódva várta a lövést... Egy fütty. Mustár kettő várt egy kicsit. Aztán futott néhány lépést, felsuhant a földről a labda, megszólalt a síp. Lola elszédült. Nem volt semmi súlya. Ellebegett a pályáról. Beszéltek hozzá, de mindenen csak mosolygott. Mámoros volt.

...

– Prímán danszolok magával, Monácska – mondta, és a lábára lépett.

Háromszor körbecammogott vele a betonon, aztán elengedte.

– Mi van itt arrébb? – mutatott a sötétbe, hátrafelé.

– A mosókonyha.

– Príma – mondta Mustár kettő, mert nem volt nagyon változatos a szókincse. – Príma, Monácska. Ne nézzük meg?

– Minek? – kérdezte Lola. De azért ment.

Eközben Béni tovább ivott, s az alispán, aki már teljesen elázott, szorosabb barátságra akart vele lépni. Koccintott vele, és a vállára tenyerelt.

– Szeress, Bénikém – dunnyogta a fülébe. – Engem senki se szeret.

– Te koszos – mondta neki Béni.— Feketedj meg.

– Köszönöm – borult rá az alispán. – Rajongok a nyílt beszédért. Mindenki azt mondja, gőgös vagyok.

...

– Éljen Czecző Béni! – kiáltotta az alispán.

Mindenki fölemelte poharát.

– Éljen a Csököd! – mondta Jozefin bácsi.

– Éljen a szépasszony férje! – mondta Lippai.

Béni vérbe borult szemmel nézett maga elé. ...

Poharában megvillant a rizling, a cseppfolyós és sárga őrület.

1947

MEGEMLÉKEZÉS

Tíz éve, 2003-ban, 87 éves korában hunyt el Budapesten **dr. Balogh Ferenc** emeritus professzor, a Pécsi Urológiai Klinika, majd a budapesti Urológiai Klinika nyugdíjas egyetemi tanára.

1963-1974 között volt tanszékvezető Pécsett. Ezalatt a klinikát szakmailag nemzetközi szintre emelte, amelyben elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Korának kiemelkedő, a szakma meghatározó, markáns alakja volt. Iskolájából sok kiváló szakember került ki.

A Magyar Urológusok Társasága örökös díszelnökévé fogadta.

Prof. Götz Frigyes
emeritus professzor
egyetemi tanár

A Magyar Egészségügyi Társaság (MET) elnökségének állásfoglalása

A Magyar Egészségügyi Társaság elnöksége aggodalommal követi az egész országra és a határainkon túlra is kiterjedő, kizárólag kereskedelmi célok által motivált gyógyszer- és terápiareklámozási gyakorlatot, amely a lakosság hiszékenységét kihasználva, kétes értékű, egyes esetekben engedély nélküli, vagy kifejezetten tiltott "gyógyító" eszközök, kezelési eljárások és szerek terjesztését célozza.

Elnökségünk kötelességének tartja az orvosi gyakorlat működéséért, az egészségügyért, a betegek tájékoztatásáért felelős hatóságok és intézmények figyelmét felhívni:

1. a korrekt tájékoztatási kötelezettség betartatására,
2. a hatékonyabb és szigorúbb piaci ellenőrzés szükségességére,
3. az álszakértők és az engedély nélküli szerek elleni határozottabb fellépésre.

Az „egészségügyi" médiareklámokkal nyíltan folyik az orvostudomány eredményeinek megkérdőjelezése, a fáradságos gyógyító munka diszkreditálása, pedig az ilyen jellegű médiareklám minden formája az orvosi-gyógyszerészi esküvel, a hivatás etikai normáival ellentétes, mert az orvostudomány és a gyógyszergyártók érdekeit mossa össze – helytelenül. Sajnálatos, hogy esetenként fehér köpenybe öltöztetett "szakértők"-kel történik az inkorrekt tájékoztatás.

Megengedhetetlen a tudományosan megalapozott terápia eszköztárát felváltani a betegeknek indokolatlanul ígérő "találmányokkal", melyek gyakran olyan irracionális kezelési módszerek és szerek, amelyek a betegek érdekében kötelező megbízhatóság bizonyítékait, egyes esetekben az alkalmazásukhoz előírt hatósági engedélyeket is nélkülözik. Az alternatív, illetve komplementer terápiás gyakorlatnak az egészség védelmében csak akkor lehet helye, ha az alkalmazott eljárások és szerek garantálják a tőlük várható – bármilyen szerény – eredményt és a feltétlen biztonságosságot!

Különösen nagy a daganatos betegek fogékonysága, hiszékenysége a gyógyulás esélyének minden lehetséges eszközzel való elérése reményében. A beteg gyakran a médiában naponta elhangzó csábító állehetőségeknek hisz, de a betegért felelősséggel tartozó egészségügyi szakember nem engedhet a terjesztőknek, bármennyire is foglalkoztatja őt is az a dilemma: ragaszkodjon-e a kezelési irányelvek által rögzített gyakorlathoz, vagy engedjen az alternatív gyógymódoknak, melyekkel kapcsolatban rendszerint a gyártóktól származó és a terjesztők által propagált, egyoldalúan pozitív képet tartalmazó tájékoztatás áll csak rendelkezésre.

Az embereknek nagy szüksége van az egészségük megőrzése vagy a gyógyulásuk elősegítése érdekében a korrekt felvilágosításra, az egészségmegőrzést, a leggyakoribb betegségek megelőzését szolgáló adásokban elhangzó tanácsokra, de még fontosabb, hogy a *„Kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!"* ne csak szlogen, hanem gyakorlat legyen.

a MET nevében
Prof. dr. Kellermayer Miklós
elnök

Az ÚDN április 3-i számában olvasói levél jelent meg, amelynek írója baleset miatt sürgősségi osztályunkra került. Leszögezi, hogy gondos ellátásban részesült, de kifogásolja, hogy a betegek a részegekkel együtt várakoznak, akiken mámoruk pszichés és testi tünetei pregnánsan megmutatkoznak. Megfontolandó javaslata: ha már a detoxifikálók (sajnos) megszűntek, a részegeket a többiektől elkülönítve kellene tartani a sürgősségi osztályon.

■

KÖNYVISMERTETŐ

Current Topics in Gastritis – 2012 Szerkesztő: Dr. Mózsik Gyula

Inflammatory Bowel Disease Szerkesztő: Dr. Szabó Imre

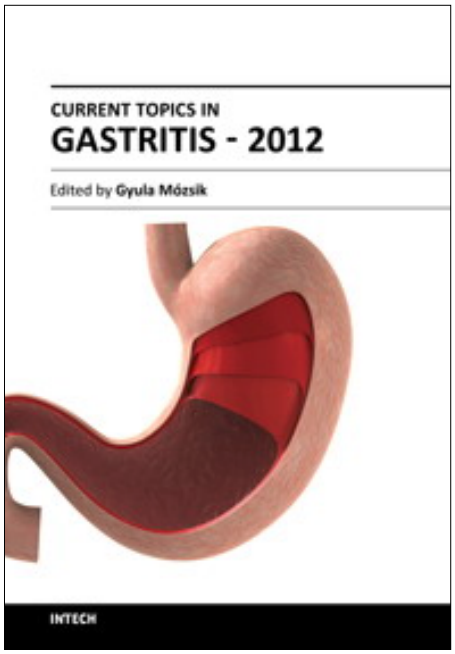

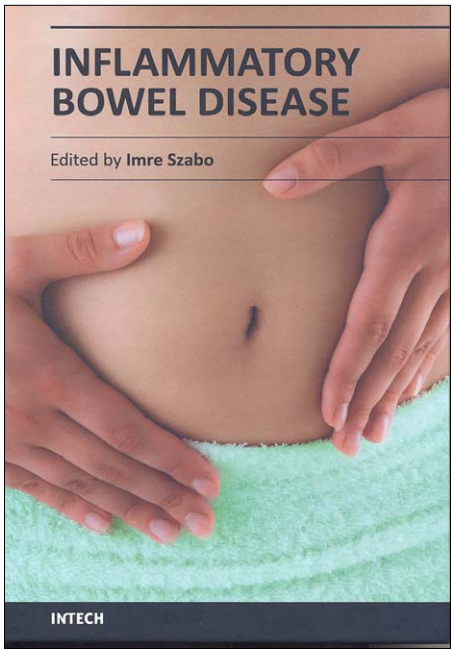

Az Intech kiadó felkérésére az I. sz. Belgyógyászati Klinika Gasztroenterológiai Munkacsoportjának két tagja, *dr. Mózsik Gyula* professzor úr és *dr. Szabó Imre* egyetemi adjunktus angol nyelvű, interneten szabadon elérhető szakkönyvet szerkesztett. Meghívott, nemzetközileg elismert szerzők a gyomornyálkahártya gyulladás illetve a gyulladásos bélbetegségek új adatait foglalják össze a szerkesztők saját fejezetei mellett.

„*Current Topics in Gastritis – 2012*" áttekinti a gastritisek klasszifikációs rendszereinek fejlődését, jelenlegi nehézségeit. Rátekintést ad a gastritisek genetikai és epigenetikai jellemzőire, a Helicobacter pylori fertőzés krónikus gastritist okozó tényezőinek jelen megítélésére, az endogén védekező idegi és humorális mechanizmusok hatásaira, valamint a gyomorrák kialakulásának molekuláris, biokémiai és genetikai tényezőire.

„*Inflammatory Bowel Disease*" összefoglalja a gyulladásos betegségek etiopathogenezisében szerepet játszó környezeti, genetikai és immunológiai tényezőket. Áttekinti a radiológiai diagnosztika modalitásait és a sebészi kezelés helyét a gyulladásos bélbetegek korszerű ellátásában. Bemutatja a betegség belgyógyászati ellátásának helyzetét, a természetben előforduló gyulladás gátló és malignus átalakulást lassító anyagokat, valamint a szénhidrát, peptid és nanopartikuláris típusú terminális ileumra és vastagbélre célzott gyógyszerbevitel lehetőségeit kitérve a nanotechnológia árnyoldalára is.

Az ábrákkal gazdagon illusztrált szakkönyvek fejezeteinek végén idézett hivatkozások további segítséget nyújtanak a két betegség további részletei közt a tájékozódásban. Belgyógyász és gasztroentrológusok mellett a szakkönyveket ajánljuk a társszakmák képviselőinek; sebészeknek, radiológusoknak, patológusoknak, immunológusoknak mikrobiológusoknak és infektológus kollégáknak.

A könyvek az interneten szabadon olvashatóak és letölthetőek:

http://www.intechopen.com/books/mostdownloaded/current-topics-in-gastritis-2012
http://www.intechopen.com/books/inflammatory-bowel-disease

Dr. Szabó Imre

Tisztelet az elődöknek

A Gyermekklinika „elhasznált" és hiányos technikai felszereltségű tanterme egy éve felújításra került (a tanterem elektromosan vezérelt sötétítése, hangosítás, mellékhelyiségek teljes cseréje, stb.).
Két hónapja a tanterem jól látható falára a klinika korábbi intézetvezető professzorait bemutató, 72x54 cm-es tablók kerültek. Ezeken az ízléses tablókon az intézetvezető professzorok fényképei mellett szakmai munkásságukat bemutató magyar és angol nyelű ismertetés olvasható. Az eddigi hét intézetvezető gyermekgyógyász professzor között olyan ismert nevek találhatók, mint *Heim Pál, Kerpel-Frónius Ödön* vagy *Méhes Károly*. Tablót kapott a Gyermekklinika igen ismert gyermeksebésze, *Pilaszanovich Imre* és gyermek fül-orr-gégésze, *Kollár Dezső* is.

Dr. Pintér András
Fotó: Russayné Szabolcsik Ildikó

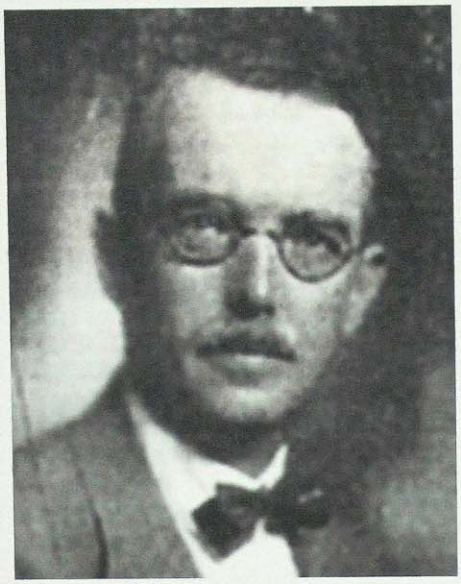

Heim Pál
(1875 – 1929)

Heim Pál 1897-ben szerzett orvosi diplomát a Pázmány Péter Tudományegyetemen. 1901-től több különböző vezető gyermekorvosi állást tölt be Budapesten. 1918-ban nyer kinevezést egyetemi ny.r. tanárként a pozsonyi Erzsébet Tudományegyetem Gyermekgyógyászati Klinikájára, melynek alapító igazgató tanára. A történelmi viharoktól elűzött egyetemet és klinikát Pécs város fogadta be, így Heim professzor alapította meg a jelenlegi pécsi Egyetemi Gyermekklinikát 1923-ban. Kivételes szakmai minősége és emberi adottságai itt tudtak kibontakozni. Felismerte a csecsemőélettan és csecsemőgyógyászat óriási jelentőségét. Az anya- és csecsemővédelem országos és európai szaktekintélye lett. Megalapított az Országos Stefánia Szövetséget, megszervezte a csecsemő-, gyermek-gondozónő képzést („Heim-nővérek"). 1929-ben a budapesti Egyetemi Gyermekklinika igazgató professzorának hívják meg. Heim Pál tragédiája egyben a magyar egészségügy és gyermekgyógyászat nagy vesztesége volt, hogy Budapestre kerülése után hat héttel tüdőgyulladásban meghalt.

Pál Heim graduated from the Peter Pazmany Univesity of Budapest in 1897. Since 1901 he was the leader of several departments of paediatrics in Budapest. He was appointed the first professor and chairman of the Department of Paediatrics of the Erzsébet (Elisabeth) University in Pozsony in 1918. Persecuted by the storms of history, the university and children's hospital finally found its home in Pécs in 1923 and professor Heim was the founder of the Department of Paediatrics of the University of Pécs. His exceptional professional and human qualities became apparent here. He recognised the extreme importance of infant physiology and medicine. Professor Heim was regarded as a national and European expert for the protection of mother and child. He established the National Stefania Union, founded a school for paediatric nurses and social workers ("Heim nurses"). In 1929, he was invited to the chair of the Paediatric Department of Budapest University. As a personal tragedy and a great loss for Hungarian public health and paediatrics, he died of pneumonia only six weeks after his new appointment.

vitéz Duzár József
(1896 – 1946)

Duzár József orvosi diplomáját a Pázmány Péter Tudományegyetemen szerezte 1920-ban. Heim professzor mellett dolgozott,1925-től egyetemi magántanár, 1927–1931-ig a budapesti Fehér Kereszt Gyermekkórház főorvosa. (Az I. világháborúban az isonzói csatákban szerzett kitüntetéséért Horthy kormányzó 1929-ben ütötte vitézzé). A pécsi egyetemi Gyermekklinika élére 1931-ben nyert kinevezést egyetemi tanárként.

Pécsi működése során (1931–1944) kiemelt hangsúlyt adott a gyermekgyógyászat oktatásának, a klinika diagnosztikus és terápiás kapacitása fejlesztésének és az ápolónőképzésnek. Nagyszámú és súlyos beteganyag kórházi ellátása volt a feladata, 1925–1935 között a felvettek 7,8–11,8%-a meghalt (2,1–5,5%-uk a felvételt követő 48 órán belül) különböző infectív és klasszikus fertőző betegségekben, sokszor alultápláltsággal szövődve. A szükséges ágylétszám-bővítést 1934-ben egy új, 60 ágyas fertőzőbeteg-pavilon építtetése tette lehetővé. A klinika publikációs-tudományos tevékenységét a gyógyítás és diagnosztika gyakorlati elemzése jellemezte.

Duzár professzor kiváló klinikus volt, abszolút betegcentrikus szemléletre nevelte orvosait. A klinikát – a korszellemnek megfelelően – poroszos szellemben vezette, de a fegyelem, pontosság jellemezte saját emberi habitusát is.

A háborús front közeledtével 1944-ben a klinika – és az egyetem – felszerelésének jelentős részét Németországba, Halléba szállították. Duzár professzor is elhagyta Magyarországot, utóbb Venezuelában, Caracasban telepedet le, ahol a Wander-gyár alkalmazottjaként vállalt munkát.

József Duzár graduated from Péter Pázmány University of Budapest in 1920. He worked with Professor Heim and was appointed University consultant in 1925. (For his services in the battle of Isonzo during the First World War, he received knighthood from governor Horthy in 1929).

He was appointed as the director of the department in 1931. During his directorship (1931–1944), his main activities were undergraduate teaching of pediatrics, improving diagnostic and therapeutic facilities and the teaching of nurses. A large number of children with severe diseases was admitted to the department. Inpatient mortality varied from 7.8 to 11.8 % between 1925 and 1935. Between 2.1 to 5.5 % of them died within 48 hours of admission of common infectious diseases combined with malnutrition. The department was enlarged to a 60 bed, new infectious diseases pavilion in 1934. Scientific publication activity was characterised by analysis of the diagnostic and therapeutic practice of the day.

Professor Duzár was an outstanding clinical practitioner with an absolute patient-centred attitude in teaching and educating his doctors. His leadership can be described as Prussian-style, the predominant attitude of the period. Discipline and punctuality were the major characteriscics of his personality.

As the frontier-zone of the war was approaching, most of the equipments and instruments of the department and the university was transported into Halle, Germany in 1944. Professor Duzar left Hungary after the war for Caracas, Venezuela, and worked there in the Wander factory.

A tablók közlését következő számunkban folytatjuk. – a szerk.

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Anatómiai Intézetből

■ A február 7-9. között megrendezett *Házi Tudományos Diákköri Konferencián* intézetünk 14 hallgatója: *Bede Brigitta, Bodnár Gabriella, Bodzai Gréta, Düh Adrienn, Farkas Csilla Dorottya, Fülöp Balázs, Gaszner Tamás, Horváth Kitti, Jüngling Adél, Kovács László Ákos, László Eszter, Nagy Dániel Ádám, Vadász Gyöngyvér és Varga Andrea* tartott előadást. Nagy Dániel I. helyezést, Jüngling Adél és Varga Andrea II. helyezést, Fülöp Balázs III. helyezést ért el. A helyezetteken kívül *Bodnár Gabriella, Bodzai Gréta, Düh Adrienn, Farkas Csilla Dorottya, Gaszner Tamás, Horváth Kitti, László Eszter, Nagy Dániel Ádám* és *Vadász Gyöngyvér* is továbbjutottak a *XXXI. Országos Tudományos Diákköri Konferenciára.*

Dr. Reglődi Dóra és dr. Tamás Andrea részt vett a *VI. Neurotoxicity Society Meeting* konferenciáján Chilében, ahol meghívott előadóként „Excitotoxicity in the rat retina and possible therapeutic interventions" és „Examination of kanamycin induced ototoxicity in wild type and PACAP KO animals" címmel tartottak előadást.

■ A március 20-23. között megrendezett *9th International Biomedical Croatian Student Summit* konferencián, Zágrábban *Nagy Dániel Ádám* „Examination of the protective effects of PACAP in rat diabetic nephropathy" címmel, *Düh Adrienn* „Examination of the role of endogenous PACAP in diabetic nephropathy" címmel tartott előadást.

■ A Marosvásárhelyi Orvos- és Gyógyszerészeti Egyetem március 21-24. között rendezte meg a *XX. Marosvásárhelyi TDK Koneferenciát*, ahol *Jüngling Adél* „Vad típusú és PACAP génhiányos egerek fogfejlődésének összehasonlító vizsgálata" című előadásával különdíjat nyert.

■ A PTE-MTA „Lendület" PACAP munkacsoport április 4-én rendezte meg a *II. PACAP Mini Szimpóziumot,* ahol a munkacsoport hazai és nemzetközi kollaborátorai tartottak előadást: *Maria Trinidad Herrero* (Mucia, Castellon, Spanyolország) „Inflammation, glyapse formation and inhibition of microglial motility in parkinsonism"; *Markus Heimesaat* (Berlin, Németország) „Novel murine infection models provide deep insights into the »Menage a Trois« of Campylobacter jejuni, microbiota, and host innate immunity"; *Wilhelm Imola és Krizbai István* (Szeged) „Effect of PACAP on cerebral endothelial cells".

■ A *XXXI. Országos Tudományos Diákköri Konferenciárán,* Szegeden (április 2-5.) a Házi Tudományos Diákköri Konferenciáról továbbjutott tizenkét hallgató kiemelkedő eredményt ért el. *Fülöp Balázs, Jüngling Adél, Nagy Dániel és Düh Adrienn* I. helyezést, *Bodzai Gréta, Jüngling Adél* II. helyezést és *Farkas Csilla Dorottya* különdíjat nyert.

■ Intézetünk munkatársai részt vettek az április 5-6. között Pécsett megrendezett *6th Pannonian Symposium on Central Nervous System Injury* konferencián, ahol *Tamás Andrea* és munkatársai „Effect of endogenous PACAP in a mouse model of Parkinson's disease" és *Horváth Gábor* és munkatársai „Musical environmental enrichment – a new tool for neurorehabilitation? – Effects in newborn rats" című poszterüket mutatták be.

■ 2013. február 1-2. között *Fábián Eszter* részt vett a *3rd Euretina Winter Meeting* néven Rómában megrendezésre kerülő konferencián, ahol a „PACAP influences apoptotic and angiogenic pathways in human retinal pigment epithelial cells" című poszterét mutatta be.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

Pulmonológiai Munkacsoport.

■ A Magyar Tüdőgyógyász Társaság kötelezően választható továbbképző tanfolyamát 2013. január 15-16. között tartották Budapesten. *Ruzsics István* noninvazív gépi lélegeztetésről tartott előadást a 2011-es ERS-en elhangzott új eredményekről. *Sárosi Veronika* a Langerhans sejtes pulmonális histiocytosisról adott elő, míg *Balikó Zoltán* a COPD aktuálitásait foglalta össze.

■ 2013. március 1-jén Budapesten a GSK által rendezett fórumon *Illés Miklós Balázs* mutatott be posztert „Terhelés indukálta asthma bronchiale" címmel.

A *Tavaszi Asthma Allergia Napokon,* Pécsett, 2013. március 22-23-án munkacsoportunk az alábbi előadásokat tartotta: *Illés Miklós Balázs:* A látszat néha csal, avagy diagnosztika obstruktív betegnél; *Balikó Zoltán:* Biztonságos COPD therapia. Obstructív légúti kórképek és társbetegségek kapcsolata terápiás gyakorlatban. Nehézlégzés differenciált diagnosztikája felnőtt korban; *Sárosi Veronika:* Mitől függ az inhalációs készítmények hatékonysága?

Gasztroenterológiai Munkacsoport.

■ 2013. január 18-án *Illés Anita* tartott előadást a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Colon szekciójának ülésén „Alternatív kezelési lehetőségek az IBS/SIBO-ban" címmel.

■ *Dr. Pár Alajos* február 13-án felkért előadóként Debrecenben „Autoimmun májbetegségek" címmel előadást tartott a gasztroenterológiai szakvizsgához kötelező tanfolyamon.

■ *Dr. Pár Alajos és dr. Hunyady Béla* március 15-16-án meghívottként vettek részt Budapesten a Hepatitis C vírus terápiájával kapcsolatos nemzetközi kongresszuson.

■ A Magyar Gasztroenterológiai Társaság Visegrádon március 21-23. között rendezett *„Hepatológia 2013"* konferenciáján előadással szerepelt: *Bajor Judit* (Coeliakia és májbetegség), *Hunyady Béla* (A Hepatitis C kezelés Magyarországon 2013-tól), *Pár Alajos* (Autoimmun májbetegségek), *Pár Gabriella* (Krónikus virushepatitisek immunológiája) és *Vincze Áron* (Varix vérzés).

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ 2013. március 22-én került megrendezésre Budapesten a *Magyar Tudós Ifjú Hypertonológusok és Nephrológusok Értekezlete – II. Aesculap mesterkurzus* (I. MATHINÉ), melyen *Molnár Gergő Attila „A hidroxil szabadgyök-marker ortotirozin szérumszintje és vizelettel történő ürítése 2-es típusú diabetesben és krónikus vesebetegségben"* címmel, *Kun Szilárd* pedig *„Az oxidált aminosav, orto-tirozin szerepe az erythropoetin-rezisztencia kialakulásában"* címmel tartott előadást. A Hypertonia-Diabeteses Nephropathia című szekcióban *dr. Molnár Gergő Attila* üléselnökként vett részt.

A Biofizikai Intézetből

■ Intézetünk két fiatal PhD-hallgatója: *Kollár Veronika* és *Futó Kinga* elnyerte a TÁMOP-4.2.4-A/1-11/1-2012-0001 Nemzeti Kiválóság Program keretében meghirdetett Apáczai Csere János Doktoranduszi Ösztöndíj pályázatot. „Az Apáczai Csere János Doktoranduszi Ösztöndíj pályázat célja a kiemelkedő tudományos eredményeket felmutató dok-

toranduszok kutatási tevékenységének és szakmai fejlődésének támogatása, amelynek eredménye magas színvonalú, figyelemreméltó publikáció, egyéb tudományos, műszaki vagy művészi alkotás, valamint a doktori disszertáció megfelelő előkészítése, megalapozása."

■ A Biofizikai Intézetből *dr. Nyitrai Miklós* kutatócsoportja OTKA NN pályázatot nyert a 2013-2015 kutatási időszakra. A pályázat címe: *Egy ősi biológiai rendszer sajátosságai: bakteriális filamentumok szerkezeti és funkcionális tulajdonságai.* A pályázat keretei között *dr. Robert C. Robinson* szingapúri (A-STAR) munkacsoportjával együttműködve fogják tanulmányozni aktinszerű bakteriális filamentumok fukcionális és szekezeti tulajdonságait. A pályázathoz kapcsolódóan *Szatmári Dávid* PhD-hallgató 2012 szeptemberétől a szingapúri laboratóriumban kétéves tanulmányúton vesz részt.

A Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetből

■ *„Asian Pacific Society of Cardiology 2013 Congress / 19th APCC"* nemzetközi konferencián (Pattaya, Thailand 2013. február 21-24), intézetünkből az alábbi prezentációk szerepeltek:
Gallyas F Jr, és mtsai: PARP inhibition delays transition of hypertensive cardiopathy to heart failure in spontaneously hypertensive rats (oral); Magyar K, *Sümegi B,* és mtsai: Cardioprotection by resveratrol: A human clinical trial in patients with stable coronary artery disease (prez).

A Családorvostani Intézetből

■ 2013. február 22-23-án Mórahalmon került megrendezésre a *Családorvos Kutatók Országos Szervezete (CSAKOSZ) XII. Kongresszusa,* amelyen intézetünk részéről a következő előadások hangzottak el: *Balogh Sándor:* A táplálkozás jelentősége a kardiovaszkuláris megbetegedésekben; *Radványi Ildikó:* Daganat asszociált hypercalcaemia felismerésének jelentősége; *Végh Mária:* MRSA otthon; *Prugberger László:* Immuntherápia-indukálta miliáris tuberculosis kialakulása páciensünknél; *Trompos Katalin:* A terápia vakfoltjai; *Nagy Lajos:* A személyre szabott gyógyszeres kezelés lehetőségei gasztroenterológiai kórképekben; *Várnai Réka:* Hogyan befolyásolják a VKORC1 és a CYP2C9 genetikai polimorfizmusok az acenocumarol hatását?; *Huszár Erika:* Egy ritka daganatos megbetegedés családi halmozódása?; *Heim Szilvia, Menyhárt Miklós, Tóth Márton, Késmárki Ildikó:* Alzheimer kór irányában történő demencia szűrés tapaszatalatai Baranya megyei háziorvosi praxisokban; *Dormán Hajnalka:* Bipoláris betegség differenciáldiagnosztikai és terápiás kérdései; *Csikós Ágnes:* Kórházban vagy otthon? Családorvosok véleménye a hospice ellátásról, az életvégi otthon maradás akadályairól; *Juni Eszter:* A terápiás hűség javításának lehetőségei cukorbetegségben; *Rinfel József:* A terápiás betegoktatás fontossága a cukorbeteg gondozásban; *Tóth Ildikó:* Milyen kommunikációs készségekkel érkeznek egyetemünkre az elsőéves medikusok és az orvosi hivatásról alkotott képük egy kérdőíven keresztül; Varga *Ádám, Weisz Fanni:* Segítő kezek – Jelnyelvi kommunikáció az orvosi praxisban.

A Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinikáról

■ *Dr. Kett Antónia* 2013. január 18-án egynapos továbbképző kurzuson vett részt Budapesten „Sublingualis immuterápia" témakörben.

■ *Dr. Móricz Péter* és *dr. Somogyvári Krisztina* 2013. január 30. és február 1. között Würzburgban az *International Phonosurgery and Functional Laryngology* elnevezésű kurzuson vettek részt, a Würzburgi Egyetemi Kórház Fül-, Orr-, Gégészeti-, Plasztikai-, Esztétikai- és Rekonstruktív Fej-, Nyaksebészeti Osztályának szervezésében, melynek védnökei *R. Hagen* és *N. Kleinsasser* professzorok voltak. Az előadások során a résztvevők ismeretet szerezhettek a foniátria alapjairól, a foniátriai konzervatív hangszalag kezelés és a sebészi terápia kapcsolatáról, különböző sebészeti eljárásokról, lebenytechnikákról, a nem átalakított (transgender) betegek foniátriai és gége-sebészeti kezeléséről. Külön érdekességnek számít a gége-pacemaker kifejlesztése, mely még csak kezdeti stádiumban van, de kétoldali hangszalagbénulás esetén kedvező eredményekkel kecsegtet.

■ *Török László* 2013. február 4-én a *Tanulságos Esetek Fórumán* „Endoszkópos idegentest eltávolítás a koponyaalapról" címmel, míg *Móricz Péter* és *Burián András* 2013. február 18-án „Nyaki terime megtévesztő esete" címmel tartott esetismertetést.

■ *Gerlinger Imre* 2013. február 19-én az Arts-in-Med sorozat keretében a PTE ÁOK elméleti tömbjében „Kosztolányi és Babits fül-orr-gégészeti kórrajza – tévhitek és a valóság" címmel tartott előadást.

■ *Dr. Piski Zalán* és *dr. Révész Péter* 2013. február 19-22. között Kajetányban, Lengyelországban vettek részt endoszkópos melléküreg-sebészeti kurzuson.

■ *Dr. Gerlinger Imre* 2013. február 28-március 9-ig a Melbourne-i és a Sydney-i Egyetem fül-orr-gégészeti klinikáin szakmai tanulmányúton vett részt. Tanulmányozta a korszerű fülsebészeti implantációs módszereket, majd az implantátumokat gyártó cég (Cochelar) meghívására előadást tartott Sydney-ben „Cochlearis implantáció Pécsett" címmel.

■ *Gerlinger Imre* 2013. március 22-én Budapesten a Ménière-betegséggel foglalkozó egynapos továbbképző kurzuson előadást tartott „Az intratympanalis injekciós kezelés helye a Ménière-betegség kezelésében" címmel.

■ Ugyanezen a kurzuson *Pytel József* tartott előadást „A Ménière-betegség sebészeti kezelése" címmel.

■ *Tóth Tamás,* a klinika cochlearis implantációs munkacsoportjához a közelmúltban csatlakozott fizikus kolléga háromnapos tanulmányúton vett részt Prágában, ahol a korszerű fülsebészeti implantátumok működését, beállítását, az intraoperatív mérések alapelveit tanulmányozta.

■ *Dr. Kett Antónia* a 2013. március 22-23. között megrendezett Pécsi Amega Fórumon (allergológiai kurzus) vett részt.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Molnár Dénes* egyetemi tanár a *MOMOT X. jubileumi Kongresszusán* „Obezitológus" képesítést igazoló diplomát kapott.

■ *A XI. Pécsi Reumatológus Rezidens és Szakorvosjelölt Fórumon* a klinika munkatársai az alábbi előadásokkal vettek részt: *Mosdósi B., Harangi F., Rózsai B. , Stankovics J.:* Juvenilis dermatomyositis, a kezelés kezdeti nehézségei; *Sólyom A., Kálmán E., Komlósi K., Czirják L., Mosdósi B.:* Bőrelváltozások és ízületi contracturák okozta mozgáskorlátozottság, gyulladás nélkül. Egy 8 éves lány esete. 2013. március 8-9. Hotel Makár, Pécs.

■ A PTE KK által szervezett gyermekgyógyászati továbbképző tanfolyamon a klinika munkatársai részéről az alábbi előadások hangzottak el: *Adonyi Mária:* Chronicus tüdőbetegségek gyermekkorban; *Mosdósi Bernadett:* Immunológiai betegségek, immunológiai vizsgálatok; *Nyul Zoltán:* Klasszikus fertőző betegségek; *Györke Zsuzsanna, Nyikuly Kinga:* Haemodyalisis, peritonealis dialysis; *Farkas András:* Traumás csontsérülések és ellátásuk; *Farkas András:* Acut has; *Vástyán*

Attila: Ajak- és szájpadhasadék; *Stankovics József:* Polytraumatizált beteg; *Rózsai Barnabás:* KIR-i infekciók; *Mohay Gabriella:* Mikor, mit? Képalkotó eljárások; *Erhardt Éva:* Chronicus endocrin betegek gondozása; *Ottóffy Gábor:* Haemosubstitutio aktuális szempontjai; *Lányi Éva:* Mikor, mit? Laboratóriumi vizsgálatok; *Hollódy Katalin:* Fejfájások gyermekkorban; *Mogyorósi Péterné:* "Sok kicsiből egész", avagy ajak- és szájpadhasadékkal született gyermekek ápolása (2013. március 21-23. Zalaegerszeg).

A Laboratóriumi Medicina Intézetből

Dr Czéh Boldizsár, mint felkért előadó, részt vett a Magyar Idegtudományi Társaság XIV. Kongresszusán, amelyet 2013. január 17-19-e között Budapesten rendeztek meg. Előadásának címe: „Characterization of a non-human primate model for Parkinson's disease in common marmoset monkeys transplanted with neural progenitor cells".

A Magatartástudományi Intézetből

■ Ez év márciusában rendezték meg az első *Személyiséglélektani Világkonferenciát* Fokvárosban, melyen *Kállai János és munkatársai „Role of personality factors in the induction of rubber hand illusion"* című preczentációval szerepeltek. A konferencia a személyiségvonások mérésével, a személyiségteóriák érvényességével, valamint a kultúra és személyiség interakciójával foglalkozott. A felvonultatott témák sorában nagy szerep jutott a személyiségfejlődés és a kognitív idegtudomány összekapcsolásának, a méréstechnikai eszköztár korszerűsítésének. Elsősorban a személyiség és a temperamentum hátterében álló fMRI és voxel based morfometriai különbségek bemutatása jelentette a legnagyobb újdonságot. Ezek az adatok rámutattak arra, hogy a neurotranszmitter rendszer elemeinek működési összhangját a gyermek és szülő társas kapcsolata teremti meg, melynek jól csoportosítható személyiségvonás következményei megmutatkoznak az orbito-frontális kortex és az inzula, valamint a temporoparietális érintkezési területek hálózatainak kölcsönhatásaiban és az orbitofrontális kéreg volumen viszonyaiban. A személyiségjegyekről nem csak a személy viselkedése, de az agya is árulkodik.

■ *Dr. Csathó Árpád, dr. Karádi Kázmér* és *Lucza Tivadar* 2013. március 24. és 27. között részt vett a *Kísérleti Pszichológusok Konferenciáján* (Conference of Experimental Psychologist), Bécsben. A konferencia során a résztvevők átfogó képet kaptak a kísérleti pszichológia legújabb eredményeiről. A rendezvényen Csathó Árpád az alábbi prezentációval szerepelt: Natural scene perception with increasing time-on-task: Sensitivity to fatigue?

MSI Ortopédiai Klinikai Tanszék

■ A közelmúltban a pécsi Ortopédiai Klinika két munkatársa is nemzetközi szakmai továbbképzéseken vett részt.

Dr. Bogyó Csaba ez év februárjában Frankfurtban járt, ahol a Medtronic eszközgyártó rendezett szakmai szimpóziumot, a *Gerincdeformitás operatív megoldása* témakörben. Az eseményen a hangsúly a kiscsoportos előadások interaktív légkörén és a problémafelvető, ill. problémamegoldó készség fejlesztésén volt, a hagyományos értelemben vett manuális képzés ez alkalommal háttérbe szorult, a hallgatóság számára az előadások szünetében nyílt lehetőség ismerkedni a kiállított, legújabb trendeknek megfelelő eszközökkel.

■ *Dr. Tunyogi Csapó Miklós,* márciusban az európai gerincsebész szakképzés keretén belül, Luzernben járt tanulmányúton. A *„European Spine Diploma"* lényege és célkitűzése az egységes európai gerincsebészeti követelményrendszer megteremtése. A program a Eurospine Foundation támogatásával valósulhat meg.

A program célja az Ideg- vagy Ortopédsebész alapképzettségű gerincsebészettel foglalkozó szakemberek egységes szemléletű képzése, mely 5 alapmodult, valamint egy minimum féléves „fellowship-et" foglal magában. A Eurospine Foundation reményei szerint, ezt követően válhat valóra „az egységes európai gerincsebészeti szakvizsga" bevezetése.

Kollégánk, *dr. Tunyogi Csapó Miklós* ez alkalommal az V. modulon vett részt, amely a *Komplikációk, revíziók* témakört foglalta magába gyakorlati (cadaver operációk) és elméleti képzések formájában.

MSI Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikai Tanszék

■ *Naumov István* 2013. március 22-én felkért előadást tartott a *VIII. Szekszárdi Baleseti Sebészeti Napon:* „Rémálmaink – a felsővégtagi mélyfertőzésekről" címmel.

■ *Dr. Vámhidy László* eleget tett a nemzetközi kézsebészeti társaság meghívásának és előadást tartott a hajlítóinak sebészete témakörben, valamint üléselnöki feladatokat látott el 2013. március elején az indiai New Delhiben megrendezésre került *XII. Triennial Congress of International Federation of Societies for Surgery of the Hand – IX. Triennial Congress of International Federation of Societies for Hand Therapy* elnevezésű rendezvényen.

A Nukleáris Medicina Intézetből

■ Az IME, Az egészségügyi vezetők szaklapja 2013. március 21-én, nyolcadik alkalommal Budapesten rendezte meg Képalkotó Diagnosztikai Konferenciáját Képalkotó Rovatához kapcsolódóan „Képalkotó Diagnosztikai Tükör – 2013" címmel, ahol intézetünk igazgatója, *dr. Zámbó Katalin,* a szerkesztőbizottság tagja, a nukleáris medicina blokk moderátoraként vett részt. A konferencián *dr. .Schmidt Erzsébet* „A sentinel nyirokcsomó szcintigráfia jelentősége a nőgyógyászatban" címmel felkért előadást tartott.

Az Orvosi Biológiai Intézetből

■ Intézetünk tudományos diákkörösei, *Kazushi Jinno* (poszter prezentációval) és *Nádasdi Gergő* (előadással) szerepeltek a *Leiden International Medical Student Conference* rendezvényen (március 12-17). *Kazushi Jinno* a 'Best Poster Presentation of Oncology' díjat nyerte el.

A Sebészeti Klinikáról

■ *Dr. Papp András* és *dr. Vereczkei András* meghívott előadóként vett részt a SOTE sebészeti kötelező szintentartó tanfolyamán Budapesten.

■ *Dr. Vereczkei András* Elancourtban vett részt a Covidien sebészeti fejlesztéseit bemutató, haladó laparoszkópos továbbképzéssel egybekötött rendezvényen.

■ *Dr. Vereczkei András* Hamburgban, az Olympus cég operációs rectoscopjának bemutatóján járt. Az eszközt a klinika kipróbálásra megkapta.

Forrás: www.pte.hu

Díszdoktoravató nemzeti ünnepünkön

A Pécsi Tudományegyetem március 15-i megemlékezéssel egybekötött Díszdoktoravató Ünnepi Szenátusi Ülést rendezett 2013. március 14-én. A Pécsi Tudományegyetem Rektora és Szenátusa a Pécsi Tudományegyetem díszdoktorává fogadta *Ádám Antalt, Bergou Jánost, John Ravent, Heinz Brandlt* és *Pierre Vasarelyt.* Az eseményen doktori oklevelek és egyéb elismerések átadására is sor került.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa a foglalkoztatási partnerség hazai meghonosításában és a munkaerő-piaci politikák társadalmi hatásmechanizmusának vizsgálatában betöltött úttörő szerepe elismeréseként 2013. január első napjától *a Professzor Emeritus címet és az Egyetem címerével ellátott arany kitűzőt* adományozta *László Gyula* professzornak, a Közgazdaságtudományi Kar egyetemi tanárának.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa a marketingstratégiai gondolkodásmód, az érték- és árpolitika eszközrendszerének hazai adaptálásában betöltött pótolhatatlan szerepéért, 2013. január első napjától a *Professzor Emeritus címet és az Egyetem címerével ellátott arany kitűzőt* adományozta *Rekettye Gábornak,* a Közgazdaságtudományi Kar egyetemi tanárának.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa a konjunktúra-kutatás és prognosztika területén kifejtett úttörő tevékenységéért, 2013. január első napjától a *Professzor Emeritus címet és az Egyetem címerével ellátott arany kitűzőt* adományozta *Sipos Bélának,* a Közgazdaságtudományi Kar egyetemi tanárának.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa a gazdaságmatematika oktatásában és sztochasztikus pénzügyi modellezés módszertani megalapozásában, annak hazai elterjesztésében kifejtett munkássága elismeréseként, 2013. január első napjától a Professzor Emeritus címet és az Egyetem címerével ellátott arany kitűzőt adományozta *Varga Józsefnek,* a Közgazdaságtudományi Kar egyetemi tanárának.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa egyetemi magántanári címet, és a PTE címerét ábrázoló ezüst kitűzőt adományozott:

- *Borgulya Istvánné Vető Ágnes Ágotának,* a Közgazdaságtudományi Kar nyugalmazott egyetemi docensének

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa címzetes egyetemi tanári címet, valamint az egyetem címerét ábrázoló ezüst kitűzőt adományozott:

- *Bedros Jonathan Róbertnek,* a Szent Imre Kórház főigazgató főorvosának
- *Herlicska Károlynak,* a PTE, TTK, Testnevelés- és Sporttudományi Intézet egyetemi docensének
- *Nagy Zsuzsannának,* a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal főorvosának
- *Szuhai Károlynak,* a Leideni Egyetem Orvosi Centruma egyetemi docensének valamint *Kálmán Bernadette*-nek, a Markusovszky Oktató Kórház tudományos igazgató-helyettesének, aki oklevelét későbbi időpontban veszi át.

A Pécsi Tudományegyetem Szenátusa címzetes egyetemi docensi címet, és az egyetem címerével ellátott ezüst kitűzőt adományozott:

- *Cséfalvay Ágnesnek,* a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara szakképzési osztályvezetőjének
- *Gárván Jánosnak,* a Harthmedia Kft. könyvvizsgálójának és adótanácsadójának
- *Gyergyák Ferencnek,* az Alkotmánybíróság főtanácsadójának
- *Kucsera Tamás Gergelynek,* a Magyar Művészeti Akadémia főtitkárának
- *Simon Évának,* a Soproni Rehabilitációs Gyógyintézet tudományos és oktatási igazgatójának
- *Várszegi Lászlónak,* az ÁNTSZ Baranya Megyei Intézet megyei tiszti főgyógyszerészének

A Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Habilitációs és Habitusvizsgáló Bizottsága elnökének megbízásából tájékoztatom Önöket, hogy a PTE Szenátusa az egyetemi szabályzatban előírt nyilvános eljárás lefolytatása után *habilitált doktori címet* ítélt oda:

Az állam-és jogtudományok területén:

- *Nochta Tibornak,* a PTE, Állam- és Jogtudományi Kar egyetemi docensének

Az egészségtudományok területén:

- *Mészner Zsófiának,* az Országos Gyermekegészségügyi Intézet főigazgatójának

Az építőművészetek területén:

- *Getto Tamásnak,* a PTE, Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar tudományos főmunkatársának

A filozófiai tudományok területén:

- *Kormos Józsefnek,* a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyetemi docensének

A gyógyszertudományok területén:

- *Németi Balázs Ferencnek,* a PTE, Általános Orvostudományi Kar adjunktusának

A képzőművészetek területén:

- *Deli Ágnesnek,* a Kaposvári Egyetem egyetemi docensének
- *Németh Pálnak,* a PTE, Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar egyetemi docensének

Az orvostudományok területén:

- *Gaszner Balázsnak,* a PTE, Klinikai Központ adjunktusának
- *Péterfi Zoltánnak,* a PTE, Klinikai Központ adjunktusának
- *Vajda Péter Lászlónak,* a PTE, Klinikai Központ adjunktusának
- *Veres Balázsnak,* a PTE, Általános Orvostudományi Kar adjunktusának

Az zeneművészetek területén:

- *Lakner Tamásnak,* a PTE, Művészeti Kar egyetemi docense

A Pécsi Tudományegyetem Doktori Szabályzatában foglalt előírásoknak megfelelően az Egyetem Szenátusa tiszteletbeli doktorrá avatja azokat a bel- és külföldi személyeket, akik:

- több évtizeden keresztül kiemelkedően művelték tudományterületüket,
- nemzetközi elismerésre tettek szert,
- szoros kapcsolatot tartanak fenn a Pécsi Tudományegyetemmel,
- komoly szolgálatot tettek az egyetemnek, illetve a magyar tudománynak, és művészetnek
- és honoris causa doktori címmel történő elismerésük a Pécsi Tudományegyetem megbecsültségét emeli.

A Pécsi Tudományegyetemen március 15-e alkalmából 46 új PhD és DLA doktor vehette át diplomáját.

Az orvostudományok területén PhD-fokozatot szerzett:

- *Kalmár Zsuzsanna,* a Szegedi Tudományegyetem klinikai gyakornok orvosa
- *Kádár Balázs,* az Országos Mentőszolgálat észak-magyarországi regionális szervezete orvosigazgató-helyettese
- *Későfi István,* a Komlói Egészségcentrum Nonprofit Kft. osztályvezető főorvosa
- *Magyar Klára,* a PTE, Klinikai Központ rezidens orvosa
- *Móricz Péter,* a PTE, Klinikai Központ tanársegédje
- *Papp Judit,* a PTE, Klinikai Központ rezidens orvosa
- *Vígh Éva,* a PTE, Klinikai Központ rezidens orvosa

Az egészségtudományok területén:

- *Járomi Melinda,* a PTE, Egészségtudományi Kar szakoktatója
- *Schmidt Erzsébet,* a PTE, Általános Orvostudományi Kar klinikai szakfőorvosa
- *Tobak Orsolya,* a Szegedi Tudományegyetem adjunktusa
- *Ungár Tamás Lászlóné,* a PTE, Egészségtudományi Kar tanársegédje

A biológiai tudományok területén:

- *Ghazawi A. Akela,* az Egyesült Arab Emirátusok Egyeteme tudományos kutatója
- *Orsi Gergely,* az MTA-PTE kutatócsoporti tudományos munkatársa
- *Schäffer Dávid,* a GlaxoSmithKline Kft. területi képviselője
- *Somogyi Ildikó,* a PTE Természettudományi Kar tanársegédje
- *Szalontai Bálint,* biológus

A földtudományok területén:

- *Balassa Bettina,* a PTE Természettudományi Kar tanársegédje
- *Kerese Tibor,* a kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium és Szakközépiskola tanára
- *Sándor Dénes,* a Budapesti Gazdasági Főiskola docense
- *Varga Anita,* a Dunaújvárosi Főiskola adjunktusa

A kémiai tudományok területén:

- *Bacskay Ivett,* a PTE Természettudományi Kar tudományos segédmunkatársa
- *Fenyvesiné Páger Csilla,* a PTE Általános Orvostudományi Kar tudományos segédmunkatársa

Az állam-és jogtudományok területén:

- *Kiss Mónika Dorota,* jogász

A közgazdaságtudományok területén:

- *Galambosné Tiszberger Mónika,* a PTE Közgazdaságtudományi Kar tanársegédje
- *Kehl Dániel,* a Közgazdaságtudományi Kar tanársegédje
- *Szendrői Etelka,* a PTE Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar főiskolai docense

A neveléstudományok területén:

- *Köves Gabriella,* a Károli Gáspár Református Egyetem adjunktusa
- *Lakatos Szilvia,* a PTE Bölcsészettudományi Kar tanársegédje
- *Szabóné Kármán Judit,* a Pázmány Péter Katolikus Egyetem adjunktusa

A nyelvtudományok területén:

- *Bokor Tamás,* a Budapesti Corvinus Egyetem tanársegédje
- *Csapóné Horváth Andrea,* a Nyugat-Magyarországi Egyetem oktatója
- *Kiss Natália,* a Dunaújvárosi Főiskola adjunktusa
- *Koltai Andrea,* a Chello Central Europe Műsorszolgáltató ZRt. kereskedelmi vezetője
- *Nagyházi Bernadette,* a Kaposvári Egyetem adjunktusa
- *Szabó Levente,* a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem tanársegédje

A pszichológiai tudományok területén:

- *Bolla Veronika,* az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanársegédje
- *Horváth-Militityi Tünde,* a Szegedi Tudományegyetem tanársegédje
- *Mayer Krisztina,* a Miskolci Egyetem tanársegédje
- *Tiringer István,* a PTE, Általános Orvostudományi Kar tudományos segédmunkatársa

A történettudományok területén:

- *Gelencsér Ildikó,* történész

Az sikeres védése és az Egyetemi Doktori Bizottság döntése alapján **DLA-fokozatot vehet át:**

Az építőművészetek területén:

- *Bachmann Erzsébet,* a PTE, Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar művész-tanára
- *Csontos Györgyi,* a Szent István Egyetem építész tanársegédje
- *Ertsey Attila,* a KÖR Építész Stúdió Kft. ügyvezetője
- *Fodróczy József,* a Széchenyi István Egyetem építész adjunktusa
- *Gergelyné Korompay Judit,* a Corvinus Egyetem településépítész oktatója
- *Kelle Antal,* szobrász, az Art Former Studió vezetője
- *László Zsolt,* építész- településmérnök
- *Nádor Edina,* a PTE, Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar művész-tanára
- *Szinyákovics Edina,* építész
- *Váli István Frigyes,* a Budapesti Műszaki Egyetem tanszéki mérnöke

Az elmúlt hónapokban közölt mecseki témájú képeink közül számos megtalálható az alábbi honlapon: *www.koszalo.hu*